

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ŠESTA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
12. decembar 2016. godine

(Sednica je počela u 10.20 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PRESEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, otvaram Šestu sednicu Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2016. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika, konstatujem da sednici prisustvuju 96 narodnih poslanika.

Podsećam vas da je članom 88. stav 5. Poslovnika Narodne skupštine predviđeno da kvorum za rad Narodne skupštine prilikom usvajanja zapisnika i utvrđivanja dnevnog reda postoji ako je na sednici prisutna većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 126 narodnih poslanika, odnosno da je prisutna većina od ukupnog broja narodnih poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine u smislu člana 88. stav 5. Poslovnika Narodne skupštine.

Obaveštavam vas da su sprečeni da sednici prisustvuju sledeći narodni poslanici: prof. dr Milorad Mijatović, Nenad Konstantinović i prof. dr Vladimir Marinković.

Saglasno članu 86. stav 2. i članu 87. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da je ova sednica sazvana u roku kraćem od roka utvrđenog u članu 86. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine i, izuzetno, za ponedeljak, dakle mimo dana utvrđenih u članu 87. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, zbog potrebe da Narodna skupština što pre razmotri predloge akata iz predloženog dnevnog reda sednice.

Dostavljen vam je zapisnik Četvrte posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Pošto današnjoj sednici prisustvuje većina od ukupnog broja narodnih poslanika, konstatujem da postoji kvorum za usvajanje zapisnika sa navedene sednice.

Takođe, obaveštavam vas da je proverom u službi za poslove Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja utvrđeno da u tom odboru niko od narodnih poslanika nije dostavio u pisanom obliku primedbe na zapisnik.

Stavljam na glasanje zapisnik Četvrte posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu, održane 5. decembra 2016. godine.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 126, protiv – niko, uzdržanih – niko, nije glasalo – šest narodnih poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova usvojila Zapisnik Četvrte posebne sednice Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

U sazivu ove sednice koji vam je dostavljen sadržan je predlog dnevnog reda.

Pre utvrđivanja dnevnog reda sednice, saglasno članu 92. stav 2. i članu 93. Poslovnika Narodne skupštine, potrebno je da Narodna skupština odluči o predlozima za stavljanje na dnevni red akata po hitnom postupku, predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda i o predlozima za spajanje rasprave.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Ujedinjenih nacija u Centralnoj kancelariji Projekta Transevropske železnice.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 126, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo šest narodnih poslanika.

Narodna skupština je većinom glasova prihvatila ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o upravljanju aerodromima, koji je podnela Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 126, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo šest narodnih poslanika.

Narodna skupština je većinom glasova prihvatila ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava, koji je podnela Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 14, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo 119 narodnih poslanika.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Carinskog zakona, koji je podnela Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – niko, protiv – niko, uzdržan – niko.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 125, protiv – jedan, nije glasalo – osam narodnih poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je podnela Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 127, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo pet narodnih poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 128, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo pet narodnih poslanika.

Narodna skupština je prihvatila ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala, koji je podnela Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo 129 narodnih poslanika.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o vodama, koji je podnela Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 126, protiv i uzdržanih – nema.

Narodna skupština je prihvatila ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša, koji je podnela Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 128, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila predlog.

Poslanička grupa Socijalistička partija Srbije predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 128, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila predlog.

Narodni poslanik Goran Ješić predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je podneo Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik dr Aleksandar Martinović predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmeni Zakona o uređenju sudova, koji je podneo Narodnoj skupštini 6. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – niko, protiv – jedan, od ukupno 139 narodnih poslanika.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Predsednica Narodne Skupštine Maja Gojković predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama, koji je podnela Narodnoj skupštini 7. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Za – 128, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Narodna skupština je prihvatila ovaj predlog.

Predsednica Narodne Skupštine Maja Gojković predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koji je podnela Narodnoj skupštini 7. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 126, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila predlog.

Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o prestanku funkcije predsednika Prekršajnog suda u Loznici, koji je podneo Narodnoj skupštini 7. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Za – 126, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima, koji je podnela Narodnoj skupštini 8. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 128, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila predlog.

Predsednica Narodne skupštine Maja Gojković predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog za utvrđivanje liste kandidata za sudije Ustavnog suda koje imenuje predsednik Republike, koji je podnela Narodnoj skupštini 9. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 128, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmeni Zakona o radu, koji je podneo Narodnoj skupštini 9. decembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Marinika Tepić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zabrani manifestacija neonacističkih ili fašističkih organizacija i udruženja i zabranu upotrebe neonacističkih ili fašističkih simbola i obeležja, koji je podnela Narodnoj skupštini 25. oktobra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Marinika Tepić želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marinika Tepić.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Evo, već u više navrata pokušavam da skrenem pažnju koleginicama i kolegama narodnim poslanicima da uvrstimo u dnevni red ovaj predlog i ovu inicijativu kako bi u ovom zakonu bila zapravo prepoznata LGBT populacija, odnosno

u poslednje vreme kakva je tendencija LGBT populacije, jer je ovo praktično jedini propis koji se tiče i nje a ne prepoznaje je u svom ključnom članu 5, gde su grupe stanovništva po različitim osnovama pretpostavljene kao ciljne grupe nad kojim se isticanjem simbola i održavanje fašističkih i neonacističkih manifestacija; zapravo, prema njima je usvojena ta ključna mržnja i sve ono što podrazumeva fašizam i neonacizam.

Naime, član 5. prepoznaje narode, nacionalne manjine, crkve i verske zajednice, a inače smo svi svedoci, naročito u bliskoj prošlosti, da između isticanja simbola propagira zapravo, kako reč sama i govori, simbol fašističke i neonacističke propagande, gde je jako mala granica između promocije fašizma i neonacizma i onoga kada se neko usudi, i sebi dozvoli, da kao fašista i neonacista uzme zakon u svoje ruke, kada vrlo često ili gotovo uvek stradaju i pripadnici LGBT populacije.

Stoga smatram da bi ovu temu trebalo bar otvoriti, ako ne i usvojiti ovu zakonsku intervenciju, naročito imajući u vidu da su brojne deklaracije, ratifikovane i u ovoj Narodnoj skupštini, išle u prilog posebnog tretmana i uzimanja u obzir LGBT populacije.

Mi smo se obavezali, zajedno dva odbora, Odbor za evropske integracije i Odbor za ljudska prava, da u skorije vreme poradimo i na pripremi deklaracije protiv homofobije, koja bi trebalo da se nađe pred narodnim poslanicima. Stoga smatram da je jedini razborit način da u ovom zakonskom aktu i LGBT zajednica bude prepoznata kao rizična grupa, nad kojom naročito vrše nasilje fašisti, neonacisti i da je, kao što sam rekla, toliko mala granica između paradiranja fašizmom i primene sile i mržnje koja se svakako slama i na njihovim leđima i na njihovim glavama.

Stoga apelujem na kolege da uzmu ovo u obzir i da bar otvorimo raspravu, a u nadi da će se tokom rasprave steći uslovi da se član 5. ovog zakona promeni tako što će, pored naroda, nacionalnih manjina, crkava i verskih zajednica, i ova populacija biti prepoznata kao potencijalna žrtva fašista i neonacista. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆA: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 17, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Goran Ješić je na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine predložio da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koji je podneo Narodnoj skupštini 14. oktobra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Goran Ješić želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10 protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marinika Tepić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o igrama na sreću, koji je podnela Narodnoj skupštini 12. oktobra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Marinika Tepić želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marinika Tepić.

Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Moj predlog da se izvrše izmene u okviru Zakona o igrama na sreću ide u korist toga da se sredstva koja su se dosada namenjivala za lečenje i istraživanje retkih bolesti povećaju, i to gotovo u četverostrukom iznosu u odnosu na dosadašnji priliv po osnovu igara na sreću. Naime, aktuelni Zakon o igrama na sreću pretpostavlja da se 60% prihoda po ovom osnovu, dakle od kladionica, poker-aparata i tako dalje, sliva direktno u centralni budžet Republike Srbije, a 40% od ovih prihoda se namenjuje za pet kategorija: Crveni krst, lokalne samouprave, omladinu, sport i, između ostalog, istraživanje i lečenje retkih bolesti.

U toj raspodeli u odnosu na 40% prihoda od igara na sreću za istraživanje i lečenje retkih bolesti bio je predviđen procenat od 5%, što ja smatram da je nedopustivo malo i predlažem da se preraspodelom po ovim pozicijama za budžetski fond, namenski fond za istraživanje i lečenje retkih bolesti taj procenat sa pet poveća na 25, kako ne bismo bili u situaciji da i dalje intenzivno pomažemo, naročito deci, „lečenje putem SMS poruka“, humanitarnih koncerata itd., gde ja, naravno, podržavam svaku humanitarnu aktivnost osvešćenih građana, ali smatram da zakonsko rešenje, ako već postoji, treba ga podupreti.

Mi smo tokom rasprave o budžetu od ministra zdravlja protekle nedelje čuli da je protekle godine 260 i nešto miliona bilo neophodno po zahtevima za istraživanje i lečenje retkih bolesti van Srbije, dakle za one koji se ne mogu lečiti ovde ali postoji mogućnost van Republike Srbije. Međutim, iz njegovog izlaganja sam shvatila da nedovoljan broj zainteresovanih ljudi, pacijenata naročito, uopšte zna za funkcionisanje ovog budžetskog fonda, koji je uspostavljen 2013. godine.

Ovom intervencijom, na moj predlog, i takođe molim sve poslanike da uzmu u obzir i da glasaju da se ova izmena zakona stavi na dnevni red, ovaj budžetski fond za istraživanje i lečenje retkih bolesti van Republike Srbije bi bio udvostručen. Dakle, sa sadašnjih 200 miliona on bi iznosio gotovo 400 miliona, što mislim da je neophodno ne samo za izvršenje namene ovih budžetskih sredstava, već u prvom redu da se građanstvo i pacijenti informišu valjano za postojanje uopšte ovog budžetskog fonda, a ne da čujemo, kao što smo čuli od ministra zdravlja, da većina građana uopšte ne zna da on postoji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 17, protiv i uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o izboru narodnih poslanika, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li poslanik Nenad Konstantinović želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezima na imovinu, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopuni Zakona o opštem upravnom postupku, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o posebnim merama za sprečavanje vršenja krivičnih dela protiv polne slobode prema maloletnim licima.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv i uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Nenad Konstantinović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv i uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Miroslav Aleksić želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o postupcima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Miroslav Aleksić želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Miroslav Aleksić želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Miroslav Aleksić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dobit pravnih lica, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Miroslav Aleksić želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Gordana Čomić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su dovele do helikopterske nesreće u kojoj je izgubilo život sedam osoba.

Da li narodni poslanik Gordana Čomić želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marinika Tepić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Krivičnog zakonika, koji je podnela Narodnoj skupštini 24. novembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Marinika Tepić želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marinika Tepić.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem.

Dva su razloga zbog kojih sam podnela inicijativu da se Krivični zakonik menja, sa ovim mojim obrazloženjem, a to je da nedavno usvojene izmene Krivičnog zakonika stupaju na snagu tek u julu naredne godine, a u međuvremenu je uvedeno novo krivično delo javnog odobravanja, odnosno negiranja genocida, za koji smo mi iz LSV smatrali da je taj član nepotpun, odnosno oštećen time što se negiranje genocida ratnih zločina i zločina protiv čovečnosti svodi i uzimaju se u obzir samo pravosnažne presude sudova u Srbiji i Međunarodnog krivičnog suda.

Tada smo podneli amandman kojim smo dopunili ovo novo krivično delo, uvrštavajući u njega i Međunarodni krivični tribunal za bivšu Jugoslaviju, poznatiji kao Haški sud, i Međunarodni sud pravde, poznatiji kao Svetski sud, zbog toga što smo smatrali da, ako se već napravio iskorak u uvažavanju i tretiranju međunarodnih sudova, onda u ovom krivičnom delu treba da se nađu svi međunarodni sudovi koji se bave problematikom genocida, ratnih zločina i zločina protiv čovečnosti.

Ministarka pravde je, odbacujući ovaj amandman, tada rekla da nije mogla da predloži i Haški sud i Međunarodni sud pravde stoga što se radi o ad hok sudovima, što apsolutno ne stoji, jer se oni razlikuju u odnosu na trajne sudove samo po svom trajanju. Dakle, oročeno im je vreme trajanja, ali su pravosnažne presude svih tih sudova jednako važne.

Naravno, u zvaničnom odbijanju ona to nije navela, međutim, Odbor za ustavna pitanja je odbacio ovaj moj amandman, i to je drugi razlog zašto sam podnela ovu inicijativu. Bila sam obmanuta dok je trajala rasprava u pojedinostima a kada mi nije dozvoljeno da obrazložim ovaj svoj amandman sa uvažavanjem dva suda koja smo mi kao ligaši tražili da se nađu u ovom članu. Obrazloženje je bilo da je taj amandman bio protivustavan.

Ispostavilo se da nije protivustavan, da je obrazloženje Odbora bilo da je nepotpun, što takođe ne stoji, i ovaj politički manevar sam ja razumela kao instrument da se uopšte ne bi govorilo o Haškom sudu i Međunarodnom sudu pravde, koji takođe treba kroz krivično delo negiranja genocida da budu, odnosno njihove pravosnažne presude, uzete u obzir. Stoga sam preduzela inicijativu da na ovaj način sama intervenišem i predložim izmenu Krivičnog zakonika time što ću prepoznati novo krivično delo genocida, ali tako da se i Haški sud prepozna i Međunarodni sud pravde kroz ovo novo krivično delo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.
Zaključujem glasanje: za – 14, protiv – tri, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zdravko Stanković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zdravko Stanković želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zdravko Stanković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o udžbenicima, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zdravko Stanković želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Zdravko Stanković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnim preduzećima, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zdravko Stanković želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Marinika Tepić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji je podnela Narodnoj skupštini 20. oktobra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Marinika Tepić.

MARINIKA TEPIĆ: Izmenu Zakona o finansiranju jedinica lokalne samouprave takođe predlažem u nekoliko navrata i, kao i u prethodnim slučajevima, apelujem na kolege poslanice i poslanike da obrate pažnju zbog čega to zapravo radim, jer smatram da su nedavnim izmenama ovog zakona naše opštine i gradovi uskraćeni u izvesnoj meri za najsigurniji prihod, a to je deo prihoda od poreza na zarade, i došli u nezavidnu situaciju idući u susret novoj budžetskoj godini.

Ono što imamo kao pojavni fenomen jeste da su opštine i gradovi masovno počeli da se zadužuju da bi izneli teret izvornih ovlašćenja i nadležnosti koje zapravo

imaju, kao što su održavanje i krećenje ambulanti i osnovnih škola, popločavanje ulica, što im zapravo jeste izvorna nadležnost, ali su se, oduzimajući im deo sredstava po nedavno izmenjenom Zakonu o finansiranju lokalne samouprave i bivajući oštećeni u svojim budžetima za ovaj deo prihoda, oni našli u situaciji da počinju da se zadužuju kreditima pod komercijalnim uslovima, tako da ne mogu svoje izvorne nadležnosti da privedu kraju.

Reći ću samo primer. Moje Pančevo se zadužilo za iznos od gotovo petine svog matičnog budžeta, gotovo za milijardu dinara. Zrenjanin se zadužio za više od 700 miliona dinara. Niš se zadužio za više od dve milijarde dinara. Smatram da je to prelivanje apsolutno neopravdano, zato što se ne zadužuju biološki svet, drveće, automobili, već se zadužuju isti ti građani naših opština i gradova, a krediti će doći svakako pod komercijalnim uslovima na žestoku naplatu, kako vidimo, u još oslabljenijim budžetskim uslovima u odnosu na ono što im predstoji.

Apelovala sam i na ministarku Brnabić kada smo o tome diskutovale, da je zapravo trebalo prvo izmeniti osnovni, sistemski Zakon o lokalnoj samoupravi, da se smanje nadležnosti opštinama i gradovima tako što bi se uveo politipski sistem, dakle odredio bi se niz nužnih nadležnosti, odredio bi se obim fakultativnih nadležnosti koje bi eventualno neke opštine i gradovi mogli da ispunjavaju i u odnosu na to da povećaju sredstva, a ne da se ide ovim obrnutim sistemom, da se prvo menja prateći zakon, Zakon o finansiranju, a da se osnovni zakon ne menja.

Dakle, naš je predlog da se ovom izmenom zakona vratimo na pređašnje stanje, od pre dva meseca, da se zatim prvo menja Zakon o lokalnoj samoupravi, a tek na osnovu izmenjenih nadležnosti da se menja i prateći zakon o finansiranju istih tih opština i gradova. To bi onda zaista imalo smisla.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 14, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo.

To je drugi put podneto 16. avgusta, a prvi put pre više od godinu i po dana. Već više puta su ponavljani razlozi, ali mislim da nikada nije zlo da se još jednom ponove, pošto su razlozi veliki.

Kao što zna srpska javnost i kolege poslanici, u Srbiji je u poslednjih nekoliko godina došlo do erupcije lažnih doktorata, diploma, mnogi nosioci najviših funkcija aktuelne vlasti imaju fotokopirane diplome koje nemaju nikakvo uporište osim toga da se hartija proizvodi od drveta i celuloze, pa i na njoj može da se štampa svašta. To nije

samo u slučaju predsednika države, u slučaju ministra unutrašnjih poslova, u slučaju gradonačelnika Beograda, nego je to jedna velika poplava takvih kvazidokumenata, kvazizvanja, a to nije na korist nikome, niti na korist vladajuće stranke. Predsednik vladajuće stranke se hvali da je student istorije generacije ili prvi put u istoriji ili tako nešto. Mislim da je to loša senka i na stranku koja pretenduje da bude napredna u našem društvu.

Zato je predložena ova izmena zakona koja glasi – da se u članu 4. posle tačke 1. doda tačka 1a koja glasi: „Akademska čestitost“, a drugi član kaže da se posle člana 5. dodaje naziv člana i član 5a koji glasi: „Akademska čestitost“. Član 5a – Akademska čestitost se zasniva na samostalnoj izradi pisanih radova, kao i na striktnom poštovanju tuđih autorskih prava.

To, naravno, treba da bude potpuno logično i nikome normalnom, zdravom, poštenom, odgovornom ne treba da padne na pamet da na bilo koji način povredi tuđu svojinu, ali to se dešava i zato je neophodno da i u ovom zakonu postoji eksplicitna norma koja ukazuje na to da je ovo kriminal.

U mišljenju koji sam dobio od Vlade 29. septembra ove godine kaže – ne prihvata se Predlog zakona u načelu, s obzirom na činjenicu da je u Predlogu zakona princip akademske čestitosti definisan samo u odnosu na pisane radove; uvođenje akademske čestitosti kao novog principa visokog obrazovanja ne može se prihvatiti na način kao što je to dato u Predlogu zakona.

Znači, naravno, u pisanoj formi. Bilo bi jako interesantno da mi davalac mišljenja, a ovde piše predsednik Vlade Aleksandar Vučić, d objasni koje su to druge forme. Da li bi, recimo, u crtanoj formi bilo moguće sprečiti plagijate i time očuvati akademsku čestitost, ili se tu misli možda na doktorske radove koji se rade od plastelina.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Tri minuta, kolega Živkoviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 91. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije Narodne skupštine o priznanju i osudi genocida nad Jermenima počinjenom u Osmanskom carstvu u periodu od 1915. do 1922. godine, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: I ovaj predlog rezolucije je podnet mnogo ranije nego 16. avgusta; 16. avgusta je obnovljen predlog.

Ponovio sam već, mislim, deset puta, ali nije zgoreg, i ovo je tema koju treba stalno ponavljati. Niko na svetu ne može da bude srećan i zadovoljan ako je neka sila, neka vlast, a možda i neka nacija imala genocidne namere prema nekom drugom.

Mislim da to na terenu Balkana ne treba ponavljati mnogo. Ovde su takve namere bile vrlo česte, neke od njih su ostvarene, i to je nešto što ne sme da ostane u onom tamnom delu istorije, nerasvetljeno, bez toga da se sazna ko je kreirao takve ideje, ko ih je realizovao, ko je doprineo da se one aktiviraju i izvrše, ko je pomagao u svemu tome i ko je učinio to da se takve ideje i ta njihova realizacija prikriju.

Naravno, to nije samo problem Balkana, to je problem moderne istorije. I zato je važno da Parlament Republike Srbije, kao što su to već uradili parlamenti Ruske Federacije, Grčke, Belgije, Francuske, Kanade, Kipra, Italije, Švajcarske, Argentine, Urugvaja, Švedske, Libana, Kalifornije, nekih drugih država SAD, donese jednu rezoluciju kojom će biti osuđen genocid koji je pre sto i nešto godina izvršen prema Jermenima od strane Otomanskog carstva.

Time bismo pokazali da, naravno, osim senzibilnosti koju imamo prema genocidu koji je učinjen prema srpskom narodu u modernoj istoriji, prema genocidima koji su vršeni prema drugim narodima u našem okruženju, imamo takav isti odnos i prema jednom narodu koji ni na koji način nije zaslužio da mu se desi to što mu se desilo. Uvek ponavljam, ponoviću i sada – to nema nikakve veze sa aktuelnom politikom Republike Turske. Danas to ima veze sa događajima koji su obeležili istoriju.

Mislim da i kao pripadnici srpskog naroda, mi koji to jesmo u Srbiji, ali i svi građani Srbije, bez obzira na veru i naciju, imaju interes da se osudi ovaj genocid, a pošto su ovde predstavnici svih građana Srbije, pozivam vas da učinimo to što je naša obaveza i da time pokažemo da ovaj parlament želi da se na univerzalan način borimo protiv najgorih mogućih stvari koje su se desile u istoriji da se ne ponove.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Živkoviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 17, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o planiranju i uređenju prostora i naselja, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: I ovaj zakon je prvi put predložen 2015. godine, negde maja meseca, sa idejom da se uredi oblast izgradnje, planiranja i uređenja prostora, da se obnovi važenje, odnosno da se u jednom inoviranom obliku aktivira zakon koji je 2003. godine donet, ali obešću, jednim jako lošim ponašanjem sledećih vlasti nije stupio na snagu. Odnosno stupio je na snagu, ali nije primenjivan.

Šta se desilo? Šta se dešava inače, to svi znamo – Srbija ima nekoliko stotina hiljada bespravno podignutih objekata. Taj zakon iz 2003. godine, kao i ovaj zakon koji se predlaže 2015. i 2016. godine, imao je dobru nameru i dobre argumente u sebi

da može da spreči dalje divljanje divlje gradnje. Divlja gradnja je neprevodiv pojam na bilo koji strani jezik. Kada pričate sa nekim Nemcem, Francuzom, Britancem, i kada mu kažete divlja gradnja i pokušate da to prevedete na njihove jezike, to je neprevodivo. Tako da je krajnje vreme da se to izmeni i da mi najzad dobijemo ponovo jedan dobar zakon koji će se primenjivati.

Šta smo imali pre neko vreme? Dobili smo Zakon o ozakonjenju, koji je trebalo da nam reši ove probleme, da se ozakoni sve što može da se ozakoni i da se time stvore uslovi za dalji napredak Srbije, ali pre svega kroz sprečavanje dalje divlje gradnje. Taj zakon smo doneli, do kraja novembra je trebalo da budu popisani svi objekti koji treba da budu ozakonjeni, nije urađeno ni 10% tog posla.

To je igranje sa zakonom. Imamo i dan-danas masu objekata koji nisu legalizovani, a koji su očigledno izgrađeni tamo gde je to apsolutno zabranjeno. Da ne pominjem više nikad, više nikad neću da ponovim danas to da predsednik države ima jednu ili dve vikendice koje su nelegalno izgrađene, da je on svuda po Srbiji izgradio masu objekata koji su potpuno nelegalni, a njihovi investitori su danas i juče bili veliki kontributori i sponzori vladajućih stranaka, pa su zbog toga dobili to što su dobili. Da je Beograd na vodi jedno od najvećih nelegalnih gradilišta u istoriji čovečanstva, mislim da je za piramide u Egiptu bilo više dokumentacije potrebno nego za ovo što imamo u Beogradu na vodi, i to mora da bude prekinuto.

(Vladimir Đukanović: A kada se ne plaćaju računi?)

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Živkoviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 14, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o finansiranju političkih aktivnosti, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo. Molim vas samo da me zaštitite od dobacivanja, ako možete; bilo bi dobro.

PRESEDAVAJUĆI: Ne ostajete vi dužni, kolega Živkoviću. Samo nastavite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Nikome nisam ostao dužan, ali to nema nikakve veze sa odnosom prema govorniku u Narodnoj skupštini. Ponosan sam što nikada nisam ostao dužan.

PRESEDAVAJUĆI: Kada je dobacivanje u pitanju, nikada nikome niste ostali dužni.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Zakon o izmeni Zakona o finansiranju političkih stranaka traži da se u članu 23. stav 3. briše. Šta je cilj? Cilj je da se spreči nejednakost

učesnika u političkom procesu u afirmisanju, u reklamiranju, u upoznavanju javnosti sa svojim idejama, stavovima, kandidatima izbornog procesa. Uvek je bilo, i to, nažalost, ne možemo sada da promenimo, ali možemo da nešto učinimo za budućnost, da vladajuće stranke, i pre tri godine, i pre pet godina, i pre sedam godina, imaju nekoliko desetina puta više para za svoje kampanje. Pre svega, za elektronske medije. To su desetine i desetine miliona evra, ili milijarde dinara, šta je kome draže.

Taj novac je potreban Srbiji ne za besmislene, estetski, politički, moralno ili bilo kako drugačije neprihvatljive reklame. Taj novac je potreban za lečenje dece, taj novac je potreban za lečenje teških bolesti. Taj novac je potreban za to da u školama, ako nemamo savremeni nastavni program, bar imamo ove toalete koje je obećao predsednik Vlade, veliki putnik po javnim toaletima po Srbiji, a i to nije uradio i taj novac mora da bude iskorišćen na bolji način.

Predlažem da budu zabranjene komercijalne reklame političkih stranaka i drugih učesnika u izborima. Narod Srbije, građani Srbije, birači imaju potpuno pravo da budu informisani do detalja o političkim programima stranaka koje učestvuju na izborima, ali to ne mora da se uradi bacanjem narodnih para, nego time što će elektronski mediji da otvore duel emisije kandidata, gde će se videti vrlo jednostavno ko šta zastupa, koji stav, ko je ubedljiv, i da to bude način da građani odlučuju o tome za koga će glasati kada budu izbori raspisani.

Da pisani mediji takođe kroz svoj način informisanja daju ravnopravni prostor svim kandidatima. Ovako kandidati iz opozicije mogu da se pojave u medijima samo kao optuženi, osumnjičeni, napljuvani i demonizovani, a kandidati vlasti svojim lažima, svojim prevarama o narodnom trošku imaju apsolutno...

PREDSEDAVAJUĆI: Tri minuta, kolega Živkoviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržan – niko.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni zakona o izboru narodnih poslanika, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. avgusta 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Traži se da se posle člana 49. doda član 49a, koji glasi: „Zabranjeno je iznajmljivanje termina u svim elektronskim medijima koji se emituju na teritoriji Republike Srbije podnosiocima izbornih lista za prenošenje predizbornih skupova, političkih poruka i reklama“.

Kao što sam već malopre rekao, negde blizu sto miliona evra se u godini kada su opšti izbori, kada su izbori na svim nivoima, to znači maksimalna cifra, ali ni minimalna nije mnogo manja, potroši na to da se razni spasioci, čudotvorci, prvi put u istoriji, ljubi ga majka, najbolji studenti, i svi drugi koji se predstavljaju kao političari,

troše narodne pare na način što zagađuju medijski prostor svojim nekulturnim, prizemnim, estetski i moralno neprihvatljivim porukama.

Takvih ima koliko god hoćete. Neki su kažnjeni od boga zbog toga pa im i ja ne mogu pomoći, ali zbog građana Srbije koji su potpuno nevini u celoj toj situaciji, apelujem na kolege da glasamo, i na kolegice, naravno, pre svega, da svojim glasanjem sprečimo dalje bacanje para, da novac koji se troši za ove namene bude usmeren za lečenje dece. Da ne lečimo decu SMS porukama, nego da ih lečimo na način koji pripada 21. veku. Da zaštitimo tu istu decu od šunda, od bizarnosti, od laži koje se emituju kroz sve te reklame, da ih zaštitimo od toga da se isti likovi pojavljuju, pre izvesnog vremena, sa idejom da ubiju 100 nekih za jednog nekog, a danas mi pričaju o Evropi, da budemo zaštićeni od svega onoga što nosi ta pošta.

Postoji način, a to je – u Srbiji ima dovoljno televizija koje mogu u izbornom vreme, mesec dana do izbora da organizuju okrugle stolove, duel emisije, bilo šta slično što ima veze sa tim, da to pomogne i najglupljim ljudima u Srbiji da shvate šta koja politička stranka nudi i time sprečimo verovatno da nam se u Parlamentu pojavljuju osobe koje ne zaslužuju ni da prođu ispred ove zgrade, a kamoli da budu predstavnici naroda. Mislim da imam podršku i većine kolegica i kolega iz vladajućih stranaka; ja očekujem da sada uvrstimo to u dnevni red.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Živkoviću.

Samo bih vas zamolio da ne vređate građane Srbije. Možda nismo svi isto inteligentni, ali ...

(Zoran Živković: Što ste se prepoznali? Ne možete komentarisati moj predlog za dopunu dnevnog reda. Možete samo da glasate.)

Ja sam samo dužan, gospodine Živkoviću, da... Staviću na glasanje. Samo vas molim da građane Srbije ne nazivate glupima.

(Zoran Živković: Nije bilo upućeno građanima. I nije bilo vama. Što ste se prepoznali?)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 14, protiv – niko, uzdržan – niko.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o Vladi, koji je podneo Narodnoj skupštini 25. jula 2016. godine.

Da li narodni poslanik Zoran Živković želi reč? (Da.)

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Predlažem da se u Zakonu o Vladi naziv iznad člana i član 11. menjaju i glase: „Zdravstvena sposobnost, nespojivost i sukob interesa“ i da član 11. glasi: „Pre izbora Vlade svaki predloženi član Vlade mora Narodnoj skupštini da dostavi lekarsko uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima. Član Vlade ne može biti na drugoj javnoj funkciji u državnom

organu, organu AP, opštine, grada, Grada Beograda niti vršiti delatnost koja po zakonu je nespojiva sa dužnošću članova vlade niti stvoriti mogućnost sukoba javnog i privatnog interesa. Član Vlade dužan je da se u svemu povinuje propisima kojima se uređuje sukob interesa pri vršenju javnih funkcija.“

Ponavljao sam više puta – nije mi teško, za dobro Srbije, da to učinim još jednom – da bi potpuno bilo logično da, ako ljudi koji se zapošljavaju na telefonskim centralama, ili kao portiri, ili kao kafe-kuvarice moraju da donesu lekarsko uverenje o tome da mogu da budu zaposleni u državnim organima, to donesu i prezentiraju i kandidati za ministre pre izbora.

Postoje relevantne institucije koje to mogu da urade. Postoji u našoj modernoj istoriji jedan primer da je to urađeno, to je prva demokratska vlada Zorana Đinđića, gde su svi kandidati prvo išli na VMA da im se utvrdi radna sposobnost u fiziološkom i psihološkom i psihijatrijskom smislu. Svi su prošli. Ta vlada je bila dobra. U to vreme nije bilo kriminalnih privatizacija, borba protiv kriminala je bila uspešna i konačna. U to vreme je evro bio 67,1 dinar, u to vreme je bilo zaposlenih 300.000 ljudi više nego danas. To su očigledni efekti.

Ovako, ako nemamo tu mogućnost, svašta može da nam se desi. Može da nam se desi da, recimo, imate najvišeg predstavnika vlasti u Srbiji koji vam kaže da Srbija, u Švajcarskoj to kaže, nije ratovala 17 godina i da je to naš rekord. Ja koliko znam, Srbija nije ratovala od 1945. do 1990. godine, a i to 1990. godine je bilo da li smo ratovali, da li nismo ratovali. U svakom slučaju smo gubili.

Može da vam se desi da na najvišim funkcijama imamo ljude koji su nekada branili Srbe i tamo gde su oni branili Srbe Srba više nema, niti ima bilo kakve šanse da se ponovo pojave. Zato je vrlo važno da se izvrši pregled. Naravno, to važi za buduće vlade. Evo, biće izbori u aprilu ove godine pa dajte da pre toga usvojimo zakon i stvorimo uslove za zdravu glavu.

PRESEDAVAJUĆI: Tri minuta, kolega Živkoviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 11, protiv – niko, uzdržan – niko.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Zoran Živković, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o izboru predsednika Republike, koji je podneo Narodnoj skupštini 1. novembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Kako u aprilu sledeće godine imamo parlamentarne izbore, sigurno je da imamo i predsedničke. Zato je potpuno logično da, kada kandidati za ministre moraju da, u stvari ne moraju nego treba da obave lekarski pregled i dobiju uverenje da su sposobni za tu službu, naravno da je to neophodno i za kandidate za predsednika države. Pravo je vreme, zadnji je čas, priča se o raznim kandidatima, još

uvek, naravno, nismo ušli u onaj formalni deo kandidature, izbori nisu raspisani, tako da je pravo vreme da sada donesemo zakon i da sledeći put kada biramo predsednika budemo sigurni da je to čovek sposoban za rad u državnim organima.

Ovde piše da član 1. bude da se u članu 11. stav 3. posle tačke 2) doda tačka 2a) koja glasi – lekarsko uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima. To je nešto što je potpuno prirodno i normalno. Time možemo da se zaštitimo od toga da, recimo, ne dao bog da nam se to desi, imamo predsednika države sa lažnom diplomom, ili ne dao bog da imamo predsednika države kome se priviđaju žuti ljudi, ili da imamo predsednika države koji spaja dva rečna sliva, Dunavski i Egejski, kanalom Dunav–Vardar–Egej. Da to više ne može da se ponovi.

Sve su to preventivne mere, da mi imamo jedno normalno stanje, jedno normalno ponašanje, gde ćemo imati predsednika koji će raditi svoj posao, gde ćemo imati predsednika koji će se boriti za zaštitu prava, koji će se boriti za primenu zakona, koji će se boriti za primenu svih međunarodno dostignutih standarda iz oblasti ljudskih prava, poštovanje zakona i svega drugoga.

Dakle, da dobijemo predsednika koji će praktično biti ombudsman plus. Znači, ne samo formalno, nego i politički da imamo čoveka koji će biti pravi predstavnik suvereniteta građana Srbije i države Srbije i da se, kada ga pošaljemo negde u posetu, kada nam dođe neko, ne plašimo šta ćemo sada da čujemo, da li će da se pojave neki zeleni ljudi ili neki ljubičasti, neki pink... To je sve sada velika opasnost.

Da bismo sprečili tu opasnost, ja vas pozivam, drage kolegice i kolege, da glasate za ovaj predlog zakona. U vašim očima ja vidim odobravanje, ali samo je potrebno još nešto, a to je da bez zvuka zvona, sada kada se stavi to na odlučivanje, glasate na broj četiri. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 17, protiv – dva, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o radu, koji je podneo Narodnoj skupštini 15. novembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Balša Božović želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv i uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o

prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija, koji je podneo Narodnoj skupštini 13. septembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – sedam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji između Vlade Republike Srbije i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata, koji je podneo Narodnoj skupštini 13. septembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o utvrđivanju javnog interesa i posebnim postupcima eksproprijacije i izdavanja građevinske dozvole radi realizacije projekta „Beograd na vodi“, koji je podneo Narodnoj skupštini 13. septembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Krivičnog zakonika, koji je podneo Narodnoj skupštini 15. septembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica o ulozi i odgovornosti najviših organa vlasti u bespravnom rušenju objekata u beogradskoj četvrti Savamala i utvrđivanju činjenica o odgovornosti lica koja su izvršila rušenje navedenih objekata, koji je podneo Narodnoj skupštini 13. septembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o

izmeni Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, koji je podneo Narodnoj skupštini 17. novembra 2016. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv i uzdržanih – nema, nije glasalo 149 narodnih poslanika.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojević, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o socijalnoj zaštiti, koji je podneo Narodnoj skupštini 13. oktobra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Radoslav Milojević želi reč? (Da.)

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala. Nadam se da će poslanici vladajuće većine saslušati predložene izmene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, bez obzira na to ko predlaže ovaj zakon. Mislimo da je ovaj zakon neophodan u stanju u kakvom se naša zemlja nalazi u ovom trenutku.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 8. Demokratska stranka predlaže tri konkretne mere. Demokratska stranka predlaže da se svim učenicima čiji roditelji ne rade i čiji se roditelji nalaze u evidenciji Centra za socijalni rad u bilo kojoj opštini u Srbiji obezbede besplatni udžbenici, da se svim učenicima obezbedi besplatan prevoz od kuće do škole i da se svim učenicima obezbedi besplatna užina.

Nažalost, oko 50.000 dece koja su obuhvaćena osnovnim i srednjim obrazovanjem danas je, u 2016. godini, gladno. Mi to ne smemo dopustiti, pogotovo kada znamo da se sa druge strane kriminalci poput Zvonka Veselinovića svakog dana bogate korupcionaškim ugovorima i korupci-onaškim aferama u saradnji sa SNS-om, a zauzvrat im isporučuju maltretiranje svih građana Srbije koji drugačije misle i drugačije govore od SNS-a i velikog vođe. To nije Srbija za kakvu se Demokratska stranka zalagala 90-ih, to nije Srbija za kakvu se DS zalaže danas.

Nažalost, situacija u Srbiji je zaista teška i vi ste iz SNS-a Srbiju doveli u takvu situaciju da imamo primer dečaka iz Mola koji je sebi oduzeo život zbog teške materijalne i finansijske situacije u kojoj su se on i njegova porodica nalazili. Taj isti dečak je napustio treću godinu srednje škole u Bečeju zbog toga što nije mogao sebi da obezbedi prevoz od kuće do škole.

Zbog toga DS predlaže ove izmene i dopune zakona, da se svim učenicima čiji roditelji ne rade obezbedi besplatan prevoz od kuće do škole, da se svim učenicima čiji roditelji ne rade obezbedi besplatna užina i da se svim učenicima čiji roditelji ne rade obezbede besplatni udžbenici.

Nažalost, u 2015. godini je udeo dece u ukupnoj populaciji Srbije samo 16%, što je zaista poražavajući podatak. Zbog toga Demokratska stranka takođe predlaže

besplatnu vantelesnu oplodnju za sve mlade bračne parove. Nadam se da vam je bar ovo interesantno. Nažalost, 30% mladih bračnih parova koji su mlađi od 40 godina imaju problem da postanu roditelji i moramo se ovim problemom pozabaviti na jedan ozbiljan i odgovoran način, a ne na način kako to radi SNS.

Srbija jeste lider u regionu, ali je Srbija, nažalost, lider u regionu samo po riziku od siromaštva. Mi možemo graditi mostove, možemo graditi fabrike, ali ne smemo dozvoliti da nam deca budu gladna.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 16, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojević, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji je podneo Narodnoj skupštini 26. oktobra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Ne znam više koji put predlažem ovaj zakon. Zaista mi je neprihvatljivo da nijednu izmenu i dopunu zakona od strane Demokratske stranke, a ima ih oko 20, vladajuća većina ne želi da predloži, ne želi uopšte da ih stavi na dnevni red kako bismo o tim izmenama i dopunama zakona razgovarali.

Dame i gospodo, Demokratskoj stranci je život na prvom mestu i zato DS predlaže izmene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi. Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je sadržan u članu 97. tačka 3. Ustava Republike Srbije. Demokratska stranka predlaže da se svim lokalnim samoupravama direktno, tj. građanima Republike Srbije indirektno, povećaju transferi za pet milijardi, upravo za onoliko koliko ste vi iz SNS-a pre samo mesec dana nakaradnim jednim zakonom, zakonom koji uništava lokalne samouprave, zakonom koji uništava sve opštine i gradove, ali nažalost zakonom protiv kojeg ne smeju da se bore ni gradonačelnici iz SNS-a zato što nisu dobili zvonce kojim vi ovde obavestavate vladajuću većinu kako da glasa.

Pošto se sada, umesto granica Karlobag–Ogulin–Virovitica, valjda vi iz SNS-a tako kažete, zalažete za evropske vrednosti i pozivate na evropske zakone, da vidimo kako je to u razvijenim državama EU. Evropska povelja, protiv koje ste tada bili iz vi SNS-a, tj. Radikalne stranke, 2007. godine, potpisana je i u njoj kaže da opštine moraju imati političku, administrativnu i finansijsku nezavisnost. Nažalost, u Srbiji opštine nemaju ni administrativnu nezavisnost, a kamoli finansijsku nezavisnost. Da vidimo kako je to takođe u državama EU, gde polovina budžetskih sredstava pripada centralnom nivou vlasti, a druga polovina budžetskih sredstava pripada lokalnim samoupravama, tj. opštinama i gradovima.

Nažalost, danas u Srbiji samo 9,8% ukupnih budžetskih sredstava pripada opštinama i gradovima, tj. građanima, a sav ostali novac pripada centralnom nivou

vlasti. Mi smo jedna od najcentralizovanijih država, što je zaista pogubno. Od 2012. godine je štetočinska i korumpirana vlast SNS-a lokalnim samoupravama, tj. opštinama i gradovima oduzela preko 50 milijardi dinara. Vi oduzmete lokalnim samoupravama, oduzmete doktorima, oduzmete profesorima, oduzmete poljoprivrednicima i date Aleksandru Vučiću i najgoroj vladi u istoriji Srbije kako bi ona prikazala nekakav lažan suficit.

Možemo mi da gradimo mostove, možemo da gradimo puteve, ali ne smemo da oduzmemo građanima pravo na život tamo gde su rođeni, pogotovo onim lokalnim samoupravama koje su devastirane, a vidimo da ste od svih lokalnih samouprava napravili devastirane...

PREDSEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

(Radoslav Milojević: Ne znam da li možete da mi date dve sekunde da završim rečenicu.)

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanici Milan Lapčević i Dejan Šulkić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji su podneli Narodnoj skupštini 2. novembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Milan Lapčević želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Radoslav Milojević, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o policiji, koji je podneo Narodnoj skupštini 30. septembra 2016. godine.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala, uvaženi predsedavajući.

Demokratska stranka izmene i dopune Zakona o policiji ne predlaže zbog sebe, već DS to predlaže zbog svih ljudi koji su zaposleni u Ministarstvu unutrašnjih poslova i zato što nam je život na prvom mestu. Tako ste se smejali pre dva meseca kada smo razgovarali ovde o učešću naše vojske u multinacionalnim operacijama, kada je DS govorila kako je loše stanje materijalno stanje i u policiji i u vojsci, bilo je smeja kao i sada, ali vidimo da danas, nažalost, u Srbiji u 2016. godini protestuju na ulicama. I policajci protestuju na ulicama i vojnici, a to ne iz nekog tamo skrivenog razloga, kako vi govorite, već zato što izuzetno teško žive i prosto ne mogu da prehrane sebe i svoju porodicu.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona o policiji sadržan je u odredbi člana 97. tačka 4) Ustava Republike Srbije i predložene izmene i dopune Zakona o policiji su izuzetno potrebne s obzirom na to u kakvom se stanju, materijalnom pre svega, nalaze pripadnici MUP-a. Stanje je tako loše da ste im vi iz SNS-a, svim pripadnicima MUP-a, prvo smanjili platu jednom, pa ste im onda smanjili platu drugi put, pa ste ih onda častili smanjenjem dnevnica. Dnevnica za sve one ljude koji, rizikujući svoj život, obezbeđuju nas i našu državu iznosi sramnih 150 dinara. Za tih 150 dinara pripadnik policije može da kupi kiflu, i to praznu, i čašu jogurta.

Dve su ključne tačke u izmenama i dopunama Zakona o policiji. Prva tačka je da Ministarstvo mora da odredi potrebe sistema za prijem u stalni radni odnos u MUP-u i da u skladu sa tim potrebama prima studente na Policijsku akademiju. Moramo imati kompatibilnost između onog broja učenika koji se prima na Policijsku akademiju i onog broja koji će biti potreban za prijem u stalni radni odnos.

Tražimo, naravno, da se svi učenici koji su sposobni, kadri i obrazovani, koji završe Policijsku akademiju, automatski po završetku prime u radni odnos, a ne da danas u policiji imamo takvu situaciju da nekakva Dijana Hrkalović postrojava specijalne antiterorističke jedinice i našu policiju, a ta gospođa, uz sve uvažavanje, nije prošla pored policijske stanice; sem što je prijateljica sa Nebojšom Stefanovićem i član SNS-a, nema nikakve druge kvalifikacije.

Druga izmena je da se odredbom člana 172. tačka 2) Zakona o policiji ruši prezumpcija nevinosti, te predložimo njeno brisanje. To se kosi sa našim Ustavom. Danas i neki Martinović može da napiše krivičnu prijavu protiv nekog policajca i taj policajac automatski biva udaljen sa posla, znači ruši se prezumpcija nevinosti. Predložimo brisanje člana 172. tačka 2) Zakona o policiji. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik mr Aleksandra Jerkov, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Krivičnog zakonika, koji je podnela Narodnoj skupštini 12. septembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem, potpredsedniče.

Ušli smo u treću godinu kako je istekao rok da Vlada Republike Srbije i da Srbija usvoji zakon kojim će se rešiti problem nestalih beba. Taj rok proističe iz presude iz 2013. godine koju je naša sugrađanka dobila na Evropskom sudu za ljudska prava, kada je taj sud utvrdio da je Republika Srbija povredila njeno pravo na privatnost, porodični život, i 2013. godine Republika Srbija je obavezana da usvoji ovaj zakon do kraja 2014. godine.

Htela sam da kažem da me je sramota što vas tri godine molim da usvojite ovaj zakon koji predlažem, koji se sastoji samo iz jedne jedine izmene u Krivičnom zakoniku, ali zapravo treba da bude sramota vas koji tri godine bez ijedne reči objašnjenja odbijate da on bude usvojen.

Oni koji su zainteresovani za to da komuniciraju sa građanima mogli su da vide da su se prošle nedelje u nekoliko navrata svim narodnim poslanicima obratili roditelji iz Udruženja za istinu o nestalim bebama koji su nas molili, preklinjali i razgovarali sa nama o tome da zakon koji je predložila Vlada Republike Srbije nikako ne sme da bude usvojen. Oni su ceo dan bili u Skupštini pre nekoliko dana. Rekli su da će doći ponovo.

Svi narodni poslanici koji su zainteresovani mogu da se obrate šefovima svojih poslaničkih grupa, koji su dobili njihove dopise, a ja za vas imam samo jednu molbu – nemojte da tim ljudima, koji su propatili i koji su prošli kroz nešto što mi ne možemo ni da zamislamo, još dodatno otežavamo situaciju usvajajući zakon koji Vlada Republike Srbije predlaže, za koji oni smatraju da će uništiti svaku mogućnost da ikada saznaju istinu o svojoj deci i koji ne nudi rešenje ni na jedno od problema sa kojima se oni suočavaju i koji ne implementira uopšte presudu koju Republika Srbija mora da implementira da bi ispunila obavezu koju je nametnuo Savet Evrope.

Molim vas da usvojite ovaj predlog zakona koji sada ja dajem, a to je jednostavno da to krivično delo postane krivično delo koje ne zastareva. Molim vas da ne prihvatimo da se ikada stavi na dnevni red ovo što Vlada Republike Srbije predlaže i molim vas da svako za sebe da odgovor na pitanje koje su oni postavili na kraju pisma koje su nam uputili, a to je da li bi bilo ko od vas svoje dete dao u zamenu za 10 ili 15 hiljada evra, jer to je upravo što njima Vlada Republike Srbije nudi.

PREDSEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje. Za 12 poslanika, protiv – niko, uzdržan – niko.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik mr Aleksandra Jerkov, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podnela Narodnoj skupštini 19. septembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Malo vas teško razumemo, gospodine Arsiću. Ili tiho govorite ili je buka u sali. Visoko obrazovanje, to ste rekli?

(Predsedavajući: Jesam.)

Zahvaljujem. Zakon o visokom obrazovanju je jedan iz niza zakona za koje sam predložila izmenu u cilju da se katastrofalan obrazovni sistem koji imamo, koji ne odgovara ni potrebama vremena u kom živimo, ni potrebama naše privrede, ni potrebama onoga što mi, valjda, nadam se, želimo da budemo, i on je samo jedan od tri

zakona, ostala dva su Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i Zakon o udžbenicima.

Nijedan od ta tri zakona nije dobar. Ni o jednom od ta tri zakona vi ne želite da razgovarate. Mi opet, ko zna koji put i već koju godinu zaredom, slušamo kako nema potrebe da on sada bude usvojen zato što će biti novog zakona o visokom obrazovanju. Ovo je četvrti ministar iz SNS koji obećava da će biti novi zakon o visokom obrazovanju, evo samo što nije, a sve dosadašnje izmene Zakona o visokom obrazovanju koje imamo nisu rešile niti jedan jedini problem koji postoji u našem visokom obrazovanju, a to je da je naše visoko obrazovanje zastarelo, inertno, ne želi da se menja, ne odgovara našim potrebama i davno, davno prevaziđeno.

Naši univerziteti, naši fakulteti se ne nalaze ni na kakvim listama najboljih fakulteta u Evropi. Retki su izuzeci koji to uspeju, da ne pričam o onim svetskim listama. Sa naših fakulteta izlaze profesori srpskog jezika, kao što je moje osnovno obrazovanje, koji ne znaju kako da organizuju čas, kako da razgovaraju sa decom, kako da zainteresuju decu za ono što imaju da im kažu, kako da im prenesu znanje, kako da ih nauče. Sa naših fakulteta izlaze pravnici koji nisu videli ugovore sve vreme studiranja, koji nisu obučeni za ono što će im biti posao. Sa naših fakulteta izlaze ljudi koji ne znaju ono za šta su se školovali.

Razloga za to ima više. Između ostalog, profesori na visokoškolskim ustanovama nisu u stanju da im prenesu znanje. Deca na našim fakultetima plaćaju ogromne školarine, zbog kojih njihovi roditelji dižu preskupe kredite a da oni ni danas ne znaju na šta te njihove silne pare idu i šta to u toku godinu dana košta 100, 200 ili 300 hiljada dinara, koliko školarina na pojedinim fakultetima iznosi.

Mislim da moramo da pričamo o tome. Ako mislite da ne treba, ako čekate zvonice, vi se zapitajte zašto sedite ovde.

PREDSEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje.

Za 14 poslanika, protiv – niko, uzdržan – niko.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik mr Aleksandra Jerkov, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o udžbenicima, koji je podnela Narodnoj skupštini 26. septembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Na kraju osnovne škole deca dobijaju onu čuvenu svesku sa zadacima, sa pripremama za ranije prijemni, a sada maturu koju treba da polažu, i tu je za slučaj srpskog jezika obrađeno celokupno gradivo od petog do osmog razreda. Deca odgovaraju na pitanja iz gramatike i književnosti.

Između ostalog, u toj vežbanci, u toj svesci za pripremu za malu maturu obrađena je i pripovetka „Nemušti jezik“. Ima tri pitanja iz te pripovetke. Ne znam

koliko se sećate, to je ona pripovetka u kojoj junak dobije dar da razgovara sa životinjama pa mu se razne neke avanture dešavaju. Između ostalog, kobila mu kaže da mu je žena trudna. On dođe kući, žena se smeje. E sad, žena ga pita zbog čega se smeje, on neće da joj odgovori. On izlazi napolje i, na nagovor petla, vraća se u kuću, uzima toljagu i isprebija tu svoju trudnu ženu. Priča se završava rečima – i žena ga nikada više nije pitala zašto se smeje.

To je naša narodna književnost, niko nema problem sa time. Međutim, ono sa čime bismo svi morali da imamo problem jeste način na koji je ta pripovetka obrađena u vežbanci koju godinama svaki osmak gleda, i to na način koji je 10 godina stajao u toj vežbanci. Ima tri pitanja iz ove pripovetke.

Prvo pitanje – zbog čega je žena glavnog junaka pripovetke „Nemušti jezik“ zaslužila da dobije batine? Dakle, pitanje se postavlja tako da je žena nekako zaslužila batine. Tačan odgovor je pod b) zato što je radoznala. Drugo pitanje – koje vrline krasi junaka pripovetke „Nemušti jezik“? Tačan odgovor je opet pod b) hrabrost i radoznalost. Dakle, žena je zaslužila da dobije batine zato što je radoznala, a muškarca krasi radoznalost kao vrlina.

To pitanje je stajalo 10 godina u vežbanci iz srpskog jezika i književnosti za osnovne škole. Profesor Obradović zna koliko smo se mučili da to bude izbačeno odatle; na kraju jeste izbačeno. To je, evo, jedna od stvari koju niko ni od profesora, ni od nastavnika, ni od dece ni od roditelja nije primetio, da nešto sa tim pitanjem i sa tim odgovorima nije u redu. E, to su naši udžbenici. To je i dalje sistem po kom ih mi odobravamo i to je nešto što mi moramo da promenimo.

Vidim, nažalost, da ovde ne postoji volja za to, ali možda će jednoga dana biti. Ja ću i dalje predlagati dok se ne složite sa mnom.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje.

Za 12 poslanika, protiv – niko, uzdržan – niko.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik mr Aleksandra Jerkov, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koji je podnela Narodnoj skupštini 12. septembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Kada ste usvajali Zakon o poljoprivrednom zemljištu, pre više meseci, molili smo vas da iz njega izbacite odredbu prema kojoj u svakoj opštini u Srbiji trećina poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini može da se da izabranom privredniku – naravno, po slobodnom izboru Vlade Republike Srbije i predsednika opštine – na period od 99 godina.

Mi smo umesto toga predlagali da se napravi nekakvo javno nadmetanje, da se napravi konkurs, da se naprave uslovi ko mogu biti ti privrednici, privatnici koji uzimaju to zemljište u zakup, da se vidi koje zemljište to može biti, da se ne bi desilo da oni uzmu najbolje zemljište u svakoj opštini a da onda samostalnim poljoprivrednim proizvođačima ostane zemljište koje je ili neobrađivo, ili zaparloženo ili lošeg kvaliteta.

Molili smo vas da napravite bilo kakve uslove i bilo kakve kriterijume po kojima možete da cenite kome se to poljoprivredno zemljište daje na period od 99 godina, s obzirom na to da je to period u kom generacije u porodicama koje se bave poljoprivredom neće moći da obrađuju to zemljište i umesto toga će raditi kao nadničari na nekakvim velikim poljoprivrednim posedima vaših poslovnih partnera koji su ta poljoprivredna zemljišta dobili isključivo zbog toga što su blisko sa nekima iz vrha SNS-a.

Više od deset hiljada porodica u Srbiji živi isključivo od toga što uzima u zakup poljoprivredno zemljište u državnoj svojini i obrađuje ga. Vi ste ih ovom svojom odlukom ostavili bez ikakvih izvora prihoda i naterali ste ih da rade na zemljištu koje ste, bez ikakvih kriterijuma, bez ikakvih uslova, bez ikakvih pravila, dali svojim poljoprivrednim partnerima na period koji je izuzetno dug.

Sada kada vidimo Zakon o vodama, vidimo da nešto slično planirate da uradite i sa vodnim zemljištem. Očigledno je čitav ovaj zakon usmeren ka tome da opet odabrani partneri SNS-a ili nekoga iz vrha vaše stranke dođu i do vodnog zemljišta, da mogu i tamo da grade, dobijaju direktnom pogodbom zakup nad vodnim zemljištem u slučaju da su izgradili neki nelegalan objekat tamo.

Opet se stalno ponavlja ta matrica u kojoj profitiraju, dominiraju i imaju koristi oni koji su kršili zakon, oni koji su obilazili pravila i to samo na osnovu toga što su bliski sa vama. Mislim da to treba da prekinemo. Hajde da počnemo sa poljoprivrednim zemljištem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik magistar Aleksandra Jerkov, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, koji je podnela Narodnoj skupštini 19. septembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Strategija razvoja obrazovanja u Srbiji do 2020. godine je usvojena 2012. godine. Usvojila ju je prva vlada Aleksandra Vučića, iako je ona pripremana godinama pre toga. U njoj izradi su učestvovali svi relevantni

stručnjaci koji se bave obrazovanjem. Svako ko se u Srbiji bavi obrazovanjem, razmišlja o obrazovanju, piše o obrazovanju, učestvovao je u izradi te strategije.

Vi ste je usvojili 2012. godine, iz čega se moglo pomisliti da je to nešto sa čime se vi slažete i da je to nešto što ćete vi podržati. U toj strategiji su navedena rešenja za sve probleme koje mi imamo u našem obrazovnom sistemu, u našim osnovnim školama, u našim srednjim školama, a to su problemi koji se odnose na zastareli način nastave, na loše udžbenike, na činjenicu da deca nemaju nikakav osećaj pripadnosti prema školi, da se njihova škola svodi na to da sede tamo i uče napamet šta im je rečeno na času, pa onda posle odgovaraju, pa za mesec dana nemaju pojma ni šta su radili, ni šta su naučili, ni o čemu su pričali.

I u toj strategiji obrazovanja su ljudi koji se bave obrazovanjem, koji razmišljaju o obrazovanju, koji pišu o obrazovanju dali način na koji oni smatraju da do 2020. godine naš ogroman problem može da se reši. Vi ste to prihvatili, neko bi rekao sa željom da se to zaista i reši, da se implementira. Međutim, s obzirom na to da su kao mogućnosti da se implementiraju ta rešenja ostale samo dve školske godine, ja ne znam na koji način mi mislimo da merimo šta smo uradili u obrazovanju od 2012. do 2020. godine.

Umesto toga mi imamo premijera koji je otišao u Nemačku, pa je tamo video da ima dualno obrazovanje i u budžetu koji je usvojen u subotu mi već imamo nešto što se zove Fond za promociju dualnog obrazovanja. Svi ljudi koji se bave obrazovanjem u Srbiji su protiv toga da se u Srbiju uvede dualno obrazovanje. U strategiji apsolutno piše da se svi stručnjaci iz obrazovanja u Srbiji protive dualnom obrazovanju. Ali nama ne treba strategija, nama samo treba šta je Vučić u Nemačkoj video i onda ćemo mi to da implementiramo.

Ja vas molim da to ne radite sa obrazovnim sistemom, jer ne možemo praviti strategiju na osnovu toga šta je Vučić video u Nemačkoj pa mu se dopalo. Ako imamo strategiju, ako ste je vi usvojili, ja mislim da treba da je sprovedemo. Način da to uradimo jeste da usvojimo izmene zakona koje implementiraju makar deo onoga što u Strategiji piše.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Milan Lapčević, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost, koji je podneo Narodnoj skupštini 20. oktobra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Milan Lapčević.

MILAN LAPČEVIĆ: Poštovani predsedavajući, predložio sam da se u dnevni red ove sednice uvrsti predlog izmena Zakona o porezu na dodatu vrednost, kojim se

predviđa da se ukine PDV za hranu i opremu za bebe. Koji su razlozi za tako nešto? Verovatno ova tri minuta ne bi bila dovoljna da se pobroje svi razlozi, ali ja ću pokušati da neke od njih iznesem. Naime, poznato je da je Srbija zemlja sa skoro najvećom prosečnom starošću u Evropi, koja iznosi u ovom trenutku preko 43 godine, da se svake godine u Srbiji rodi za oko 35.000 do 40.000 manje dece nego što ljudi umre, da nam po tom osnovu svake godine nestane po jedan grad veličine Negotina ili Prijepolja. Samo u toku prošle godine 38.150 ljudi je više umrlo nego što je rođeno dece.

Kada razgovarate sa roditeljima zašto imaju jedno dete, a nažalost 43% porodica u Srbiji ima samo jedno dete, jedva je 30% porodica sa dvoje dece, a onih sa troje i četvoro je zanemarljiv procenat, jedva nekih 15-ak posto ima troje ili više dece, a broj onih koji imaju problema da dobiju dete se bliži broju od 30%. Kada razgovarate sa ljudima zašto nemaju više dece, jedan od glavnih razloga i kriterijuma koje iznose roditelji jeste da je loš materijalni položaj, da se nema posla i da odgajanje dece nije tako jeftino, da je sve skupo, da je oprema za bebe skupa, da je hrana za decu skupa.

Mislim da u trenutku u kom se Srbija nalazi, kao jedna od najstarijih stanovništava u Evropi, u trenutku kada nam se svake godine po 40.000 ljudi manje rodi nego što umre, jedan od simboličnih načina kako možemo da pomognemo onima koji žele da imaju više dece a zbog svojih materijalnih uslova to ne mogu jeste da se ukine porez na dodatnu vrednost za opremu i za hranu za bebe. Mislim da bi to bio simbolički čin. Bez obzira na to što smo dobili i ministra bez portfelja koji će se baviti demografijom, mislim da bi i ovo bio način kako možemo da pomognemo da se Srbija obnovi.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Lapčeviću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji su Narodnoj skupštini podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Goran Bogdanović, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković 24. oktobra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Kolege narodni poslanici, Skupština Srbije je na početku ovog jesenjeg zasedanja, ove godine, usvojila izmene i dopune Zakona o finansiranju lokalne samouprave tako što je smanjila deo prihoda poreza na promet koji ostaje lokalnim samoupravama sa 80% na 76%. Mi našim predlogom predlažemo da se taj procenat vrati na staro.

Ovaj naš predlog je u paketu sa jednim drugim zakonom, Zakonom o izmenama i dopunama poreza na dohodak građana, kojim predlažemo da se ovaj porez, koji je 80%, odnosno 76%, kako je sada, ostaje lokalnim samoupravama, smanji sa 10% na 9%. Želim da obrazložim u ovih nekoliko minuta suštinu zbog kojih smo podneli ova dva zakona.

Pre svega, kada je usvajana ova izmena Zakona o finansiranju lokalnih samouprava, mogli smo da čujemo da su se lokalne samouprave složile sa ovim predlogom Vlade i da one nemaju ništa protiv da u 2017. godini malo preko pet milijardi dinara manje prihoda po ovom osnovu ostvare. Kako će kompenzovati? Slušali smo razne načine. Uglavnom je ideja da se to kompenzuje tako što će gledati da budu što bliži predsedniku Vlade i da od njegove milosti nadoknade ovaj gubitak.

Tamo gde te milosti neće biti, lokalne samouprave su spremne da se zaduže, da uzmu kredite i na neki drugi način da pokriju manjak koji će imati u kasi, odnosno da odustanu od nekih važnih investicija ili socijalnih projekata kako bi uspele da isplate, pošto najveći deo, nažalost, tih budžeta lokalnih samouprava odlazi na plate zaposlenih, koji se dramatično povećao u ove četiri godine koliko je na vlasti Srpska napredna stranka.

Ako su se već složile, onda smatramo da je ovih pet milijardi dinara, koliko treba da ostane u budžetu, više. Sada, ako je već tako dobro stanje u budžetu, a o tome smo slušali cele prošle nedelje, da je divno, da je sjajno, da imamo privredni suficit i da je jedini problem u stvari u javnim preduzećima i dugovima koje država mora da preuzme na osnovu garancija datih tim javnim preduzećima, da tih pet milijardi iskoristimo tako što ćemo pokrenuti proces rasterećenja privrede, onih koji stvaraju dodatnu vrednost u Srbiji, oni koji podižu taj famozni BDP, od koga i od njegovog rasta svi u državi Srbiji zavisimo, s obzirom na to da je glavna zamerka visok nivo poreza i doprinosa...

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Đurišiću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama Zakona o porezu na dohodak građana, koji su Narodnoj skupštini podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Goran Bogdanović, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković 13. oktobra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Znači, porez na dohodak građana, naš predlog je da se ta poreska stopa smanji sa 10% na 9%. Ukupno izdvajanje na bruto plate u Republici Srbiji, procenat se nije menjao više od 12 godina i taj procenat spada u jedan od najviših u svetu, a sasvim

sigurno jedan od najviših u regionu. Sa mnogo mesta možemo da čujemo da je to jedan od razloga zašto u Srbiji danas nema dovoljno stranih i drugih investicija, domaćih investicija, zašto nam BDP raste najsporije u regionu, iako stalno slušamo da je to najveći rast.

Jednostavno, to nije istina. Podaci govore nešto drugačije. Ukoliko se stvari ne promene, a to je nešto što privreda traži godinama unazad, neće se promeniti ni investiciona klima ni broj investicija u Srbiji. Mislimo da je vrlo važno da se sa tim krene. Ovo jeste suštinski jedno simbolično smanjenje i mislim da zacrtani cilj treba da bude da pola plate koja se isplaćuje radnicima, da se 50% te vrednosti isplaćuje za socijalno, zdravstveno i druga osiguranja i za porez na plate.

Vlada očigledno nema nameru da krene u ovaj proces. Slušali smo prošle nedelje, nikakvih promena u ovom smislu nije bilo. Nije bilo ni najava, čak je ministar finansija eksplicitno rekao da ne vidi mogućnost, Fiskalni savet je rekao da bi mera da se krene s ozbiljnijim smanjivanjem poreza i doprinosa na plate morala da se kompenzuje u budžetu podizanjem PDV-a.

Da bismo došli do tih 50%, morale bi da se kombinuju razne mere, ali mi mislimo da ovo smanjenje poreza na dohodak građana, koje je dosada išlo lokalnim samoupravama a sada ostaje u budžetu bez jasnog plana na šta će se trošiti, može da se iskoristi da se pokrene ovaj proces.

Znači, smanjenje poreza na dohodak građana sa 10% na 9%, da se krene u tom smeru, da vidimo na koji način možemo da napravimo funkcionalnije i bolje poslovanje fondova, i penzionog i zdravstvenog fonda, i da se tu stvori dodatni prostor za određena smanjenja kako bismo poboljšali investicionu klimu, kako bismo se izborili i protiv sive ekonomije, jer mnogo firmi danas značajan deo plate isplaćuje na crno, radnicima na ruke, da se ne bi plaćao visok procenat poreza i doprinosa.

PREDSEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopunama Zakona o akcizama, koji su Narodnoj skupštini podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Goran Bogdanović, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković 22. novembra 2016. g.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, poštovane kolege poslanici, ovo je prvi put da vas upoznajem sa našim predlogom zakona o dopunama Zakona o akcizama. Nešto o tome sam govorio u raspravi o budžetu. Imali smo jedan amandman, koji Vlada nije prihvatila, ali je ministar finansija izrazio razumevanje za našu inicijativu i rekao da se

on lično sa tim slaže ali da postoje određeni lobiji zbog kojih ova inicijativa ranije nije mogla da prođe Vladi, pa želim da vas upoznam o čemu se ovde radi.

Naime, ideja ovog zakona je da se na voćne sokove sa dodatkom šećera i vode sa dodatkom šećera uvede akciza od deset dinara po litru. Ova ideja proizlazi iz apela Svetske zdravstvene organizacije, koja je povodom proglašene epidemije gojaznosti u svetu predložila vladama svih zemalja sveta da uvedu određeno poresko opterećenje na voćne sokove sa dodatkom šećera ili vode sa dodatkom šećera koji su jedan od razloga za dramatično povećan broj gojaznih u svetu u poslednjim decenijama.

U Srbiji ti brojevi izgledaju ovako: 21% stanovništva Srbije je gojazno, a 35% je predgojazno. Sedamsto hiljada ljudi boluje od dijabetesa i postoji velika opasnost da se taj broj dramatično poveća jer u najvećem broju slučajeva kod ljudi koji pate od gojaznosti stvaraju se komplikacije i dolazi i do pojave dijabetesa.

Posebno je opasna gojaznost kod dece. Ona je duplirana, sa 2,6% na 4,9%, i dosada je, po nekim podacima, 16 zemalja uvelo ovaj porez, odnosno u svim tim zemljama u kojima to funkcioniše nekoliko godina unazad postignuti su dobri rezultati. Najbolji primer je susedna Mađarska, koja je uvela ovaj porez 2011. godine i rezultati su da je za 20% smanjena potrošnja voćnih sokova sa dodatkom šećera, a da je za toliko otprilike povećana potrošnja i proizvodnja prirodnih voćnih sokova.

Pozivam vas da krenemo odmah u raspravu, da ne čekamo ono što je ministar finansija rekao, a to je predlog Vlade o izmenama i dopunama Zakona o akcizama, koji, bojim se, neće sadržati ova rešenja. Mi ćemo se, sasvim sigurno, i u toj raspravi zalagati, kroz amandmane, da se ovo rešenje prihvati, posebno ohrabreni stavom ministra finansija da on lično nema ništa protiv.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Đurišiću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju Anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti u vezi sa rušenjem objekata u Beogradu, u delu grada poznatom kao Savamala, 25. aprila 2016. godine, koji su Narodnoj skupštini podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković 6. juna 2016. godine.

Da li narodni poslanik Marko Đurišić želi reč? (Da.)

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Moj predlog postoji u skupštinskoj proceduri više od pola godine i, zajedno s predlogom kolege Božovića, koji danas nije u mogućnosti da obrazloži svoju inicijativu i svoje razloge za jedan sličan predlog, koji je on predložio i takođe je u

skupštinskoj proceduri, želim još jednom da ponovim, iako sam, nažalost, siguran da podršku vladajuće većine nećemo dobiti.

Svi su upoznati i mislim da sada svi građani ovih šest-sedam meseci koliko je prošlo od tog događaja, koji se desio u stvari u izbornoj noći, znaju da je u delu Beograda koji je poznat kao Savamala došlo do rušenja nekoliko objekata od strane nepoznatih lica sa fantomkama na glavama. Prvih nekoliko dana, s obzirom na to da se to dešavalo u postizbornom periodu, nekako javnost nije obraćala pažnju na to. Međutim, kako je vreme prolazilo, saznale su se razne činjenice i ono što je posebno zabrinjavajuće to je što se iz izveštaja Zaštitnika građana moglo videti da policija, iako je bila pozvana da interveniše, po nalogu nekog iz vrha policije nije intervenisala.

Jedno od pitanja na koje bismo želeli, i smatramo da moramo na Anketnom odboru da dobijemo odgovor jeste – ko je taj iz vrha policije koji je naredio dežurnim policajcima da ne izlaze na poziv građana? Ko je taj koji je suspendovao državu Srbiju na nekoliko sati, na jednom njenom delu? To je posebno važno pitanje za svakog građanina Srbije, jer ako živimo u Srbiji u kojoj se ne zna red, u kojoj su ovakve stvari moguće, negde drugde, nažalost, možemo i treba da se plašimo da će se to možda desiti i nama – da neko suspenduje prava građana i obaveze državnih organa da reaguju u zaštiti prava, a da se mesecima posle toga ne dobija odgovor ko je i zašto to naredio.

Mogli smo da saznamo od predsednika Vlade, koji se uključio u rešavanje i rasvetljavanje ovog slučaja, da su za rušenje u Savamali odgovorni „kompletni idioti iz vrha gradske vlasti“. Sada se pitam da li je tužilac onako ekspresno, kao što saslušaava potencijalne predsedničke kandidate, tako isto saslušao i predsednika Vlade, da ih on upozna ko su ti „kompletni idioti iz vrha gradske vlasti“. I zašto je uopšte korišćen taj izraz o kompletnim idiotima? Meni to izgleda kao formulisanje odbrane, da kada oni dođu pred sudiju pitaju – zašto ste to uradili, recimo, gospodine Mali?, a on kaže – zato što sam kompletan idiot. I pokuša na taj način da se izvuče, na olakšavajuće okolnosti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Ovaj predlog je naša želja da se dramatična situacija u Srbiji, koja govori o tome da je 30% dece u Srbiji ugroženo od siromaštva, da je 25% građana Srbije ugroženo od siromaštva, da je 12% ispod linije siromaštva, da se konačno preduzmu aktivne mere i aktivna politika da se to stanje promeni.

Nažalost, kod rasprave o budžetu koji smo vodili prošle nedelje nismo čuli nijednu novu meru koju Vlada planira. Iz Vlade smo na predlog našeg zakona dobili odgovor da je u septembru ponovo, posle izbora nove vlade, formirana nova radna grupa, koja treba da ovaj zakon pripremi. Nažalost, činjenica tužna je da je pre više od dve godine bila formirana radna grupa koja je godinu dana pripremala predlog zakona, koja je onda taj zakon uputila Vladi, o kom se Vlada nikada nije izjasnila, a onda su raspisani izbori.

S obzirom na to da je očigledno da ćemo u aprilu sledeće godine zajedno sa predsedničkim izborima imati parlamentarne izbore, opet ćemo imati situaciju da radna grupa neće imati, ako uopšte stigne da završi neki predlog zakona, kome da ga pošalje, da neće do verovatno druge polovine 2017. godine biti parlamenta koji bi taj zakon usvojio da bi neke nove politike mogle da krenu da se sprovede.

Pozivam vas da stavimo na dnevni red do kraja ove godine, do kraja mandata ovog saziva ovaj naš predlog. Ukoliko Vlada ima neka druga, bolja rešenja od onoga što mi predlažemo, mi smo spremni, naravno, da prihvatimo ta rešenja, da otvorimo razgovor, ali činjenica je, a to smo mogli i da čujemo i od ministra zaduženog za ove stvari, ministra Vulina – on je govorio o potrebi boljeg targetiranja pomoći koju država daje socijalno ugroženim porodicama, posebno porodicama sa decom.

Mere su stare, nisu menjane skoro 10 godina. Situacija u Srbiji se promenila i zato je potrebno menjati ovaj zakon na način da one socijalne grupe koje su posebno ugrožene dobiju i najveću pomoć države. U analizi Svetske banke činjenice govore da se na jednu petinu najugroženijih troši 18% sredstava, a na jednu petinu najbogatijih građana Srbije troši se 28% sredstava iz celokupnog budžeta za socijalna davanja. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopuni Zakona o kulturi, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Zakon o kulturi, kada je bio na dnevnom redu na kraju prošlog saziva, doneo je nekoliko izmena za koje smo mi tada smatrali da nisu dobri. Ovaj naš predlog izmena i dopuna ide u pravcu da se to izmeni.

Prva stvar je da se u Zakon dodaju reči: umetnička fotografija. Tada je jedan deo javnosti tražio da to bude deo zakona kako bi se umetnička fotografija proglasila za umetničko delo. Odgovor Vlade na ovaj naš zakon kaže da je termin „vizuelna umetnost“ širi i da ovaj termin ima u sebi termin „umetnička fotografija“ i smatralo se

da nije dovoljno dobro i da je rešenje iz prakse drugih zemlja da se o umetničkoj fotografiji govori kao jednom posebnom, specifičnom delu kulture.

Drugi i verovatno najinteresantniji deo vezan je za pravo na ostvarivanje priznanja za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi. Taj deo, ako se sećate rasprave, prvo je trebalo da bude potpuno izbačen iz zakona, a onda je pritiskom javnosti i ne mogu da kažem debate u Parlamentu, jer nismo imali debatu ovde nego je ministar pre početka same rasprave predložio izmene zakona i ostavio mogućnost dodele posebnih priznanja za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, ali u slučajevima koje odredi Vlada svojom uredbom.

Ono što mi smatramo da nije dobro jeste da se tu ostavi bilo kakva arbitrarnost i da Vlada odlučuje o tome da li je neko zaslužio ili nije posebnu nagradu, i smatramo da je potrebno primeniti rešenje kao u slučaju vrhunskih sportista. Smatramo da je važnost sporta za promociju Srbije podjednako važna kao i važnost kulture. Jer, ako dajemo nagrade vrhunskim sportistima, sasvim sigurno je potrebno davati nagrade vrhunskim kulturnim radnicima.

U tom smislu smatramo da nije mesto da se ova materija uređuje uredbom Vlade, jer ta uredba može da se primeni. Ona govori o tome da je nagrade moguće dodeliti, a ne obavezno dodeliti, kao što je to slučaj sa sportistima. Zato smatramo da je potrebno izmeniti zakon tako da se jasno u zakonu formuliše pod kojim uslovima i u kojim slučajevima kulturni radnici koji daju vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi stižu pravo na ovu nagradu, kako se ta nagrada utvrđuje i u kom iznosu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru, koji su Narodnoj skupštini podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Goran Bogdanović, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković 7. oktobra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Mislim da važnost izmene ovog zakona posebno dolazi do značaja ako pogledamo raspravu prošle nedelje u Parlamentu vezanu za budžet gde se dosta govorilo o tome na koji način Vlada tretira zaposlene u javnom sektoru. Ono što je naša prva zamerka na zakon koji je donet početkom ove godine, neposredno pred poslednje parlamentarne izbore, jeste definicija javnog sektora. Naime, u javni sektor po ovom zakonu nisu ubačena javna preduzeća, kojima je osnivač Republika, lokalna samouprava i Autonomna Pokrajina, kao ni Narodna Banka Srbije ni Javni servis.

Smatramo da je to prva i najveća manjkavost ovog zakona. Mogli smo da vidimo kako Vlada potpuno bez nekog jasnog kriterijuma za 2017. godinu povećava plate negde 6%, negde 5%, negde 4%, u nekim slučajevima ne povećava uopšte, pre svega zaposlenima u državnoj upravi, u državnim organima, u organima lokalne samouprave i autonomne pokrajine.

Dok smo mi ovde vodili raspravu o budžetu, bila je, recimo, sazvana Skupština Aerodroma Beograda, koja je na dnevnom redu imala jednu tačku dnevnog reda, a to je usvajanje programa stimulacije zaposlenih, zaposlenih koji su u preduzeću koje je monopolista, koje jeste ostvarilo dobitak zato što je jedini pružalac usluga u Srbiji, kao aerodrom ne postoji konkurencija, koje je protivzakonito zapošljavalo stotine radnika, i to smo imali u izveštajima i DRI i drugih organa. Sada to preduzeće, koje ima očigledno viška para na svom računu, bez ikakvih problema razmatra program stimulacija zaposlenih.

Za to vreme radnicima u državnoj upravi se već drugu godinu zaredom ne povećavaju plate. Svima drugima je povećanje i dalje manje od onoga što im je oduzeto pre dve godine, kada je smanjena plata za 10% svima koji primaju iznad 25.000 dinara.

Smatramo da mora da se uvede red. Ako želimo da u taj javni sektor uvedemo konačno red, u njega moramo da uvrstimo javna preduzeća. Ona su, i kada smo raspravljali o budžetu mogli smo da čujemo, glavni izvor za deficit koji ćemo imati u ovoj i u narednoj godini. Zato vas pozivam da stavite ovu tačku na dnevni red.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da ovaj predlog nije prihvaćen.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodatnu vrednost, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Prvi put poslanička grupa SDS–NPS predložila je ovaj zakon 15. septembra 2015. godine. Ovo je jedna mala izmena zakona, koja predlaže da se hrana za bebe oporezuje nižom stopom poreza na dodatu vrednost. Znači, umesto 20%, koliko je sada, na 10%.

Drago mi je što vidim da se i neke druge poslaničke grupe uključuju u ovu inicijativu i smatraju da je došlo vreme da država preduzme neke aktivne mere i aktivne politike kako bi se demografsko stanje u Srbiji promenilo.

Tim brojevima se gotovo u svakom zasedanju i po raznim tačkama dnevnog reda neko od kolega narodnih poslanika dodirne. Činjenica je danas da je, i pored

ovako loše situacije, hrana za bebe, a pre svega oprema za bebe u Srbiji višestruko skuplja nego u zemljama u okruženju. Mislim da je to poražavajuća činjenica i da je potrebno da Vlada uvede neke aktivne mere.

Nije dovoljno to što sada imamo potpredsednicu Vlade zaduženu za demografska pitanja, koja je dobila i neki budžet u narednoj godini, kojim treba da se dođe do nekih mera i politika kojima će se stvari promeniti, s obzirom da, ponavljam, idu nam izbori, pitanje je šta će od tog programa i plana biti urađeno i kada će mere koje se predlože doći na dnevni red.

Mi imamo još nekoliko nedelja do kraja ovog zasedanja. Bojim se da posle toga više neće biti vremena i rasprave u ovom parlamentu, ići ćemo na izbore, a onda ćemo čekati novu vladu ko zna koliko i pitanje je kada će Parlament moći da počne da radi po predlozima Vlade.

Pošto postoji ovaj jedan zakon, ova jedna mala mera, mislim da je čak u interesu vladajuće većine da pokaže da shvata da u Srbiji postoji problem i da država ima neke mehanizme kojima može da krene u rešavanje tog problema. Ova mera sasvim sigurno ne može da reši problem.

Ne slažem se sa mišljenjem Vlade da se predlog ovog zakona ne prihvati. Obrazloženje zašto se ne prihvata je zato što ovo smanjenje stope poreza ne bi obavezno vodilo i do smanjenja cene hrane za bebe.

Mislimo da bi, ako ova vlada toliko veruje u tržište i tržišnu privredu, sasvim sigurno svaki proizvođač hrane za bebe iskoristio mogućnost da pojeftini svoj proizvod da bude konkurentniji, da ostvari veći promet i da bi sigurno cene pale najmanje za onaj procenat koliko bi smanjili PDV, a verujemo da može tu da se nađe i više prostora.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o predlaganju zakona, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Ovaj zakon smo prvi put predložili takođe 15. septembra prošle godine i mislim da nam ovo vreme proteklo od tada samo daje za pravo da tražimo da se jedan ovakav zakon donese u pravnom sistemu Srbije.

Ovo današnje zasedanje je ilustrativan primer. Od 22 tačke, koliko je vladajuća većina dosad prihvatila da se nađu na dnevnom redu, 18 je predloženo po hitnom postupku. Zakon o budžetu smo usvojili prošle nedelje; takođe je bio stavljen na dnevni red po hitnom postupku i usvojen je posle samo sedam dana. Znači, usvojen je za sedam dana, a mi smo imali manje od dva dana da se pripremimo, pet dana diskusije i na kraju smo usvojili budžet koji bi, po drugim zakonima, morao da bude u

skupštinskoj proceduri najmanje 15 dana pre usvajanja, da dođe u Skupštinu prvog novembra svake godine. Međutim, to nije bio slučaj. Ovakav način rada unosi nesigurnost u pravni sistem Srbije, obeshrabruje ljude koji žele u Srbiju da ulažu novac i da razvijaju biznis, zato što ne znaju da li će i na koji način pravni okvir u kome rade biti promenjen.

U razvijenim zemljama, i demokratski i ekonomski razvijenim, ovakve stvari se ne dešavaju. Moraju da postoje razlozi za hitan postupak i mi ovim zakonom definišemo koji su to razlozi. Jednostavno, nije moguće da, kao danas, kada je predsedavajući otvorio sednicu, čujemo da zbog razloga hitnosti mi danas raspravljamo zakone po hitnom postupku bez da je jednom jedinom rečju obrazložio šta je to hitno. Da li je hitno to što danas prestaje mandat, recimo, sudijama Ustavnog suda, a mi tek počinjemo raspravu o kandidatima i nekoliko dana nećemo imati Ustavni sud u Srbiji? Ako je to hitno, a jeste hitno, da vidimo zašto se to desilo, ko je za to odgovoran i kako da se takve stvari više ne dešavaju.

Ovaj zakon ide upravo u tom pravcu, da se definišu koji su to razlozi za hitan postupak, da budu obrazloženi i da budu ispunjeni neki uslovi, a ne da se napiše samo da Vlada smatra da to treba da bude doneto po hitnom postupku i da to bude razlog za kršenje Ustava i Ustavom propisanog roka i o tome na koji način se zakoni usvajaju u Skupštini i kada zakoni stupaju na snagu. Podsetiću vas, gotovo po pravilu, zakoni, umesto osmog dana po objavljivanju, stupaju na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku“.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Đurišiću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu čl. 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija, koji su Narodnoj skupštini podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Goran Bogdanović, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković 7. oktobra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: I ovaj zakon u ovom sazivu podnet je, kao što ste rekli, 7. oktobra ove godine, ali prvi put smo ga podneli 15. septembra 2015.

Moram da priznam da ćemo morati da izvršimo ispravku ovog zakona, jer naziv zakona je o privremenom uređivanju načina isplate penzija, a videli smo u raspravi o budžetu i o izmenama i dopunama ovog zakona da ta reč „privremeno“ više ne važi. Vlada je i definitivno odustala od koncepta da ovaj zakon važi tri godine, ili manje, kako su najavljivali kada je usvojen, i produžava njegovo važenje unedogled.

Nadam se da će i novi Ustavni sud, kako god bude izabran, pošto su sada promenjene okolnosti i taj zakon više nije privremenog karaktera, uzeti u razmatranje njegovu ustavnost i staviti ga van snage.

Ono što mi je drago, vidim i znam da je poslanik Božović pre nekog vremena ispred DS-a i sada gospodin Obradović ispred svoje poslaničke grupe predlažu jedan sličan zakon, zakon koji treba da ispravi veliku nepravdu koja je učinjena pre dve godine kada su smanjene penzije sa obrazloženjem da je to način da se ostvari fiskalna konsolidacija.

Sada, posle dve godine vidimo da ta mera niti je bila neophodna, niti je dovela do smanjenja troškova u budžetu, a da, nažalost, postoje ogromna mesta gde se novac građana neracionalno troši i gde je moguće uštedeti 20 milijardi dinara godišnje, koliko je za 750.000 penzionera umanjena penzija 20% ili 25%, a ne 5,8% kako je ovde premijer govorio, jer je to notorna neistina. Zakon govori o umanjenju penzija većih od 25.000 dinara za 20%, odnosno penzija većih od 40.000 dinara za 25%.

Naš predlog zakona govori o tome da se od trenutka usvajanja ovog zakona nastavi sa isplatom penzija sa nivoa koji je postojao pre umanjenja, a da se razlika penzionerima kojima je umanjena penzija isplati u narednih šest meseci kroz jednokratne isplate iz budžeta.

Smatramo da ima dovoljno mesta u budžetu da se pronađe 20 milijardi dinara, koliko je ova mera uštedela budžetu. Tih para ima na stavkama „subvencija stranim investitorima“, koje se vrše transparentno, „usluga po ugovorima“, u „specijalizovanim uslugama“ i drugim stvarima.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Đurišiću.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmeni Zakona o javnim medijskim servisima, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. septembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Ovaj zakon se već skoro godinu dana nalazi u proceduri. Ono što je bila moja velika zabrinutost jeste šta će se dešavati od početka naredne godine, kada je prestajala najavljena jednogodišnja podrška Javnom medijskom servisu iz budžeta Republike Srbije.

Nisam, da kažem, bio u pravu i videlo se da će ta podrška biti nastavljena od strane Vlade Republike Srbije i budžeta i naredne godine. Naime, usvojili smo budžet prošle nedelje koji ponovo sa četiri milijarde dinara daje sredstva RTS-u. Pojavljuju se tu i dodatna sredstva za Javni medijski servis u Vojvodini. Očigledno je Vlada rešila

da u izbornoj 2017. godini „nagradi“ Javni medijski servis, kupi njegovu lojalnost i podršku u kampanji koja nas očekuje time što je zadržala finansiranje iz budžeta.

Ne očekujem da će doći do promene visine takse, koja se plaća od 1. januara ove godine, u iznosu od 150 dinara. Imao sam strah da će ta taksa biti povećana na maksimalan iznos od 500 dinara. Ako ne prestane finansiranje od strane budžeta, makar građani imaju tu dobru vest da nema razloga za povećanje ove takse. Videćemo do kraja godine da li će se nešto izmeniti, to je u rukama Upravnog odbora Javnog medijskog servisa.

Ono što je suština ovog zakona to je da on preciznije definiše ko je obveznik plaćanja takse, da to može da bude samo jedanput fizičko lice i pravno lice, da nemamo slučajeve kao danas da, pošto se naplata vrši preko električnog brojila, ponovo kao ona čuvena taksa koju je SNS najavio da će ukinuti pa je trebalo više od dve godine da je ukine, a onda nepunih godinu i po dana posle ukidanja je ponovo vrati kao teret građanima Republike Srbije, da se ne plaća na električno brojilo koje jedno isto fizičko lice ima na kuću, na garažu, na pomoćni objekat, na druge stvari, nego da se ta taksa može plaćati samo na stambeni objekat u kom fizičko lice živi.

Pozivam vas da glasate i podržite ovaj predlog.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanici Boško Obradović, Srđan Nogo, mr Ivan Kostić, Zoran Radojičić, Marija Janjušević, prof. dr Miladin Ševarlić i dr Dragan Vesović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji su podneli Narodnoj skupštini 14. novembra 2016. godine.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovane dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Srbije koji pratite ovaj direktan prenos, pomaže bog svima.

Dveri su, gledajući interese penzionera Srbije, koji su jedna od najugroženijih socijalnih kategorija i, naravno, ispunjavajući svoje predizborno obećanje na osnovu Sporazuma o socijalnom partnerstvu koji smo sklopili sa Udruženjem sindikata penzionera Srbije i Udruženjem sindikata penzionisanih vojnih lica, u skupštinsku proceduru predale dva zakona, tj. izmene i dopune postojećih zakona, kojim bi trebalo da se ispravi nepravda naneta penzionerima pre dve godine, kada je SNS krenula u organizovanu pljačku zakonitih, odnosno stečenih penzija.

U ovom predlogu izmena i dopuna Zakona o penzionom osiguranju mi smo predvideli, pre svega, usklađivanje rasta visine penzija sa rastom cena u državi Srbiji. Naime, razlozi za donošenje ovog zakona proizlaze iz člana 70. Ustava, kojim je

propisana obaveza Republike Srbije da se stara o ekonomskoj sigurnosti penzionera. Vlada Republike Srbije ima obavezu redovnog usklađivanja penzija jer bi, u suprotnom, penzioneri bili dovedeni u nepovoljan finansijski i socijalni položaj zbog inflatornog umanjenja stvarne vrednosti njihovih penzija.

Dakle, šta ste vi, gospodo naprednjaci, uradili pre dve godine kada ste izmenili postojeći zakon i način isplate penzija? Vi ste ukinuli i onu odredbu po kojoj penzije moraju da se redovno usklađuju sa visinom troškova života, odnosno sa rastom cena u toku jedne kalendarske godine. Vi ste to vašim zakonskim rešenjem obustavili i time ste naneli veliku štetu penzionerima u Srbiji. Mi ovim našim predlogom izmena i dopuna zakona tražimo vraćanje te odredbe zakona, po kojoj će se, naravno, ubuduće penzije usklađivati sa troškovima života, odnosno sa rastom cena.

Druga važna stvar koju predviđaju ove naše zakonske izmene jeste popravljjanje još nečega što ste upropastili u ovom zakonu, a to su izmene načina biranja Upravnog odbora PIO fonda. Sa nekadašnjeg 21 člana vi ste smanjili na sedam članova Upravnog odbora i, naravno, od tih sedam postavili ste da četiri predlaže Vlada Republike Srbije i time preuzeli potpunu kontrolu, odnosno vlast nad PIO fondom.

Šta to u praksi znači? To u praksi znači da vi sada, kada vladate PIO fondom, stavljate na dalju rasprodaju naše lekovite banje, naše izvore, dakle najlekovitija lečilišta u Srbiji; hoćete i to da prodate i privatizujete. To ne biste mogli kada bi važio zakon koji mi predlažemo, po kome bi se Upravni odbor PIO fonda vratio na 15 članova, gde bi pet članova davali predstavnici penzionera, dakle onih koji su korisnici PIO fonda, a pet predstavnici zaposlenih, dakle onih koji pune PIO fond. Tada vi više ne biste imali većinu i radili šta hoćete sa imovinom PIO fonda.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanici Boško Obradović, Srđan Nogo, mr Ivan Kostić, Zoran Radojčić, Marija Janjušević, prof. dr Miladin Ševarlić i dr Dragan Vesović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog rezolucije o genocidu Nezavisne Države Hrvatske nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije, na prethodnom skupštinskom zasedanju vladajuća većina, na čelu sa SNS, odbila je predlog Dveri da se na dnevnom redu Narodne skupštine nađe naš predlog rezolucije o genocidu Nezavisne Države Hrvatske nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata. Evo, do ovog trenutka nismo uspeli da dobijemo obrazloženje zbog čega

vladajuća većina, zbog čega bilo koji narodni poslanik, zbog čega bi bilo koji Srbin i građanin Srbije odbio ovaj predlog rezolucije.

Evo i da vam pročitam šta sadrži ova rezolucija, pa će građani Srbije zaključiti valjda zbog čega je SNS ovo odbila.

Pod jedan, da su zločini ustaša nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj smišljen i planiran genocid, onakav kakav je definisan Konvencijom o sprečavanju i kažnjavanju genocida usvojenom od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 9. decembra 1948. godine;

Pod dva, da je prilikom sprovođenja ovog genocida samo u Jasenovačkom sistemu hrvatskih koncentracionih logora za istrebljenje Srba, Jevreja, Roma i neistomišljenika mučeno, pljačkano, silovano i potom ubijano od strane Nezavisne Države Hrvatske 700.000 Srba, 23.000 Jevreja i 80.000 Roma jedino zbog toga što su pripadali drugom narodu, veri ili rasi;

Pod tri, da je Nezavisna Država Hrvatska bila jedina zemlja tokom Drugog svetskog rata u kojoj su postojali koncentracioni logori za istrebljenje dece – u Staroj Gradiški, Jasenovcu, Uštici, Jablancu, Jastrebarskom, Rijeci kod Jastrebarskog, Gornjoj Rijeci kod Križevaca i Lobogradu, i da je u njima, prema još nedovršenim istraživanjima, stradalo 42.791 srpsko dete, 5.737 romske i 3.710 jevrejske dece;

Pod četiri, da je zločin genocida u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj po svojim razmerama ravan Holokaustu, koji je nacistička Nemačka izvršila nad Jevrejima;

Pod pet, da je tokom provođenja ovog genocida veliki broj Srba bio prinuđen da zarad biološkog opstanka promeni svoj nacionalni i duhovno-istorijski identitet i da se odrekne svoje pravoslavne vere i pod prisilom i smrtnom pretnjom prihvati rimokatolicizam.

Dakle, poštovane kolege narodni poslanici, u ime srpskog stradanja u 20. veku, u ime istine, i u domaćoj javnosti i u međunarodnoj javnosti, o našem stradanju u 20. veku, posebno genocidu koji smo preživeli u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, ja vas molim da, posle toliko decenija, konačno ova tema dođe na dnevni red Narodne skupštine Republike Srbije, da svi kao jedan zajedničkim snagama usvojimo rezoluciju o genocidu NDH nad Srbima, najviše nad Srbima, da konačno ispričamo tu istinu čitavom svetu, jer je besmisleno da očekujemo od međunarodne javnosti da nas podrži i širi tu istinu ako ta istina ne može da se čuje na sednici Narodne skupštine Republike Srbije.

Još jednom vas pozivam da razmislite i podržite predlog Dveri.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – šest, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanici Boško Obradović, Srđan Nogo, mr Ivan Kostić, Zoran Radojičić, Marija Janjušević, prof. dr Miladin Ševarlić i dr Dragan Vesović, na osnovu

člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog odluke o obrazovanju Anketnog odbora radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih za dešavanja tokom izbornog procesa 2016. godine, od dana raspisivanja republičkih izbora do dana objavljivanja konačnih rezultata izbora, koji su podneli Narodnoj skupštini 14. novembra 2016. godine.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala.

Evo još jednog predloga od strane Dveri za koji ne vidim niti jedan jedini razlog zašto ga svi zajedno ne bismo prihvatili. Naime, u pitanju je formiranje skupštinskog anketnog odbora koji bi ispitao šta se zapravo dešavalo na poslednjim izborima, vanrednim, parlamentarnim, republičkim izborima koji su održani u Srbiji.

Ovo posebno zato što je upravo SNS podnela jedan sličan predlog od strane Aleksandra Martinovića i, naravno, odbila da na dnevni red dođe i sopstveni predlog, iz čega jasno zaključujem da SNS odustaje od svog zahteva za formiranje anketnog odbora, odustaje od svojih tvrdnji, kako je u svoje vreme govorio predsednik Vlade i brojni funkcioneri, da je najmanje jedna poslanička lista silom ugurana u Skupštinu.

Dakle, gospodo naprednjaci, ako je najmanje jedna poslanička grupa ili lista ugurana u ovu skupštinu, pa zašto ne formiramo anketni odbor da to utvrdimo? Što ne utvrdimo ko je to ušao nelegalno u Skupštinu? Da li to znači da su nečiji mandati nelegalni? Da li to znači da je čitava Narodna skupština nelegalna, pa tako i vi koji ovde sedite? Ako imate neke dokaze, zašto ne podržite naš predlog za formiranje anketnog odbora? Naravno da ga nećete podržati. A znate zašto ga nećete podržati? Zato što se plašite istine o izbornoj krađi koju ste vršili na prethodnim izborima.

Evo šta se tada zapravo desilo. Predsednik Vlade Republike Srbije Aleksandar Vučić je, pre objavljivanja rezultata od strane RIK-a, 24. aprila oko 22.00 sata iz stranačkih prostorija SNS-a obavestio javnost putem sredstava javnog informisanja da „tri poslaničke liste neće preći cenzus“. Dakle, Aleksandar Vučić određuje ko će preći cenzus u Srbiji, čime je izvršio pritisak na rad RIK-a i prouzrokovao niz kasnijih neregularnosti u postupku utvrđivanja rezultata izbora.

A evo, navešću vam samo jednu. Ustavni sud je još 16. juna 2014. godine doneo odluku da su izbori na teritoriji AP Kosova i Metohije bili praktično suprotni zakonu. A vi ste po istom uputstvu sprovedi izbore i 2016. godine. Znači, radili ste protiv odluka Ustavnog suda i ponovo ste nezakonito sprovedi izbore na Kosovu i Metohiji, a da učesnici na izborima nisu imali mogućnost da imaju svoje članove biračkih odbora na biračkim mestima na Kosovu i Metohiji.

I vi onda pričate o regularnim izborima? Kako neko može da vam veruje da ste brojali naše glasove pošteno? Naravno da ste krali. Naravno da niste brojali naše glasove pošteno, inače biste dali da i mi imamo članove biračkog odbora pa da zajedno brojimo glasove, pa da vidimo koliko je ko prebrojao glasova. Možda ćete sada za

predsedničke izbore da uvedete da opozicija nigde na biračkim mestima nema članove biračkog odbora i da onda vi svuda u Srbiji, kao što ste to radili na Kosovu i Metohiji, brojite glasove. Dakle, ako smete, glasajte za formiranje skupštinskog anketnog odbora, dokažite da ste u nečemu u pravu ili ćutite.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržan – niko.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanici Boško Obradović, Srđan Nogo, Ivan Kostić, Zoran Radojičić, Marija Janjušević, Miladin Ševarlić, Dragan Vesović, na osnovu člana 92. Poslovnika Narodne skupštine, predložili su da se dnevni red sednice dopuni tačkom – Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija, koji su podneli Narodnoj skupštini 14. novembra 2016. godine.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije, posebno naši najstariji sugrađani i penzioneri, ovaj predlog izmena i dopuna zakona koji Dveri predlažu od suštinskog je interesa za sve vas.

Šta je zapravo pozadina ovog našeg predloga? Pod jedan, ukinuti ovaj katastrofalni zakon o privremenom načinu isplate penzija kojim su opljačkani penzioneri u Srbiji, jer, ne zaboravite, možda vam neko sada na kašičicu povećava penzije, ali i dalje traje zakon o smanjenju vaših penzija. Prošlo je više od dve godine, oni vas i dalje pljačkaju. Dakle, ovo nije nikakav privremeni način isplate penzija, jer traje više od dve godine i nastavlja da traje i u 2017. godini.

Dakle, nastavlja se pljačka penzionera od strane Vlade Aleksandra Vučića. Kako izgleda ta pljačka? Pensioneru koji je imao 30.000 dinara penziju za ove dve godine opljačkano je 25.000 dinara. Pensioneru koji ima 40.000 penziju za ove dve godine opljačkano je 48.000 dinara. Pensioneru koji ima 50.000 dinara za ove dve godine opljačkano je 79.000 dinara. Ili, recimo, pensioneru koji ima 60.000 dinara penziju SNS je za ove dve godine opljačkala 119.000 dinara. Ukupno gledano, vi ste, poštovani naprednjaci, da to čuju građani Srbije, penzionerima opljačkali 63 milijarde dinara ili blizu 515 miliona evra za ove dve godine.

Nema veće pljačke u Srbiji od pljačke penzionera koju je izvršila SNS. Zato Dveri, ispunjavajući svoju obavezu prema našim partnerima iz Udruženja sindikata penzionera Srbije i Udruženja sindikata penzionisanih vojnih lica Srbije, predlažu izmene ovog zakona, ukidaju i vraćaju sve što je oteto u dve godine, koliko je trajala pljačka penzionera. To je ispunjenje našeg predizbornog obećanja penzionerima.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – devet, protiv – niko, uzdržan – niko.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Đorđe Komlenski, na osnovu člana 92. stav 2. člana 157. stav 2. i člana 170, 192. i 193. Poslovnika Narodne skupštine, predložio je da se obavi zajednički jedinstveni pretres o: Predlogu kandidata za sudije Ustavnog suda Republike Srbije, koji je podneo predsednik Republike 24. novembra 2016. godine; Predlogu za utvrđivanje liste kandidata za sudije Ustavnog suda koje imenuje predsednik Republike, koji je podnela predsednica Narodne skupštine Maja Gojković 9. decembra 2016. godine; Predlogu odluke o izboru članova Visokog saveta sudstva iz reda sudija apelacionih sudova, koji je podneo Visoki savet sudstva 23. novembra 2016. godine; Predlogu odluke o izboru sudija koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, koji je podneo Visoki savet sudstva 3. novembra, 2016. godine; Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Privrednog suda u Beogradu, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu 27. septembra 2016. godine; Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Osnovnog suda u Kruševcu, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu 27. septembra 2016. godine; Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Prekršajnog suda u Loznici, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu 7. decembra 2016. godine; Predlogu odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koji je podnela predsednica Narodne skupštine 7. decembra 2016. godine; Predlogu odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama, koji je podnela predsednica Narodne skupštine Maja Gojković 7. decembra 2016. godine; Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela poslanička grupa SPS 6. decembra 2016. godine i Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela poslanička grupa SNS 24. novembra 2016. godine;

– drugi zajednički načelni pretres o: Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine i Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o vodama, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine;

– treći zajednički načelni pretres o: Predlogu zakona o upravljanju aerodromima, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o stanovanju i održavanju zgrada, koji je podnela Vlada 22. novembra 2016. godine; Predlogu zakona o transportu opasne robe, koji je podnela Vlada 25. oktobra 2016. godine; Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima, koji je podnela Vlada 8. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama, koji je

podnela Vlada 6. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Ujedinjenih nacija o Centralnoj kancelariji Projekta Transevropske železnice, koji je podnela Vlada 1. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma o komercijalnim pravima u vanrednom vazdušnom avio-prevozu u Evropi, koji je podnela Vlada 4. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine.

Da li narodni poslanik Đorđe Komlenski želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 130, protiv –16, uzdržan – niko.

Narodna skupština je većinom glasova prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Marko Đurišić, na osnovu člana 92. stav 2. i člana 157. stav 2. Poslovnika, predložio je da se obavi zajednički jedinstveni pretres o: Predlogu kandidata za sudije Ustavnog suda Republike Srbije, koji je podneo predsednik Republike 24. novembra 2016. godine i Predlogu za utvrđivanje Liste kandidata za sudije Ustavnog suda koje imenuje predsednik Republike, koji je podnela predsednica Narodne skupštine Maja Gojković 9. decembra 2016. godine;

– drugi zajednički jedinstveni pretres o: Predlogu odluke o izboru člana Visokog saveta sudstva iz reda sudija apelacionih sudova, koji je podneo Visoki savet sudstva 23. novembra 2016. godine; Predlogu odluke o izboru sudija koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, koji je podneo Visoki savet sudstva 3. novembra 2016. godine; Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Privrednog suda u Beogradu, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu Narodne skupštine 27. septembra 2016. godine; Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Osnovnog suda u Kruševcu, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu Narodne skupštine 27. septembra 2016. godine; Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Prekršajnog suda u Loznici, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu Narodne skupštine 7. decembra 2016. godine;

– treći zajednički jedinstveni pretres o: Predlogu odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koji je podnela predsednica Narodne skupštine Maja Gojković 7. decembra 2016. godine; Predlogu odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama, koji je podnela predsednica Narodne skupštine Maja Gojković 7. decembra 2016. godine; Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela poslanička grupa SPS 6. decembra 2016. godine; Predlogu odluke o izmeni Odluke o izboru članova i

zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela poslanička grupa SNS 24. novembra 2016. godine;

– četvrti zajednički načelni pretres o: Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o vodama, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine;

– peti zajednički načelni pretres o: Predlogu zakona o upravljanju aerodromima, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o stanovanju i održavanju zgrada, koji je podnela Vlada 22. novembra 2016. godine; Predlogu zakona o transportu opasne robe, koji je podnela Vlada 25. oktobra 2016. godine; Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima, koji je podnela Vlada 8. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o izmeni i dopuni Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016. godine;

– šesti zajednički jedinstveni pretres o: Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i UN o Centralnoj kancelariji Projekta Transevropske železnice, koji je podnela Vlada 1. decembra 2016. godine; Predlogu zakona o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma o komercijalnim pravima u vanrednom vazдушnom avio-prevozu u Evropi, koji je podnela Vlada 4. novembra 2016. godine; Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša, koji je podnela Vlada 6. decembra 2016.

Da li narodni poslanik Marko Đurišić želi reč? (Da.)

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

S obzirom na to da sam dosada bezuspešno ukazivao na povredu člana 157. Poslovnika, stav 2, koji govori o mogućnosti spajanja tačaka dnevnog reda, da probamo da promenimo lošu praksu ove skupštine da spajamo tačke suprotno ovom članu Poslovnika i da nikada nisam dobio podršku ostalih kolega poslanika, ja sam sada predložio da obavimo raspravu na ovoj sednici na jedan drugačiji način, poštujući činjenicu da imamo određene predloge odluka o izboru sudija ili o prestanku funkcija sudija, o članstvu u odborima i parlamentarnim telima u međunarodnim institucijama gde Skupština Srbije ima svoje predstavnike.

Predložio sam jedan drugačiji dnevni red, smatrajući da ćemo na taj način voditi kvalitetniju diskusiju. Moj predlog je da ove 22 tačke dnevnog reda raspravljamo u šest odvojenih celina. Smatram da je prvu objedinjenu raspravu – o sudijama Ustavnog suda nemoguće kvalitetno voditi zajedno sa raspravom o izboru sudija, recimo, prekršajnog suda i zajedno sa raspravom o izboru članova delegacija Skupštine Srbije u parlamentarnim telima.

Mislim da treba da prekinemo sa tom lošom praksom spajanja i objedinjavanja. Pošto samo ukazivanje na povredu Poslovnika kod objedinjavanja onako kako to predlaže vladajuća većina nije naišlo na razumevanje i podršku kolega poslanika, odlučio sam se onda da na ovaj drugi način pokušam da vas ubedim u to da možemo logičnije i u skladu sa Poslovníkom da objedinimo raspravu, da time rasprava dobije na kvalitetu, da možda samo malo više vremena potrošimo, a da imamo kvalitetniju raspravu koja će, na kraju, da dovede i do kvalitetnije odluke.

Pozivam vas da usvojite ovaj naš predlog. Verujem da ćemo u tom slučaju biti samo na dobitku, da ćemo kvalitetnije diskutovati o svakoj od ovih tema, i o sudijama Ustavnog suda, i o sudijama koji se prvi put biraju na sudijsku javnu funkciju i o tome na koji način su formirani i funkcionišu odbori u Skupštini Srbije i naše parlamentarne delegacije.

Slažem se da objedinimo raspravu o setu zakona vezanih za poljoprivredu, ali mislim da međunarodni sporazumi nemaju nikakve veze sa zakonom o stanovanju ili zakonom o komunalnim delatnostima, koji su objedinjeni u jedinstvenu raspravu. Mislim da ćemo za dan ili dva više rada samo dobiti na kvalitetu i da na kraju svi dobijamo usvajanjem jednog ovakvog predloga. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 15, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Reč ima narodni poslanik Saša Radulović, po Poslovníku.

SAŠA RADULOVIĆ: Član 157. stav 2: Narodna skupština može da odluči da obavi zajednički načelni pretres o više predloga zakona koji su na dnevnom redu iste sednice a međusobno su uslovljeni ili su rešenja u njima međusobno povezana.

Objasnite mi kako su međusobno uslovljeni ili povezani zakon o stanovanju, aerodromi, potvrđivanje međunarodnih ugovora i komunalne delatnosti. Zbog čega radite ovo? Više je nego očigledno da je ovo kršenje Poslovnika. Pokušavate da skratite raspravu. Zbog čega na ovakav način dozvoljavate da se objedine tačke dnevnog reda koje nikakve veze nemaju jedna sa drugom?

PRESEDAVAJUĆI: Pošto sam dužan da odgovorim, kolega Radulović sigurno zna da svaki papir koji je predat, u skladu sa Poslovníkom, a treba da se nađe na izjašnjavanju kod narodnih poslanika, mora da se nađe. Narodna skupština je odlučila da objedini raspravu i samim tim ne može biti kršenje Poslovnika, jer to nije odluka jednog pojedinca. Narodna skupština je donela ovaj poslovnik i Narodna skupština tumači.

(Saša Radulović: A da odlučimo da vam uzmemo sve pare iz novčanika?)

Pošto smo se izjasnili o predlozima za stavljanje na dnevni red sednice akata po hitnom postupku, predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda i o predlozima za spajanje rasprave, na osnovu člana 93. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, stavljam na glasanje predlog dnevnog reda u celini.

Zaključujem glasanje.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova narodnih poslanika utvrdila dnevni red Šeste sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2016. godini u celini.

Dnevni red:

1. Predlog kandidata za sudije Ustavnog suda Republike Srbije, koji je podneo predsednik Republike;

2. Predlog za utvrđivanje liste kandidata za sudije Ustavnog suda koje imenuje predsednik Republike, koji je podnela predsednica Narodne skupštine Maja Gojković;

3. Predlog odluke o izboru članova Visokog saveta sudstva iz reda sudija apelacionih sudova, koji je podneo Visoki savet sudstva;

4. Predlog odluke o izboru sudija koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, koji je podneo Visoki savet sudstva;

5. Predlog odluke o prestanku funkcije predsednika Privrednog suda u Beogradu, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu Narodne skupštine;

6. Predlog odluke o prestanku funkcije predsednika Osnovnog suda u Kruševcu, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu Narodne skupštine;

7. Predlog odluke o prestanku funkcije predsednika Prekršajnog suda u Loznici, koji je podneo Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu Narodne skupštine;

8. Predlog odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koji je podnela predsednica Narodne skupštine Maja Gojković;

9. Predlog odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama, koji je podnela predsednica Narodne skupštine Maja Gojković;

10. Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa Socijalistička partija Srbije;

11. Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa Srpska napredna stranka;

12. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je podnela Vlada;

13. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je podnela Vlada;
14. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o vodama, koji je podnela Vlada;
15. Predlog zakona o upravljanju aerodromima, koji je podnela Vlada;
16. Predlog zakona o stanovanju i održavanju zgrada, koji je podnela Vlada;
17. Predlog zakona o transportu opasne robe, koji je podnela Vlada;
18. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima, koji je podnela Vlada;
19. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama, koji je podnela Vlada;
20. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Ujedinjenih nacija o Centralnoj kancelariji Projekta Transevropske železnice, koji je podnela Vlada;
21. Predlog zakona o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma o komercijalnim pravima u vanrednom vazдушnom avio-prevozu u Evropi, koji je podnela Vlada;
22. Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša, koji je podnela Vlada.

Prelazimo na rad po utvrđenom dnevnom redu sednice.

Saglasno odluci Narodne skupštine da se obavi zajednički jedinstveni pretres o predlozima akata iz tačaka od 1. do 11. dnevnog reda, a pre otvaranja zajedničkog jedinstvenog pretresa, podsećam vas da, shodno članu 97. Poslovnika Narodne skupštine, ukupno vreme rasprave za poslaničke grupe iznosi pet časova, kao i da se ovo vreme raspoređuje na poslaničke grupe srazmerno broju narodnih poslanika članova te poslaničke grupe.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč, sa redosledom narodnih poslanika.

Saglasno članu 200. stav 2, članu 201. stavu 2, članu 202. stavu 2. i članu 192. stavu 3. a shodno članu 157. stavu 2. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram zajednički jedinstveni pretres.

Prelazimo na t. 1–11. dnevnog reda (zajednički jedinstveni pretres):

PREDLOG KANDIDATA ZA SUDIJE USTAVNOG SUDA REPUBLIKE SRBIJE;

PREDLOG ZA UTVRĐIVANJE LISTE KANDIDATA ZA SUDIJE USTAVNOG SUDA KOJE IMENUJE PREDSEDNIK REPUBLIKE;

PREDLOG ODLUKE O IZBORU ČLANA VISOKOG SAVETA SUDSTVA IZ REDOVA SUDIJA APELACIONIH SUDOVA;

PREDLOG ODLUKE O IZBORU SUDIJA KOJI SE PRVI PUT BIRAJU NA SUDIJSKU FUNKCIJU;

PREDLOG ODLUKE O PRESTANKU FUNKCIJE PREDSEDNIKA PRIVREDNOG SUDA U BEOGRADU;

PREDLOG ODLUKE O PRESTANKU FUNKCIJE PREDSEDNIKA OSNOVNOG SUDA U KRUŠEVCU;

PREDLOG ODLUKE O PRESTANKU FUNKCIJE PREDSEDNIKA PREKRŠAJNOG SUDA U LOZNICI;

PREDLOG ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O UTVRĐIVANJU SASTAVA PARLAMENTARNOG ODBORA ZA STABILIZACIJU I PRIDRUŽIVANJE;

PREDLOG ODLUKE O IZMENI ODLUKE O UTVRĐIVANJU SASTAVA STALNIH DELEGACIJA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE U MEĐUNARODNIM PARLAMENTARNIM INSTITUCIJAMA;

PREDLOG ODLUKE O IZMENI ODLUKE O IZBORU ČLANOVA I ZAMENIKA ČLANOVA ODBORA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE;

PREDLOG ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O IZBORU ČLANOVA I ZAMENIKA ČLANOVA ODBORA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE.

Sada određujem pauzu u trajanju od 10 minuta.

(Posle pauze – 13.35)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa radom.

Da li predlagač, odnosno predstavnici predlagača žele reč? (Da.)

Po Poslovniku, narodni poslanik Miljan Damjanović.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Gospodine Arsiću, prekršen je član 96. Poslovnika, a i u skladu sa članom 112. tačka 4. Ustava Republike Srbije predsednik Republike predlaže Narodnoj skupštini nosioce funkcija u skladu sa Ustavom i zakonom.

Možete posvedočiti da u materijalu koji smo dobili od generalnog sekretara predsednika, Nedeljka Tenjovića, iako i tu nije baš najbolje definisano, piše: „Dostavljam Vam Predlog predsednika Republike, gospodina Tomislava Nikolića, kao kandidate za sudije Ustavnog suda.“ Valjda dostavlja predloge. I danas bi onda ovde trebalo da se pojavi... Em je to nepismeno, jer ovde ispada da je predsednik Republike predložen za sudiju Ustavnog suda, ali avaj, a s druge strane, trebalo je onda predlagač ovde pred nama da se pojavi i onda, kaže član 96, da on dobije reč itd.

Sada, ono što je nepobitno i nesumnjivo tačno, postavlja se pitanje dalje diskusije i daljeg vođenja ovog našeg sastanka, da li je razlog za nedolazak predsednika Republike to što su tema sudije Ustavnog suda, jer, kao što znamo, čovek koji ima falsifikovanu, odnosno kupljenu diplomu, čovek koji je krao mandate, čovek koji je nelegalno napravio vikendice ne samo da ne zaslužuje, nego je morao dosad više puta podneti ostavku na funkciju predsednika Republike, ali je sramota nepoštovanje ovog parlamenta. Jer je on morao danas biti ovde pred nama da obrazlaže predloge koje nam je pismenim putem dostavio. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: U članu 96, ovo je objedinjena rasprava, imamo više predlagača, a što se tiče vaših primedbi na član 112. Ustava Republike Srbije, nismo nadležni mi kao Narodna skupština da odlučujemo o povredi Ustava, tako da nemamo mogućnost da interвениšemo po tom pitanju.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni o vašoj povredi Poslovnika? (Da.)

Po Poslovniku, Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospodine Arsiću, zamolila bih vas, javljam se po članu 27. Poslovnika, da ne obmanjete javnost.

Tačno je, mi imamo više predlagača, jednog tog Tomislava Nikolića, koji je dao predlog za sudije Ustavnog suda, tražio je njegovo prisustvo gospodin Miljan Damjanović, a koliko znam, vi niste Maja Gojković, vi ste jedan od šest potpredsednika i trenutno je zamenjujete, takođe je predsednik Skupštine trebalo da bude ovde kao predlagač jednog broja kandidata, jer, da bi javnost znala, 9. decembra gospođa Gojković je uputila ovaj akt sa saglasnostima svih kandidata koje su predložile poslaničke grupe radi imenovanja od predloženih deset kandidata pet sudija sa ove liste.

Gospodin Tomić je ovde sasvim opravdano, po pozivu Narodne skupštine, kao izabrani član Visokog saveta sudstva iz reda sudija, jer smo dobili obaveštenje da je predsednik Visokog saveta sudstva, gospodin Milojević, sprečen da dođe.

Verujem da će gospodin Tomić u skladu sa svojim ovlašćenjima moći da govori samo o onim kandidatima koji se biraju na sudijske funkcije u nekim drugim sudovima, čiji predlog ovde imamo u objedinjenoj raspravi, a da bi se stekli uslovi za rad, morate da obezbedite prisustvo i ostala dva predlagača, jer izbor sudija Ustavnog suda koji sada radite, rekla bih, navrat-nanos, čekali ste poslednji trenutak iako vas je upozoravala SRS da je krajnje vreme da o tome razmišljate još u septembru ili početkom oktobra, međutim, čak, setite se, ako pažljivo pratite, a verujem da da, kada je gospođa Radeta na desetogodišnjicu proglašenja Ustava RS rekla – Ustavni sud nemamo jer ovima je istekao mandat.

To se upravo desilo i sada, pošto na takav način treba da, u krajnjem roku, izaberemo sudiju Ustavnog suda, molim vas da postupite u skladu sa Poslovníkom i

članom 96, jer od ovlašćenih predlagača ovde jedino imamo gospodina Tomića, koji može da govori o listi koju on predlaže.

PRESEDAVAJUĆI: Ne bih se složio sa vama, kolegice Jovanović. Smatram da član 27. Poslovnika o radu Narodne skupštine nije prekršen. Kao što je vama poznato, Narodna skupština može i ima obavezu da insistira samo za one predstavnike predlagača koje i bira. U ovom slučaju predsednika Republike biramo na direktnim izborima, tako da je njegova volja i pravo da odluči da li će biti na ovoj sednici ili ne.

Da li želite da se Narodna skupština u Danu za glasanje izjasni o tome? (Ne.)

Da li neko od predstavnika predlagača želi reč? (Da.)

Izvolite.

MIROLJUB TOMIĆ: Uvaženi predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, ja sam predstavnik Visokog saveta sudstva i ovde sam vezano za dve tačke dnevnog reda. S obzirom na to da je ovde objedinjena rasprava, onda ću kao ovlašćeni predlagač da nešto kažem više o predlogu za izbor izbornog člana Visokog saveta sudstva iz reda apelacionih sudova. To je jedna tačka dnevnog reda. Druga tačka jeste – izbor sudija Osnovnog suda u Ubu, odnosno predlog za izbor za sudiju Osnovnog suda u Gornjem Milanovcu.

Kao što je poznato, odredbom člana 22. Zakona o Visokom savetu sudstva propisano je da se jedan član Saveta bira iz redova sudija apelacionih sudova. Kako je članom 21. istog zakona propisano da odluku o otpočinjanju postupka predlaganja kandidata donosi predsednik Saveta najmanje šest meseci pre isteka mandata izbornih članova, a to je petog septembra 2016. godine, predsednik Visokog saveta sudstva takvu je odluku i doneo.

Čitav izborni postupak je sprovela Izborna komisija Visokog saveta sudstva na izborima za izbornog člana Visokog saveta sudstva iz reda sudija apelacionih sudova. Učestvovala su dva kandidata, i to Dragana Boljević, sudija Apelacionog suda u Beogradu, i Aleksandar Pantić, sudija Apelacionog suda u Nišu.

Na sprovedenim izborima, na kojima je učestvovalo 95,61% od ukupnog broja sudija koji obavljaju sudijsku dužnost u apelacionim sudovima, te posle završenih izbora, utvrđeno je da je za Draganu Boljević ukupno glasao 81 sudija – 38,76% ukupnog broja glasova, a da je za sudiju Apelacionog suda u Nišu Aleksandra Pantića glasalo ukupno 128 sudija – 61,24% ukupnog broja glasova.

Na osnovu ovakvih rezultata i odredbe člana 35. Zakona o Visokom savetu sudstva, koji predviđa da Savet predlaže jednog kandidata sa najvećim brojem glasova, i na osnovu zapisnika o utvrđivanju rezultata izbora koji nam je dostavila izborna komisija, Visoki savet sudstva je predložio Narodnoj skupštini da za člana Visokog saveta sudstva iz reda sudija apelacionih sudova izabere sudiju Apelacionog suda u Nišu Aleksandra Pantića.

Samo nekoliko reči o kolegi. Kolega je, inače, od 1984. do 1998. godine radio kao advokatski pripravnik, a od 1998. do 2010. godine kao advokat. Tokom bavljenja advokaturom obavljao je više funkcija u Advokatskoj komori i to kao disciplinski sudija, član Upravnog odbora Advokatske komore Niš, predsednik Advokatske komore Niš, član Upravnog odbora Advokatske komore Srbije, a od Advokatske komore Niš dobio je i plaketu kao najviše priznanje te komore. Inače, kolega Pantić je aktivno učestvovao u radu i Pravne klinike Pravnog fakulteta u Nišu.

Za sudiju Apelacionog suda u Nišu izabran je decembra 2009. godine i u tom sudu obavlja poslove zamenika predsednika Apelacionog suda, zamenika predsednika Odeljenja sudske prakse, predsednika Građanskog odeljenja i predsednika jednog parničnog veća u Građanskom odeljenju. Na Pravosudnoj akademiji redovno drži predavanja u sklopu stručnog usavršavanja sudija sa područja Apelacionog suda u Nišu.

Na osnovu svega što sam izneo Visoki savet, sagledavajući pre svega rezultate glasanja na sprovedenim izborima, predlaže Skupštini da kolegu Aleksandra Pantića, sudiju Apelacionog suda u Nišu, izabere za izbornog člana Visokog saveta sudstva iz reda sudija apelacionih sudova. To je što se tiče ovog predloga koji se odnosi na ovu tačku dnevnog reda.

Kako sam razumeo da se radi o objedinjenoj raspravi, ja ću samo u kratkim crtama vezano za predlog Visokog saveta sudstva vezano za predloge koji se odnose za izbor za sudije Osnovnog suda u Ubu i za predlog koji se odnosi za izbor za sudije Osnovnog suda u Gornjem Milanovcu.

Poznato je da je Visoki savet sudstva, u skladu sa odredbom člana 47. Zakona o sudijama, najpre u „Službenom glasniku“ a potom i u dnevnom listu „Politika“ od 19. maja 2016. godine, oglasio izbor sudija za Osnovni sud u Ubu radi popune jednog sudijskog mesta i Osnovnog suda u Gornjem Milanovcu radi popune jednog sudijskog mesta.

U postupku predlaganja kandidata za izbor sudija Visoki savet sudstva je, na osnovu člana 52. Poslovnika o radu, obrazovao komisije. Ja sam to i ranije pričao na ovim sednicama Skupštine, da je zadatak tih komisija upravo da proceni najpre blagovremenost prijave, da obave razgovore sa kandidatima koji su se prijavili za izbor i da ocene da li ovi kandidati ispunjavaju kriterijume i merila za izbor.

Visoki savet sudstva za sve prijavljene kandidate, a napominjem da se za Ub ukupno prijavilo 24 kandidata, od toga sudijskih pomoćnika 21, ostalih tri kandidata, a da se na konkurs za Osnovni sud u Gornjem Milanovcu prijavilo ukupno 19 kandidata, od toga sudijskih pomoćnika 13, advokata jedan i ostalih kandidata tri, dakle da je za sve njih pribavljeno mišljenje o stručnosti, osposobljenosti, dostojnosti za obavljanje ove sudijske funkcije. Za kandidate koji dolaze iz sudova, dakle radi se o stručnim saradnicima, odnosno sudijskim pomoćnicima, pribavljeno je mišljenje sednice tog

suda i mišljenje sednice neposredno višeg suda. Pričali smo i ranije da je ključna stvar zapravo to kako sudije ocenjuju dosadašnji rad tih sudijskih pomoćnika.

Za kandidate koji ne rade u sudu, a bilo je i takvih kandidata, pribavljeno je mišljenje o stručnosti, osposobljenosti i dostojnosti za vršenje sudijske funkcije od organa i organizacija u kojima rade, odnosno, s obzirom na to da je ovde bilo advokata koji su se prijavili za izbor, pribavljeno je mišljenje advokatske komore u čiji imenik je advokat upisan.

Komisija je obavila razgovor sa svim kandidatima koji su podneli prijavu na oglas za izbor, pa je, na osnovu izveštaja komisija koje su bile formirane, uzimajući u obzir pribavljeno mišljenje sednica svih sudija kandidata gde rade, Visoki savet, ceneći odredbe člana 43. Zakona o sudijama i odredbe člana 4, 6, 7, 8. i 9. Odluke o utvrđivanju kriterijuma i merila za ocenu stručnosti, osposobljenosti i dostojnosti za izbor sudija i predsednika sudova, predložio, to ste već dobili u materijalima, da se za sudiju Osnovnog suda u Ubu izabere Nenad Đukić, sudijski pomoćnik u Osnovnom sudu u Ubu.

Pošto imamo samo dva kandidata, samo u nekoliko rečenica ću reći da je Nenad Đukić rođen 1979. godine, da je završio Pravni fakultet u Beogradu sa opštim uspehom 8,29, da je najpre radio kao volonter, zatim kao sudijski pomoćnik, da je položio pravosudni ispit 2009. godine. Radio je prvo u Osnovnom sudu u Valjevu, sve do januara 2014. godine, a od januara 2014. godine je raspoređen na radno mesto sudijskog saradnika u Osnovnom sudu u Ubu, gde od 1. marta 2014. godine, između ostalog, obavlja i poslove sekretara Osnovnog suda. Pored toga izrađuje odluke o krivičnoj materiji, obavlja poslove koordinatora za medije i priprema i pravna pitanja i sve ono što je bitno kao priprema u postupku odlučivanja, odnosno suđenja u konkretnim predmetima.

Ono što je vrlo važno jeste da je za 2013, 2014. i 2015. godinu ocenjen najvišim ocenama; to su ocene „naročito se ističe“. Još jedna stvar koja je bitna za ovog kandidata jeste da je Nenad Đukić, prema mišljenju svih sudija Apelacionog suda u Beogradu, drugi na rang-listi prema broju dobijenih glasova, što je izuzetno značajno s obzirom na to da je Apelacioni sud instanciono viši sud u odnosu na sudove u kojima je ranije radio kolega Đukić.

Kada je reč o kandidatu za Gornji Milanovac, VSS je predložio da kandidat bude Darko Rašković. To je korisnik početne obuke na Pravosudnoj akademiji, koji je rođen 1985. godine u Kragujevcu. Završio je Pravni fakultet sa ocenom 8,71. Vidimo da su i jedan i drugi kandidat završili fakultete sa izuzetno visokim prosekom. Najpre je radio kao pripravnik u advokatskoj kancelariji, zatim je nastavio da radi na mestu sudijskog pripravnika u Privrednom sudu u Kragujevcu. Pravosudni ispit je položio 2012. godine i posle toga je nastavio da radi u istom sudu. Od 1. decembra 2013. godine zasnovao je radni odnos u Pravosudnoj akademiji, a završni ispit ove

akademije položio je 1. jula 2016. godine, sa najvišom ocenom 5.00, i nakon toga je raspoređen u Odeljenje za privredne sporove u Privrednom sudu u Kragujevcu.

Prema mišljenju direktora Pravosudne akademije, to je ustanova u kojoj je kandidat dosad obavljao funkciju, čije je mišljenje vrlo relevantno, kandidat Darko Rašković je stručan, osposobljen i dostojan za obavljanje sudijske funkcije i u potpunosti ispunjava sve uslove.

To su svi parametri i činjenice koje je Visoki savet sudstva imao u vidu i, ceneći sve ove rezultate rada, sva mišljenja i sve ostale parametre u njihovoj sveukupnosti, došao do zaključka da nedvosmisleno, jednoglasno predloži ova dva kandidata za izbor – za Osnovni sud u Ubu, a drugog za Osnovni sud u Gornjem Milanovcu, sa uverenjem da će, ukoliko budu izabrani, dakle ukoliko Narodna skupština podrži ovaj predlog VSS-a, pružiti najbolje rezultate i pomoći da se rezultati rada u tim sudovima poprave i da sudovi budu efikasniji i ažurniji. Toliko. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko od predstavnika predlagača želi reč?

Da li izvestioci nadležnih odbora žele reč?

Da li predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa žele reč?

Reč ima narodni poslanik Petar Petrović.

PETAR PETROVIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi predstavnici Visokog saveta sudstva, dame i gospodo narodni poslanici, poslanička grupa Jedinственe Srbije će u danu za glasanje podržati sve predloge koji su danas pred nama. Ja o nekim predlozima neću govoriti jer su u pitanju stvari tehničke prirode, kao što je prihvatanje ostavki predsednika Prekršajnog suda u Loznici i predsednika Osnovnog suda u Kruševcu i razrešenje predsednika Privrednog suda u Beogradu zbog izbora na funkciju sudije Apelacionog privrednog suda u Beogradu. Dakle, to je stvar više tehničke prirode i o tome mislim da i nije potrebno trošiti reči.

Kada su u pitanju predlozi Visokog saveta sudstva za izbor sudije Osnovnog suda u Ubu i Osnovnog suda u Gornjem Milanovcu, tzv. trogodišnjaci, odnosno izbor sudija koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, gospodin Tomić je vrlo iscrpno objasnio o kakvim kandidatima se radi. Ja sam i kao predsednik Odbora bio prisutan na Visokom savetu sudstva i mogu da kažem ovde da je VSS jednoglasno predložio Narodnoj skupštini da se ovi kandidati izaberu za sudije Osnovnog suda u Gornjem Milanovcu i Osnovnog suda u Ubu. Radi se o kandidatima koji po svemu zaslužuju da dobiju šansu i budu izabrani za sudije ova dva pomenuta suda. Bilo je i drugih kandidata, ali se Komisija u razgovorima opredelila da Visokom savetu sudstva predloži ova dva kandidata i predlažem da ih izaberemo, odnosno da podržimo ovaj predlog VSS-a.

Kada se radi o kandidatima za izbor za Ustavni sud, radi se o dve vrste kandidata, odnosno imamo pred sobom osam kandidata koje je predložio predsednik Republike i mi treba u danu za glasanje da se opredelimo za četiri kandidata. Što se

tiče poslaničke grupe Jedinствene Srbije, mi ćemo se opredeliti za one kandidate za koje smatramo da su svojim dosadašnjim radom zaslužili da budu sudije Ustavnog suda.

Ovde, kao što sam rekao, ima osam kandidata. Poslanički klub Jedinствene Srbije može sa zadovoljstvom da konstatuje da ima stvarno dobrih kandidata, kao što su prof. dr Milan Škulić, profesor na Pravnom fakultetu u Beogradu, Miroslav Nikolić, predsednik Apelacionog privrednog suda u Beogradu, Snežana Marković, zamenik republičkog javnog tužioca u Beogradu i drugi kandidati. Nažalost, možemo da izaberemo samo četvoro.

Kada je u pitanju predlaganje 10 kandidata predsedniku Republike, koji treba od tih 10 da izabere pet za sudije Ustavnog suda, ja moram samo jednu opasku u ime poslaničkog kluba Jedinствene Srbije da iznesem ovde, uopšteno. To je da među 18 kandidata koje imamo ovde na spisku pred sobom, onoliko koliko sam uspeo da pročitam njihove bogate biografije, 14 su iz Beograda. Samo četvoro kandidata su van Beograda. Jedan je iz Pančeva, jedan iz Sevojna, jedan sa Palića i četvrti nije ni bitno odakle je ali znam da nije iz Beograda.

Postavljam jedno pitanje u ime poslaničkog kluba Jedinствene Srbije svima nama – da li je moguće da je sva pravnička pamet koncentrisana u Beogradu i da od 18 kandidata 14 bude iz Beograda? Ne interesuje mene gde je on rođen, rođen je on pre 50 godina negde, ali je on svoju karijeru gradio u Beogradu i živi u Beogradu. Da li je moguće da u Nišu, koji ima univerzitet, da u Kragujevcu, koji takođe ima univerzitet, da u Užicu, hoću da kažem i u mom Pomoravlju nema kandidata koji su stekli pravo da budu bar kandidati za sudije Ustavnog suda? Ne moraju da budu izabrani, valjda su nekim svojim dosadašnjim radom pokazali i tamo dokazali u svojoj pravničkoj nauci, pravničkoj struci itd.

Nemam pravo i neću kao poslanik Jedinствene Srbije da osporavam nijednog od ovih kandidata, smatram da su svi dobri kandidati, bez obzira na to što je većina iz Beograda, da njihove bogate biografije pokazuju da su zaslužili da budu kandidati za sudije Ustavnog suda, samo postavljam jedno principijelno pitanje. Mi hoćemo da i provincija, da upotrebim taj izraz, da Srbija ima više kandidata nego što ima Beograd. Beograd je deo Srbije, nemam ništa protiv Beograda, ali molim vas, ima mnogo dobrih pravnikā, doktora nauka, ljudi koji su se dokazali u drugim gradovima, van Beograda. Dajte da od 18 kandidata bude 12 iz unutrašnjosti Srbije, a šest, recimo, iz Beograda.

Ponavljam, svi ovi kandidati koji su ovde pred nama su dobri kandidati i zaslužuju da budu kandidati, ali postavljam pitanje zašto nema više kandidata van Beograda. Mislim da su u neku ruku za to krive i poslaničke grupe koje su predlagale kandidate pa su većinom predlagale kandidate iz Beograda.

Dakle, da zaključim, poslanički klub Jedinствene Srbije će podržati ove liste, ali ovaj principijelni stav treba da imamo u vidu za sledeće neke izbore, da jednostavno malo razvlastimo Beograd i kažemo da i u unutrašnjosti Srbije, u

Vojvodini ima više kandidata koji zaslužuju da budu bar kandidati za sudije Ustavnog suda.

Da zaključim, poslanički klub Jedinственe Srbije će se u danu za glasanje opredeliti koje će kandidate podržati da budu izabrani za sudije Ustavnog suda, odnosno da budu kandidati za sudije Ustavnog suda koje će birati predsednik Republike, a o ovim drugim, da tako kažem, tehničkim stvarima, mislim da ne treba ni diskutovati.

Da zaključim još jednom, mislim da ne treba ubuduće da se dešava da ljudi koji podnose ostavke na mesta predsednika sudova čekaju po šest-sedam meseci da budu razrešeni sa tih funkcija, kao što je, recimo, slučaj sudije, predsednika Osnovnog suda u Kruševcu. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Malobrojne kolege poslanici, mislim da je, biram reč, krajnje neprimereno da ovako važnu temu o izboru za kandidate za sudije Ustavnog suda vodimo u ovakvoj atmosferi, bez i jedne jedine reči predlagача koji će da obrazloži predlog.

Da li je to u slučaju onih kandidata koje je predložio predsednik Republike, on koji je morao ovde da obrazloži svoj predlog zašto smatra da je ovih osam ljudi koji se predlažu Skupštini najboljih osam kandidata koje je predsednik Republike u ovom trenutku mogao da pronađe kao kandidate za Ustavni sud Srbije, ili od strane liste koju ćemo mi kao Narodna skupština utvrditi i poslati predsedniku Republike da od 10 kandidata izabere pet, da čujemo od predsednice koja nam je uputila ovu listu kojih je to 10 poslaničkih grupa uputilo ovaj predlog, koliko je tu ukupno bilo kandidata, da li je bilo samo ovih 10 ili je bilo više, i onda ko je, kako i po kojim kriterijuma skratio ovu listu na 10, jer mi danas treba da utvrdimo listu na kojoj ima 10 kandidata.

Mene zanima, prvo, koja je poslanička grupa koga od ovih kandidata predložila i koliko je ukupno bilo predloženih kandidata i po kom kriterijumu smo došli na ovih deset imena. Mislim da ova rasprava zaslužuje makar toliko informacija.

Sudije Ustavnog suda biraju se na devet godina. Znači, mi ćemo, kad završimo ovaj izbor, praktično izabrati većinu u Ustavnom sudu za narednih devet godina i time izabrati organ koji treba da bude najviša sudska instanca u Srbiji i najvažniji predmeti u narednih devet godina će tamo dolaziti na odlučivanje. Mislim da je to poseban dan u Parlamentu i poseban čin koji ne zaslužuje ovakvu atmosferu i ovakav početak, jer smo mi više reči i rečenica čuli o izborima sudija koji se prvi put biraju za sud u Ubu, čini mi se. Mislim da je to neprimereno, da čujemo o tome zašto neki sudija treba da bude izabran za sudiju u Ubu, a nećemo da čujemo nijednu reč od predlagача, jer ih nema ovde, o sudijama Ustavnog suda.

Mislim da time šaljem poruku na koji način ova vladajuća većina vidi taj budući Ustavni sud. Ne vidi ga kao nezavisno telo, telo koje će biti posvećeno pre svega odbrani Ustava, ljudskih prava i osnovnih demokratskih vrednosti, nego će biti telo koje treba da bude podrška izvršnoj vlasti, što je, nažalost, Ustavni sud u poslednje vreme i bio. Brojni slučajevi od 2012. godine do danas odluka Ustavnog suda daje nam za pravo da imamo takvu ocenu.

Utoliko pre je onda upitno kako se očekuje da glasamo za one kandidate koji su dosada bili članovi Ustavnog suda, ali takođe je pitanje šta je sa ostalima – da li nemaju želju da se više bave ovim najodgovornijim poslom, kao istaknuti pravnici, kako to kaže Ustav, i koji tako samo u jednoj rečenici jedan prilično širok kriterijum za izbor sudija definiše. To je takođe tema o kojoj bi trebalo razgovarati, ako ikada dođemo do otvaranja teme političkog dijaloga o promeni Ustava, da li je ovo rešenje koje se nalazi u Ustavu dovoljno dobro; da li način na koji se biraju sudije Ustavnog suda garantuje da biramo najuglednije pravnike ili biramo one poslušne.

U predlogu od ovih 18 kandidata nema nijednog profesora ustavnog prava sa nekog državnog fakulteta. Mislim da je to posebna mana. Imamo kandidate koji su javni izvršitelji, imamo kandidate koji rade u „Službenom glasniku“, imamo advokate, imamo profesore sa nekih privatnih univerziteta, ali nijednog profesora ustavnog prava sa državnog fakulteta. To je, čini mi se, još jedan dokaz na koji način vladajuća većina vidi Ustavni sud i njegovu ulogu u budućnosti u Republici Srbiji.

Ja se slažem sa kolegom koji je diskutovao o tome kako je na ovoj listi kandidata koju ćemo uputiti predsedniku Republike od deset sedam iz Beograda, jedan iz Sevojna, jedan iz Subotice, odnosno Palića, i jedan iz Novog Pazara. S druge strane, od ovih osam kandidata koje nam je predsednik Republike predložio, sedam je iz Beograda, a samo jedan nije, iz Pančeva je.

Mislim da je to jedna od velikih mana oba ova predloga i da u Srbiji sigurno ima istaknutih pravnika i u univerzitetskim centrima kao što su Niš i Kragujevac, ali i u drugim gradovima. Mislim da bi važna poruka bila da je sastav kandidata onih koji su nam predloženi, a koje ćemo birati, drugačiji od ovoga o čemu danas razgovaramo.

Naravno, ova tačka dnevnog reda sigurno mora da se dotakne i dosadašnjeg rada Ustavnog suda. Brojne njegove presude su bile kontroverzne i dočekane u javnosti na različite načine i sa različitim komentarima. Posebno mi je, recimo, zanimljiva bila činjenica, gledajući i pripremajući se za ovu sednicu, da je Ustavni sud proglasio neustavnom uredbu Vlade iz 2012. godine o priznavanju diploma sa fakulteta na Kosovu i Metohiji koji ne obavljaju delatnost po propisima Srbije, smatrajući da to nije moguće po Ustavu, a onda se za Briselski sporazum, koji je i te kako imao uticaj na pravni poredak Srbije, imao je posledice i da ovde usvajamo međudržavne sporazume, gde se pojavljuje kao jedna od strana potpisnica Kosovo* (sa zvezdicom), što je takođe tada, 2011. godine još bilo dogovoreno, proglasio nenadležnim smatrajući taj Briselski sporazum političkim.

Mislim da su i neke druge presude donete 2012. godine pokazale da Ustavni sud nije nezavisno telo, nego je bilo telo koje je trebalo da da podršku tada novoj vlasti kritikujući i smatrajući neustavnim neke odluke koje su donošene od strane Vlade i Parlamenta do 2012. godine.

Taj ustavni sud nije smatrao da je Zakon o privremenom smanjenju isplate penzija neustavan, navodeći brojne razloge, od kojih poslednji, zaključni, jeste da je taj zakon privremenog karaktera, jer tako kaže u svom naslovu. Međutim, videli smo da Vlada nema nameru da taj zakon onako kako je, kada je predložen u Skupštini, ograniči na tri godine, nego ima nameru da ga drži praktično trajno, verovatno dok ova vlada bude upravljala i ova poslanička i politička većina bude činila Vladu Republike Srbije. S obzirom na to da će ta većina izabrati ovih devet sudija, nažalost, građani Srbije ne mogu da očekuju da će ta odluka Ustavnog suda biti promenjena.

Zbog ovakvog stanja u pravosuđu i ovakvih odluka Ustavnog suda Srbija je zemlja sa najvećim brojem tužbi Međunarodnom sudu u Strazburu. Zato što građani ovde osećaju da ne mogu da zaštite svoja prava, ne mogu da ostvare zaštitu i onda se posle negativnih odgovora Ustavnog suda obraćaju Međunarodnom sudu u Strazburu. Odande počinju sve češće da nam stižu presude koje govore u kakvom je stanju naš pravni sistem i kakve se odluke ovde donose, a sve te odluke imaju određenu cenu – ne samo u smislu promena naših zakona, nego i materijalnih obaveza koje Republika Srbija mora da ispuni.

Mislimo da je loše da se tako nastavi, ali opet ovi kandidati, ovako kako su predloženi, ne ulivaju nikakvo poverenje da će se to izmeniti i sasvim sigurno neće imati podršku poslaničke grupe Socijaldemokratske stranke – Narodni pokret Srbije.

Zanimljivo mi je bilo da se među kandidatima koje ova skupština treba da pošalje predsedniku Republike nalazi i direktorka Agencije za borbu protiv korupcije. Verovatno treba da bude nagrađena izborom za to što Agencija skoro pet godina neće da ispita i da utvrdi ko je platio dolazak gospodina Đulijanija u kampanji 2012. godine, s obzirom na to da je on sam izjavio da je bio plaćen da dođe u tu posetu, koja je ovde predstavljena građanima u kampanji kao podrška kandidatu za gradonačelnika, gospodinu Aleksandru Vučiću u to vreme.

U izveštaju koji je tada SNS predočila Agenciji se vidi da je jedna firma iz Londona platila sale gde su se održavale konferencije za štampu, troškove putovanja, ali ne i sam honorar, iako je gospodin Đulijani izjavio da je bio plaćen za tu posetu Beogradu.

Onda se postavlja pitanje zašto Agencija nije htela da se pozabavi tim slučajem i da javnost Srbije dobije odgovor ko je platio i kojim novcem je plaćen taj dolazak u kampanju. Čuli su se iz Agencije glasovi da nema nameru Agencija da se zamera novoj vlasti i verovatno je kandidatura direktorke nagrada za to što četiri godine nije gledala u taj slučaj, kao i druge brojne slučajeve zloupotrebe i izvrđavanja zakona za borbu protiv korupcije kojima smo bili svedoci u poslednje četiri godine.

Biografije koje umesto predlagača koje ovde imamo treba da nam nešto kažu o kandidatima o kojima treba da se izjasnimo su zanimljive. Imate biografije kandidata sa obimnim radovima iz pravne struke. Jedan kandidat je dao biografiju na 33 strane, sa brojnim naučnim radovima u čijoj izradi je učestvovao. Neke biografije su samo na dve strane. U jednoj biografiji, gospođe Marković, nalazi se nešto što ja nisam video do sada u svojoj praksi. Na kraju biografije, umesto navođenja nekih naučnih radova u kojima je učestvovala, ona je stavila: P.S. Sve ove godine radila sam u pravosudnom sistemu Srbije i imam veliko iskustvo.

Moram da priznam da je za jednu profesionalnu biografiju takav način pisanja nešto što prvi put vidim. Njena biografija i njena kandidatura je osporena s obzirom na to da je ona učestvovala u slučaju ATP „Vojvodina“ i presude koja je doneta u korist jednog privatnog preduzeća i umešanosti sada visokih funkcionera SNS-a u nekim prošlim vremenima u tu aferu.

Ono što sam na početku ove sednice smatrao da nije dobro da vodimo objedinjenu raspravu što sam sada ja potrošio 14 minuta samo na ovu temu, koja je, naravno, izuzetno važna, ali želim da kažem nešto i o izboru sudija koje prvi put biramo.

Pre svega želim da postavim pitanje ovde gospodinu Tomiću, koji je predstavnik predlagača Visokog saveta sudstva, zašto se desilo da je poništen konkurs za izbor 58 sudija koje je trebalo da budu prvi put izabrane na funkciju, konkurs koji je raspisan 2. i 7. septembra, a morao je da bude poništen zato što Visoki savet pravosuđa nije doneo pravilnik za koji je bio obavezan da ga donese do 29. marta, pošto smo mi krajem prošle godine usvojili Zakon o sudijama koji je tada predviđao da nema ovakvih merila o kojima je gospodin Tomić govorio, razgovor sa kandidatima i neki lični utisci, nego je tada predviđao pravilnik i po tom pravilniku određena testiranja.

Zašto Visoki savet pravosuđa nije ispunio zakonsku obavezu i u roku od 90 dana za donošenje tog pravilnika doneo isti, nego ga je doneo tek 15. novembra ove godine i time ugrozio ovaj konkurs koji zato što je raspisan dan, odnosno sedam dana pošto je isticao rok za primenu ovih novih pravila, zašto je taj konkurs morao da bude poništen i zašto mi sada na dnevnom redu ne raspravljamo o izboru 58 novih sudija? Da li će to što ne raspravljamo o tome sada doprineti da sudovi rade bolje i efikasnije? Sasvim je sigurno da neće. Tih 58 ljudi koji bi bili izabrani mogli bi da pomognu svojim kolegama u radu na brojnim predmetima.

Mi stalno slušamo o velikom broju zaostalih predmeta, to su neki milioni koji se spominju, koji guše naše sudove, zbog kojih je naše sudstvo najneefikasnije, stalno je loše ocenjeno. Zašto i šta je bio problem Visokom savetu pravosuđa da uradi jedan posao u roku od 90 dana, izradu jednog pravilnika, meni je to potpuno neobjašnjivo.

Prošli put kada je bila rasprava ovde o sudijama koji se biraju prvi put, postavio sam pitanje izrade planova integriteta u sudovima i da li se na tome radi i zašto se desilo da smo imali sudije koji su bili izabrani u ovom parlamentu prošle

godine, a onda nekoliko meseci nakon tog izbora imali smo privođenja tih sudija pod optužbama, ozbiljnim optužbama za korupciju? Da li se naši sudovi bave prevencijom korupcije u svom radu i na koji način se bave? Očigledno da propusta ima, da korupcije ima. To je, da kažem, nešto što će doći pred pravosudne organe, ali na koji način se borimo da se to spreči i da se to predupredi, tada nisam dobio odgovor.

Naravno, nismo tada podržali ni izbor novih sudija koji se prvi put biraju i nećemo ni sada glasati za ove sudije, ne zato što imamo nešto sporno protiv ova dva kandidata koja su predložena, nego zato što tražimo odgovor na ova pitanja. Tražimo odgovor na to šta se radi na prevenciji korupcije, kao i ovaj odgovor zašto nije usvojen ovaj pravilnik na vreme i zašto danas biramo samo ovo dvoje sudija za koje je konkurs raspisan u maju ove godine, a ne ovih 58, koliko je trebalo da se primi na konkursu raspisanom u septembru, koji je kasnije morao biti poništen.

Slažem se, takođe, sa kolegom koji je govorio o tome da je nedopustivo da mi šest meseci pošto je neki sudija zatražio razrešenje zbog ličnih razloga, zdravstvenih razloga, raspravljamo o njegovoj smeni, dakle šest meseci kasnije. Možemo da prihvatimo da su izbori bili u aprilu, ali od juna, kada je konstituisan Parlament, do danas prošlo je šest meseci i ne vidim niti jedan razlog zašto ova tačka nije došla ranije na dnevni red. Očigledno je da postoje neke igre, da se na neki način manipuliše i sa ovim ostavkama i razrešenjima usled ostavke iz meni potpuno neobjašnjivih razloga.

O tome na koji način smo izabrali odbore i delegacije Skupštine Srbije, jer je to poslednji deo ove objedinjene rasprave, govorili smo više puta. Smatramo da ni odbori nisu formirani u skladu sa Poslovníkom i sastav tih odbora i procenti učešća svih parlamentarnih grupa u njima, a posebno ne predsednici odbora, jer samo jedan odbor vodi, odnosno dva odbora, od 19, vode predstavnici opozicionih stranaka, a trebalo bi najmanje jednu trećinu. Mislim da je trebalo da pokažete demokratski kapacitet i da sigurno polovinu mesta predsedavajućih odbora date poslanicima opozicije. Uradili ste ono što nijedna većina nije uradila ovde od 2000. godine.

Mislim da je to jedan od razloga zašto ti odbori ne funkcionišu ili funkcionišu na onaj način na koji smo videli kako je predsednik poslaničke grupe SNS zakazao i održao Administrativni odbor, ne dajući pravo nijednom poslaniku opozicije da se javi za reč i diskutuje. To je potpuno neprimereno i mislim da o tome moramo da razgovaramo, jer bojim se da će se takve stvari ponavljati, a to nije dobro za demokratiju u Srbiji i za demokratski rad Parlamenta. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Balint Pastor.

BALINT PASTOR: Gospodine predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, imamo objedinjenu raspravu o nekoliko tačaka dnevnog reda, radi se o nekoliko predloga odluka. Poslanička grupa SVM–PDD podržaće predložene odluke u vezi s izborom predsednika sudova, izborom kandidata za prvi mandat za sudije u redovnim sudovima itd.

Ono o čemu bih ja želeo više da govorim to je lista kandidata za sudije Ustavnog suda Narodne skupštine Republike Srbije, odnosno poslaničkih grupa, sa jedne strane, i kandidati predsednika Republike za sudije ispostavnog suda. Od osam kandidata predsednika Republike Narodna skupština bira četiri kandidata, četiri sudije Ustavnog suda.

Zašto smatram ovo značajnijim pitanjem od svih ostalih o kojima mi raspravljamo unutar ove prve tačke dnevnog reda? Iz dva razloga, a prvi razlog je dužina mandata sudija Ustavnog suda. Želeo bih da vas podsetim da mi sudije Ustavnog suda biramo na devet godina. Prošli put je Narodna skupština izabrala sudije Ustavnog suda krajem 2007. godine. Od tada mi smo imali dva puta izbore za predsednika Republike, imali smo parlamentarne izbore i u 2008, 2012, 2014. i 2016. godini, a možda ćemo imati i sledeće godine. Ovo sve govorim zbog toga da bi se videlo u kojoj meri je drugačija priroda dužine mandata sudija Ustavnog suda od mandata predsednika Republike ili narodnih poslanika.

Drugi razlog zbog kojeg mislim da je izbor sudija Ustavnog suda značajnija tema jeste značaj Ustavnog suda kao organa u Republici Srbiji. Ustavni sud je decenijama brana Ustava, s jedne strane, odnosno ljudskih i manjinskih prava, znači zaštitnik Ustava, tačnije zaštitnik ljudskih i manjinskih prava.

U ovoj državi je Ustavni sud formiran 1963. godine i to je značajna činjenica zbog toga što je tadašnja Jugoslavija bila prva među zemljama Istočne Evrope u kojoj je formiran ustavni sud, a ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih pravnih akata sa ustavom, saglasnosti podzakonskih pravnih akata sa zakonom i ustavom. Pored toga, ustavni sud rešava o sukobu nadležnosti, rešava povodom ustavnih žalbi i zabranjuje rad političkih stranaka, udruženja građana, sindikalnih organizacija itd.

Cilj postojanja ustavnog suda u onim državama u kojima postoji jeste ograničavanje vlasti legislative, znači parlamenta, s jedne, i egzekutive, odnosno vlade, s druge strane. Osnovna nadležnost ustavnog suda je normativna kontrola opštih akata. U nauci se piše o tome da je ustavni sud negativni zakonodavac; ne u vrednosnom smislu, naravno, nego u smislu da parlament usvaja zakone, a ustavni sud ima nadležnost da, ukoliko proceni u toku postupka da neki zakon ili deo zakona, odnosno drugog opšteg pravnog akta nije u saglasnosti sa ustavom, stavi van pravne snage taj opšti pravni akt, odnosno deo zakona ili drugog opšteg pravnog akta i u tom smislu je ustavni sud negativni zakonodavac.

Često se pogrešno govori o tome da je Ustavni sud najviša sudska instanca ili pravosudni organ. U tom smislu, naravno, Ustavni sud nije najviša sudska instanca ili nije pravosudni organ, ima ove nadležnosti o kojima sam govorio i njegove odluke su konačne, izvršne i opšteobavezujuće.

Zašto sam sve ovo rekao, bez obzira na to što nije Ustavni sud tema današnje rasprave nego je tema današnje rasprave izbor sudija Ustavnog suda? Pa zbog toga da

bi se podvuklo još jedanput da je vrlo važno da ljudi koje izabere Narodna skupština, odnosno koje će imenovati predsednik Republike na predlog Narodne skupštine, budu ljudi od stručnog integriteta, budu ljudi koji su dostojni da u narednim godinama budu sudije Ustavnog suda.

Ja sam rekao da mandat traje devet godina, to je tako po Ustavu. To eventualno može da bude drugačije ukoliko se donese novi ustav Republike Srbije i ukoliko će biti propisano ustavnim zakonom za sprovođenje ustava da se, recimo, sudije Ustavnog suda izaberu ponovo, odnosno da im se skрати mandat, a takvih slučajeva je bilo u pravnoj istoriji.

Znači, pošto je Ustavni sud zaštitnik Ustava sa jedne i ljudskih i manjinskih prava sa druge strane, radi se o vrlo značajnom organu. To se vidi i po tome da je Ustav dosta rigorozne kriterijume propisao za kandidate za sudije Ustavnog suda. Kao prvo, kandidat mora da bude istaknuti pravnik. Tu odmah moram da kažem, u zagradi, da je mana Ustava što, naravno, nigde ne piše ko ceni, na koji način, na osnovu kojih kriterijuma ko je istaknuti pravnik. S druge strane, kandidat mora da ima najmanje 40 godina, a sa treće strane mora da ima najmanje 15 godina u pravnoj struci.

Sudija Ustavnog suda ne može da vrši drugu javnu ili profesionalnu funkciju niti posao osim profesure na fakultetima, pravnim fakultetima u Republici Srbiji.

Bitno je i važno je što sadašnji Ustav, sada važeći Ustav propisuje da sudija Ustavnog suda mora da bude pravnik. I to ne samo pravnik, nego istaknuti pravnik. Možda se to podrazumeva, ali bih ja želeo da podsetim i narodne poslanike i javnost da je bilo slučajeva, ne toliko davno, u istoriji ove institucije da su za sudije Ustavnog suda bile birane osobe koje nisu bile pravnici, nego su bili npr. diplomirani ekonomisti.

Sudija Ustavnog suda, naravno, ne može da bude član političke stranke, odnosno razrešava se ako postane član političke stranke. To piše u Zakonu o Ustavnom sudu.

Ono o čemu nije bilo reči u dosadašnjem toku rasprave jeste ustavna odredba po kojoj sa svake od predloženih lista kandidata, znači i sa liste kandidata predsednika Republike i sa liste kandidata Narodne skupštine Republike Srbije, najmanje jedan od izabраниh kandidata mora da bude sa teritorije autonomnih pokrajina.

Ja želim da primetim, pošto o tome nije bilo reči, bilo je reči o geografskim činjenicama, iz kojih gradova dolaze kandidati, odnosno gde imaju prebivalište, da na obe liste imamo samo po jednog kandidata koji je sa teritorije autonomnih pokrajina i u oba slučaja se radi o kandidatima koji imaju prebivalište na teritoriji AP Vojvodine.

Sa liste predsednika Republike imamo kandidata Miroslava Nikolića, predsednika Privrednog apelacionog suda, koji ima prebivalište na teritoriji grada Pančeva, znači na području AP Vojvodine, a sa druge liste kandidata, sa liste Narodne skupštine Republike Srbije imamo kandidata dr Tamaša Korheca, koji je sa prebivalištem na Paliću, isto na području APV. Znači, u njihovom slučaju je izbor

praktično zagarantovan zbog toga što nemaju konkurenciju u smislu odredbe Ustava koji propisuje da jedan od izabranih kandidata sa obe liste mora da bude sa teritorije autonomnih pokrajina.

Želim da primetim i to da nisu sve poslaničke grupe predložile kandidate za sudije Ustavnog suda. To je jedna činjenica. Svaka poslanička grupa je, naravno, donela odluku da li će i, ukoliko hoće, koga će da kandiduje za ovu značajnu funkciju. Neko od prethodnih govornika je primetio da nema kandidata koji su profesori Ustavnog prava na državnim pravnim fakultetima. To i ja smatram manom. U sadašnjem mandatu Ustavnog suda imali smo prof. Oliveru Vučić sa Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu i imali smo prof. Dragana Stojanovića sa Pravnog fakulteta Univerziteta u Nišu. Mislim da ima ljudi od stručnog, moralnog integriteta koji bi bili dobri ne samo kandidati, nego i sudije Ustavnog suda sa državnih pravnih fakulteta, koji su profesori Ustavnog prava ili ustavni pravници, kako se to nekada govorilo, npr. Vladan Petrov, Tanasije Marinković, Irena Pejić ili Slobodan Orlović, ali oni nisu predloženi za sudije Ustavnog suda.

Imamo i određena dupliranja u smislu da po dva kandidata imamo iz određene institucije. Na primer, imamo dva kandidata sa Kriminalističko-policijske akademije i imamo dva kandidata sa Instituta za uporedno pravo. To, naravno, nije i ne sme da bude problem, jer, kako ja shvatam, kandidovanje nekoga za funkciju sudije Ustavnog suda nije gest prema određenoj instituciji ili organizaciji čiji je član ili zaposleni kandidat, nego je to s obzirom na lične sposobnosti, lična svojstva samog kandidata.

Kada govorimo o konkretnim kandidatima, želeo bih da istaknem nekoliko kandidata za koje mislim da su i u ljudskom i u moralnom smislu dostojni funkcije sudije Ustavnog suda. To je prof. Milan Škulić sa Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Neko je već spomenuo da je jedan od kandidata dostavio biografiju na više od 30 stranica; to je kandidat prof. Milan Škulić, koji je objavio više od 200 naučnih radova. Pored njega, želeo bih da istaknem dr Jovana Ćirića, direktora Instituta za uporedno pravo, isto sa preko 150 naučnih radova. Radi se o čoveku koji je 10-ak godina direktor Instituta za uporedno pravo. Oba kandidata su na listi predsednika Republike za sudije Ustavnog suda. I Miroslav Nikolić, koga sam već spominjao, sa teritorije grada Pančeva, predsednik Privrednog Apelacionog suda; ukoliko se poštuje Ustav, sigurno će biti izabran za sudiju Ustavnog suda.

Što se tiče druge liste, liste Narodne skupštine Republike Srbije, želim da kažem – pošto to nisu rekli svi ali mislim da nema potrebe niti razloga za skrivanjem toga koja poslanička grupa je kog kandidata predložila; naravno, ukoliko poslaničke grupe misle da iz određenog razloga neće reći koje kandidate su predložile, to je njihovo legitimno pravo – da je Poslanička grupa SVM – Partija za demokratsko delovanje kandidovala prof. dr Tamaša Korheca za sudiju Ustavnog suda.

On je sa prebivalištem sa Palića. On je profesor na jednom privatnom pravnom fakultetu. Profesor je Ustavnog prava i Upravnog prava i jedini je profesor

Ustavnog prava koji je kandidovan za sudiju Ustavnog suda. Mislimo da je Tamaš Korhec u profesionalnom smislu dostojan da bude sudija Ustavnog suda u narednom mandatu suda.

Sa druge strane, smatramo da mađarska zajednica u Srbiji zaslužuje da ima sudiju Ustavnog suda, pod uslovom, naravno, da ispunjava one profesionalne kriterijume koje treba da ispuni na osnovu Ustava i zakona o Ustavnom sudu. I u prethodnom mandatu je mađarska zajednica imala sudiju Ustavnog suda, to je bila Agneš Kartag Odri.

Što se tiče Ustavnog suda, ovde se naravno vodi rasprava o kandidatima a ne o samom Ustavnom sudu, još manje o radu Ustavnog suda u mandatu koji je danas istekao, barem za devetoro od 15 sudija. Želeo bih da kažem, u kontekstu očekivanja prema sudijama Ustavnog suda, da je bilo interesantnih odluka u prethodnom mandatu.

Mi nismo poslanička grupa koja komentariše odluke Ustavnog suda, ali svi znamo da je bilo veoma interesantnih odluka i u političkom smislu, npr. zakon o utvrđivanju određenih, pojedinih nadležnosti AP Vojvodine, za Statut APV, Zakon o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, Briselski sporazum, odnosno određene odluke itd. Nadam se da će u narednom mandatu Ustavni sud svoje odluke da donosi na način kako je to propisano Ustavom i Zakonom o Ustavnom sudu, kao i Poslovníkom o radu Ustavnog suda Srbije i da će biti manje problematičnih odluka u političkom smislu, u smislu da će Ustavni sud svoje odluke donositi isključivo na osnovu Ustava i zakona.

Veoma je interesantno da je Ustavni sud u prethodnom mandatu propustio da ocenjuje saglasnost sa Ustavom Zakona o Ustavnom sudu, izmena i dopuna tog zakona iz decembra 2011. godine, čijim izmenama je pre pet godina, znači za vreme neke prethodne vlade, uvedena mogućnost donošenja odluka u Ustavnom sudu u malim većima i u velikim većima. To je interesantno zbog toga što na osnovu Ustava Ustavni sud sve svoje odluke donosi na način da svaki sudija Ustavnog suda odlučuje u donošenju svake odluke i evidentno se radi o nesaglasnosti sa Ustavom ovog rešenja Zakona o Ustavnom sudu.

Znam da je Ustavni sud opterećen brojnim aktima. Znam da je celishodno da može da sudi i u većima, ali to jednostavno sada važeći Ustav ne dozvoljava, i to mora da se kaže. Nadam se da rad Ustavnog suda u narednom mandatu neće „krasiti“ takve odluke. To je bitno zbog toga jer je poznato da onaj ko ima apsolutnu vlast u tumačenju zakona biva pravi zakonodavac, a prema našem Ustavu to je Ustavni sud. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Pastor.

Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovníka Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi

posle 18.00 časova, zbog potrebe da Narodna skupština što pre donese akte iz dnevnog reda ove sednice.

Reč ima narodni poslanik Čedomir Jovanović.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospodine Arsiću, poštovano predsedništvo, dame i gospodo narodni poslanici, atmosfera u Skupštini je čak i prenaglašena mera značaja tačke dnevnog reda koja se nalazi pred nama, i to je ono što je poražavajuće. Ali bi od toga bilo gore samo jedno, da i mi kao narodni poslanici učestvujemo u toj imitaciji stvarnosti, u šta bi se zapravo pretvorila ozbiljna diskusija o izboru sudija Ustavnog suda.

Jer, nažalost, ne možemo razgovarati o Ustavnom sudu, ulozi i značaju koji ima u našem društvu a zanemarivati ono što prethodi toj instituciji, a to je sam Ustav Republike Srbije.

Način na koji se mi odnosimo prema važećem Ustavu gori je od načina na koji je on usvojen, a usvojen je tako da danas nijedna ozbiljna stranka u zemlji ne može da oseća ništa drugo osim stida zbog onoga što se dešavalo 2006. godine i stoga, naravno, ovde u Parlamentu, izuzimam Ligu socijaldemokrata Vojvodine i LDP, stranke koje su još tada kritikovale način na koji se Ustav menja, promene u Ustavu, ukazujući, između ostalog, i na tu neprihvatljivu i neodrživu ambiciju da se sudska vlast potčini izvršnoj.

Danas smo mi u obavezi da realizujemo procedure koje su utvrđene Ustavom i damo ili uskratimo podršku kandidatima za sudije Ustavnog suda koje predlažu predsednik Republike i Narodna skupština, u skladu sa principima koji su utvrđeni Ustavom.

Kada krenemo u analizu značaja jedne institucije kakva je Ustavni sud, onda ne možemo pobeći od istine koja zaista tu instituciju opisuje i čini značajnom, jer je Ustavni sud adresa na kojoj svaki građanin ove zemlje, između ostalog i institucije naše stranke, traži zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

Način na koji se Ustavni sud odnosio prema svojoj obavezi u Srbiji u potpunosti nam daje za pravo da ga mi danas kritikujemo i ignorišemo u meri u kojoj je to očigledno i tokom ove rasprave. Ne postoji nijedno ozbiljno pitanje ovom društvu na kojem je Ustavni sud položio test koji bi opravdao njegov formalni značaj u Srbiji.

Sva velika pitanja, bez obzira na njihov karakter, Ustavni sud je ostavljao po strani. Pomenuću ih nekoliko. Pokretale su ih stranke koje nemaju međusobne bliskosti. Naša stranka je 2008. godine od Ustavnog suda tražila da zaštiti Ustav i spreči realizaciju državnog sporazuma Rusija–Srbija na osnovu koje je izvršena privatizacija Naftne industrije Srbije. Kada smo to tražili od Ustavnog suda, podrazumevalo se da ćemo prihvatiti njegovu odluku. Verovali ili ne, tako nešto nam nije omogućeno. Ne zbog toga što mi nismo bili spremni da prihvatimo odluku koja je suprotna nekim našim interesima, nego zbog toga što je Ustavni sud odlučio da ništa ne odluči.

I to nije bila ekskluzivna situacija, niti nešto što bi ga činilo posebnim. Po pravilu Ustavni sud, odnosno sudije koji taj Ustavni sud čine pribegavaju jednom takvom rešenju. Obrazlažući nam svoj odgovor na našu inicijativu, Ustavni sud je zauzeo stanovište da on nije nadležan da ocenjuje međudržavne sporazume i njihovu eventualnu usklađenost, odnosno neusklađenost sa našim ustavom.

Da li možete da zamislite da je, na primer, Ustavni sud Savezne Republike Nemačke pre tri godine, kada su potpisani sporazumi koji su bili preduslov finansijske pomoći Grčkoj, odlučio da kaže kako nije nadležan da donese odluku iz svoje nadležnosti? Da li možete da zamislite da Vrhovni sud Amerike na takav način reaguje? Da li je moguće da Ustavni sud u bilo kojoj zemlji u svetu kaže da ne želi da se izjasni o jednom tako važnom pitanju kao što je bilo to pitanje koje smo mi pokrenuli?

Nakon toga, još ozbiljniji problem. Pomenut je ovde u Skupštini više puta. To je Briselski sporazum, potpisan 2013. godine. Mi smo ga apsolutno podržali. Naša politička konkurencija je tražila da se taj Briselski sporazum oceni pred Ustavnim sudom. Nismo imali ništa protiv toga, baš naprotiv, smatrali smo da je tako nešto potrebno. Šta je odlučio Ustavni sud da uradi? Da zastane u proceduri, uz uzgredni komentar da je reč o političkom dokumentu o kojem on ne želi da se izjašnjava.

Poslednji primer je, isto tako veoma značajan, potpuno drugačiji od ova dva pomenuta, a reč je o Vladinoj odluci o smanjenju plata i penzija za 10%. Bio bih licemer kada ne bih rekao da smo mi još 2008. godine, pošto je bilo jasno ka kakvoj finansijskoj katastrofi idemo, tražili da se na vreme reaguje. Da se tada smanje plate i penzije, da se zamrznu na nivou koji je danas nezamisliv i za dobro situirane građane ove zemlje – prosečna plata od oko 500 evra i penzija iznad 300 evra.

Tada nije bilo po političkoj volji i to nije urađeno. Četiri ili pet godina kasnije to je bilo neminovno, nužno i neizbežno. Odluka je doneta, udruženja građana, stranke, javnost to su smatrali ugrožavanjem svojih Ustavom zagwarantovanih prava, tražeći od Ustavnog suda da se o tome izjasni. Ni na tu inicijativu nismo dobili odgovor od Ustavnog suda, iako je zakonom veoma jasno definisana procedura urgentnog izjašnjavanja onda kada to nalažu okolnosti u kojima se zemlja nalazi.

Zašto mi uopšte biramo ove ljude ako nam institucija u kojoj bi oni trebalo da rade i koju predstavljaju ima tako marginalni i periferni značaj? Da to nije pitanje stava LDP-a govore sva ova prazna mesta u sali. Nema predlagača, u najvećem broju nema predstavnika vladajuće koalicije. Ko je dužan da brani Nikolićeve predloge? Oni čiji je Nikolić bio kandidat za predsednika ili mi koji smo se kandidovali protiv njega? Ko je dužan da brani predloge vladajuće koalicije? Stranke vladajuće koalicije? Stranke vladajuće koalicije koje su kandidovale te ljude ili mi koji smo protiv toga? Ko je dužan ovde da nam da argumente zbog kojih mi treba da podržimo nekoga ko je 2000. godine učestvovao u izbornoj krađi, sticajem okolnosti koje su jasne, koje ovu zemlju opisuju kao nedovršenu, nesposobnu da rešava svoje probleme, uspeo da posle

16 godina dođe do pozicije da sebe vidi u stolici sudije Ustavnog suda? Da li je to preporuka? Da li je to poruka vladajuće koalicije?

Postoji nekoliko neodrživih kriterijuma na osnovu kojih se vrši izbor kandidata za sudije Ustavnog suda. Pominje se starosna dob, 40 godina, pominje se rad u pravosuđu, odnosno u oblastima koje se opisuju kao pravna struka, a to vam je široko otprilike kao i sve političke razlike među nama. Postoji još i neka pravna izuzetnost ili istaknuta uloga u nekom javnom i profesionalnom životu.

Kakvi su to kriterijumi? Šta na osnovu njih možemo da zaključimo? Da će sudija Ustavnog suda biti onaj koji u tom trenutku predstavlja najefikasniji instrument stranke ili vladajuće koalicije na vlasti. I u tom smislu nema izraženijeg kontinuiteta od onog koji se danas ovde vidi. Koliko god ovde sevale varnice između vlasti i opozicije, ovo je nešto što govori o tom neodrživom kontinuitetu koji postoji i na drugim nivoima, mnogo više političkim nego što je izbor sudija Ustavnog suda.

Iza ovog predloga, kolegice i kolege iz vladajuće koalicije, zapravo stoji vaša želja da Srbija ima Ustavni sud isti onakav kakav je imala kada su ga pravili Tadić i Koštunica. A tada, pošto ovde, nažalost, nema puno onih koji su, kao i ja, bili akteri recimo dogovora oko formiranja prvog Ustavnog suda, želim da vam kažem da je održan sastanak kolegijuma, i tada sam to govorio, šefova poslaničkih grupa, na kojem je lepo podeljena kvota između stranaka vladajuće koalicije, na osnovu kojih se zna koliko će ko predložiti sudija koji će sutra biti izabrani u Ustavni sud. Na tom planu apsolutno ne postoji nikakva razlika. A ako želimo da imamo Ustavni sud bolji od ovog koji imamo danas, onda ta razlika mora biti jasno uočljiva. Nje nema.

Mislim da nije fer da sada ovde počnemo da čitamo imena ljudi koji su kandidati za sudije Ustavnog suda i da ih sada svako ovde tranžira kako mu padne na pamet. Ja to neću da uradim. Svakako neću da uradim zbog toga što treba 20 minuta da govorim o ovoj beživotnoj temi, što mi se čini da je bio jedan od načina da se potroši to vreme. Čitavih 20 minuta treba da pričaš o izboru sudija Ustavnog suda.

(Glasovi u sali: Pa nemoj.)

Naravno da je potrebno pričati, ali ne 20 minuta. U normalnim zemljama bi se 20 dana razgovaralo o tome. Postavilo bi se pitanje karaktera kandidata, pretresla bi se njihova profesionalna biografija, analizirali njihovi politički stavovi, da li su liberalni, da li su konzervativni. Ti ljudi se biraju na devet godina; ko zna gde će današnja vladajuća koalicija biti za četiri-pet, sa kakvim pitanjima će morati da se suoče, kakav će teret tada pasti na leđa ovih ljudi. O tome se uopšte ne razmišlja.

Šta će nam Ustavni sud? Nema efikasnijeg oslonca za stvaranje države od kredibilnih institucija. Mi moramo da menjamo Ustav. To je prvi posao koji treba da uradimo. Nemoguće ga je uraditi ako ga ne budemo radili zajedno. Ne može više da se radi kao 2006. godine. To je tada prošlo. Više smo glasali za Ustav na referendumu nego što se Ustav pisao; zato nam je zemlja ovakva kakva je danas.

Znači nema smisla prolaziti kroz biografije tih ljudi. Neko je pomenuo da je loše što nema profesora sa državnih univerziteta. To samo govori o karakteru zemlje u kojoj živimo. Zamislite tu argumentaciju... Možete li to da čujete bilo gde u svetu? A zašto mi imamo privatne pravne fakultete ako su oni takvi da je sramota kad neko dođe za kandidata sa, recimo, titulom profesora nekog privatnog pravnog fakulteta?

Na ovoj temi se vidi, prvo, dimenzija sloma zemlje u kojoj živimo i iz ove teme proizlaze nove pretnje za našu budućnost. Pošto mi ovde ne možemo jedni sa drugima da se dogovorimo ni oko čega, ko je taj ko će arbitrirati u našim međusobnim odnosima onda kada se uhvatimo za vratove, izlomimo jedni drugima koliko god to možemo i ostanemo tako razvaljeni u jednoj izgubljenoj zemlji? Ko je taj autoritet koji će to učiniti? Kad se postave tako krupna pitanja – zato što ih život nameće a ne mi, jer od toga niko nije pobeo; niko, bez obzira na temu i karakter – da li su to dubokoetička pitanja, da li su par ekselans politička?

Pogledajte koliko ima otvorenih tema u našem svakodnevnom životu koja traže odgovor. Zamislite da se sastane novi saziv Ustavnog suda i kaže – da, jeste, protivustavno je smanjiti plate i penzije. A onda neko ko je tada na vlasti, ja se nadam da ćemo biti mi, kaže – pa znate šta, baš me briga za to što vi pričate tamo u Ustavnom sudu, jer ja ovde, u ovom budžetu novac za to nemam. I ovo društvo treba da se osvesti i shvati u kom svetu živi i šta je ono što je moguće, a šta je ono što nije moguće. Mi dajemo prava ovim ljudima da donose odluke koje nas obavezuju, a način na koji se odnosimo prema njima, zbog procedure kojom se biraju, atmosfere u kojoj se to radi, unapred govori da nas baš briga za sve to.

Dakle, prvo da vidimo da li smo mi kao narod, kao društvo sposobni uopšte da živimo u skladu sa nekim normama, sa bilo kojim; sa prirodnim pravom, sa bilo kakvom normom, da li postoji nešto što smo mi u stanju da poštujemo. To Poslovnik nije. U našim međusobnim odnosima Poslovnik nije norma koja se uvažava i poštuje. Dobar je ako možemo nešto u skladu sa njim da uradimo što bi odgovaralo našim interesima; uopšte nam ne odgovara kad se poslanik kazni, isključi na 20 dana, jer kada smo ga pisali, nismo mislili da će i nas kažnjavati. Godine 2008. sam to kritikovao ovde kada je menjan Poslovnik, ali oni koji su ga tad menjali sebe nisu videli u toj poziciji.

Pa kritikovali smo izmene zakona o izboru odbornika u lokalnim skupštinama, u opštinama, pa izbor poslanika u Skupštini, u Parlamentu, govorili o besmislicama – da građanin mora da zna ko je onaj koga bira, da stranke posle izbora ne znam šta rade sa mandatima pa smo pravo stranke da posle izbora pravi listu pomerili, da to radi pre izbora. A onda? Onda smo otvorili prostor za berzu, za kupovinu. Ili ono što se zove harmonizacija sa republičkim nivoom, pa smo 2012. harmonizovali lokalnu samoupravu tako da smo dobili lokalne vlasti koje ni po čemu ne liče na one za koje su građani glasali 2012. godine. Sve to u korenu ima ovu atmosferu koja danas ovde dolazi do izražaja.

Ima ovde nešto što je paradoksalno, a to je stav predlagača, to su Parlament i predsednik Republike. Nisu važna imena. Uopšte ne govorim ni o SNS-u, ni o DS-u, ni o LDP-u. To su dve institucije, znači Parlament i predsednik Republike. Izvinite, mi se ponašamo kao da je sve normalno. Ovde ne postoji apsolutno osećaj za činjenicu da je to imitacija stvarnosti. Mi nismo čuli za pet godina Nikolićevog mandata nijednu njegovu poruku o onom što je valjda deo njegovih predsedničkih nadležnosti, npr. da kaže – znate šta, došao sam na mesto predsednika Republike tako kako sam došao, izgubio sam prvi krug, tresao sam one džakove, niko u mene nije verovao, u taj drugi krug, na kraju sam uspeo. Za mene su glasali oni koji me danas opisuju kao đavola. Evo, kolega iz DJB je podržavao Nikolića 2012. godine; prosto, bila je takva situacija. Ali da kaže – okej, tu sam gde sam, dajte makar jednu stvar da uradim za ovu zemlju. Zato kažem – ovo ne valja, ovo je loše kad se ovako radi.

Kako predsednik Republike dolazi do kandidata? Neću da govorim o nepotizmu, neću nikakva imena da pominjem. Nije dostojno to ove rasprave. Na nekim drugim mestima da. Setite se kada je Obama predložio za sudiju Vrhovnog suda prvog Hispanoamerikanca; prevrnuli su – ma do trećeg kolena su ga analizirali – apsolutno sve. Mi nismo, to se ne radi ovde. Ali samo da kažem na kakav način predsednik Republike dolazi do svojih kandidata.

Na kakav način su došle stranke? Mi smo dobili pismo. Neko je rekao da nisu sve poslaničke grupe predložile kandidate. Pa kako da ih predlože? Na koji način možemo da dođemo do dobrog kandidata za sudiju Ustavnog suda? Je l' to lično poznanstvo? Je l' to „ja tebi – ti meni“? Je l' to uobičajena politička buvlja pijaca? Kako to da uradimo?

Pa predsednik Republike nema svest o tome. Makar da kaže – znate šta, pokrećem raspravu o izmeni Ustava. Ne mora da priča o preambuli, on neće nikada to reći, ali makar o ovome, dajte ovo da upristojimo, da budemo normalna zemlja. Parlament isto tako. Pa mi imamo odbor koji se bavi Ustavom. Pa je l' moglo da ide uz ovo makar neko prateće mišljenje, da kaže – znate šta, ovo nikome nije potrebno.

Imajući u vidu probleme koji su pred nama, ne postoji zainteresovanija strana od trenutno vladajuće koalicije za kredibilno funkcionisanje Ustavnog suda ove zemlje, a vi ga sa ovim predlozima i načinom na koji se odnosite prema... Makar da ste napravili pozorište, da je puna sala, da se o tome priča u javnosti. Na konferenciji za novinare u Skupštini to je poslednje pitanje, sva vas pre toga pitaju, ali onako uzgred, na kraju, ovaj Ustavni sud, šta ćemo sa njim? Ni njih to ne interesuje, ni u izveštaj ne ulaze.

Zbog toga apelujem na sve vas ovde u Skupštini... Mi smo bili najveća prepreka. Kada kažem mi, ne mislim lično, mislim da su političke snage u zemlji bile najveća prepreka za izgradnju demokratskih institucija koje su potrebne Srbiji. One su uništene, ostale su u prahu, institucije koje su generacije pre nas stvarale. Neke od njih su bile kredibilne, makar sa stanovišta struke.

Neuporedive su kandidature, u profesionalnom smislu, ljudi koji su nekada sedeli u Ustavnom sudu i ovog što imamo danas pred sobom, u profesionalnom smislu, i uloge koju su nekada imale te institucije sa onom koju imaju danas. Naravno, mi ćemo uskratiti podršku ovim predlozima, ne zato što je ovo nešto lično protiv tih ljudi, to bi bilo licemerno da kažem u ovom trenutku, nego pre svega sa integracijom odbijamo bilo kakvu mogućnost učestvovanja u procedurama koje su toliko kontraproduktivne kao što je izbor Visokog saveta sudstva.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije koji pratite ovaj direktan prenos našeg skupštinskog zasedanja, kamera sigurno beleži odsustvo poslanika vladajuće većine, koji nisu prisutni u sali kada se raspravlja o jednoj od najvažnijih državnih institucija kakav je Ustavni sud Srbije i to govori o odnosu vlasti prema izboru najviših sudijskih funkcija u državi.

Očito je da oni znaju nešto što mi možda ne znamo ili što nije javno rečeno, da su sve ove sudijske funkcije već dogovorene i da su sve ovo kandidati SNS-a i da se u najvećem broju slučajeva radi o stranačkim poslušnicima koji dolaze na mesto sudija Ustavnog suda Srbije, da bi u Ustavnom sudu Srbije ostalo sve isto kao što je sada, a to znači da se tamo ne bi donosila nijedna odluka o ključnim temama koje danas muče Srbiju.

Ustavni sud Srbije je ćutao kada je ova vlast, SNS-a, donosila briselske sporazume, koji su antiustavni. Ko drugi da se oglasi u Srbiji ako Ustavni sud Srbije ćuti o antiustavnim briselskim sporazumima kojima je SNS i Vlada Republike Srbije na čelu sa Aleksandrom Vučićem direktno predala institucije države Srbije na KiM šiptarskim teroristima, direktno ukinula institucije države Srbije i direktno radila protiv Ustava države Srbije? Ustavni sud je ćutao.

Kada je trebalo oglasiti o Zakonu o privremenom načinu isplate penzija, kojim se oduzimaju penzije kao stečeno pravo građana Srbije, kojim se pljačkaju penzioneri, Ustavni sud Srbije je ćutao. Kada su se donosili leks specijalisi o „Beogradu na vodi“, kada se pravio puč izgradnje jednog, ne znam već kakvog, poslovnog poduhvata za koji nije imalo nikakvih zakonskih ni bilo kakvih drugih osnova da se na taj način radi, Ustavni sud je, naravno, opet ćutao. Mi sada biramo nove članove Ustavnog suda. Da li biramo ljude koji će i dalje ćutati? Da li je Srpska napredna stranka tako dobro probrala one koji će još bolje da ćute od ovih koji su trenutno u Ustavnom sudu Srbije?

Čast izuzecima, jer u ovom sastavu Ustavnog suda Srbije bilo je i ima ljudi koji su imali hrabrosti da izdvoje mišljenje od sramnih odluka koje su obeležile rad Ustavnog suda Srbije u prethodnom periodu po pitanju briselskih sporazuma, pljačke penzionera ili izgradnje „Beograda na vodi“.

Dakle, mi ovde u ime Poslaničke grupe Srpskog pokreta Dveri postavljamo ključno pitanje – da li je ovo još jedan partijski izbor sudija? Da li iznova Srpska napredna stranka postavlja sebi podobne sudije na sudijske funkcije? Da li se nastavlja takvo kadriranje u Ustavnom sudu Srbije koje će dovesti do daljeg ćutanja Ustavnog suda Srbije po svim ključnim pitanjima koja muče danas državu Srbiju?

Naravno da mi imamo i konkretne primedbe sa kojima želim da vas upoznam. Pre svega, Dveri žele da ukažu na važnost položaja i uloge Ustavnog suda u ustavnopravnom sistemu Srbije. U tom smislu ne treba zaboraviti da je Ustavni sud čuvar Ustava i da je Ustavni sud poslednji arbitar ustavnosti i zakonitosti iznad i izvan svake politike i političke stranke. Ovo ne potvrđuje samo ustavna materija, već i potreba da država i građani budu zaštićeni od neustavnih akata i radnji onih koji vrše vlast.

Zato je ovaj vaš odnos, odnos ovog režima prema Ustavnom sudu zapravo slika vašeg odnosa prema Ustavu. Vi kršite Ustav države Srbije. Kršite ga antiustavnim briselskim sporazumima, izdajom Kosova i Metohije, kršite ga pljačkom penzionera, kršite ga izgradnjom „Beograda na vodi“, kršite ga na niz drugih mesta i načina. Dakle, to je vaš odnos prema Ustavu Republike Srbije.

U ovom trenutku Srbija funkcioniše sa paketom briselskih sporazuma. U pravnom saobraćaju veliki je broj propisa čija je ustavnost i zakonitost upitna i sporna, a imamo i rđav manir vladajućeg režima da u svojim rukama skoncentriše bukvalno svu vlast, i da je njegova personifikacija Aleksandar Vučić, koji je zaveo lični režim. Dakle, za Aleksandara Vučića i SNS Ustav i Ustavni sud Srbije ne postoje. Oni ih ne priznaju, oni su ih zablokirali, oni su ih učukali. Gde su, dakle, tu ustavnost i zakonitost i prava i slobode građana? Ko će nas zaštititi od samovolje kršenja Ustava na dnevnom nivou?

U Srbiji je u toku sveopšta banalizacija Ustava, njegove pravne snage i domašaja svih njegovih normi, uključujući i preambulu. Nisu retki slučajevi da pojedini političari vladajućeg režima daju izjave tipa – ko još poštuje Ustav, koga Ustav obavezuje? Šta je sa akcionim timom za promenu političkog sistema kojim je na mala vrata najavljena ustavna revizija u prošlom mandatu Narodne skupštine? Nekada su se ustavi menjali na ozbiljan način, sa ustavo-tvornim skupštinama, a vi ste želeli da menjate Ustav sa Zoranom Babićem, koji je bio na čelu nekakve vaše komisije za promenu političkog sistema.

Dakle, Dveri povodom ove tačke dnevnog reda žele da vaspostave sistem državotvornosti i vere u ustavni poredak koji je devastiran tretmanom vladajućeg režima SNS-a. Pod SNS-om Ustav je zgažen, Ustavni sud Srbije je zgažen. Ponižene su, dakle, najvažnije državne institucije od kada je SNS na vlasti. Vi ne želite da imate bilo kakvu kontrolu. Vi ste onemogućili bilo koga da vas kontroliše. Vi biste ukinuli i Narodnu skupštinu i Ustavni sud Srbije da biste vi mogli da radite šta hoćete.

Stoga je za nas prvorazredno pitanje poštovanje ustavnosti i zakonitosti, te garancija slobode ljudskih prava, a da bismo to obezbedili, bitno je ko su buduće sudije Ustavnog suda – da li su to ljudi koji su se potvrdili svojim znanjem, poštovanjem prava i pravne doktrine, a naročito ustavnog prava, da li su to ljudi koji su se potvrdili u borbi za ustavnost i zakonitost, bez dodvoravanja vladajućoj hijerarhiji, ili su to ljudi čija je glavna osobina partijska pripadnost i bliskost vladajućem režimu. Jeste li birali ove kandidate koliko su bliski SNS-u? Je li to bio kriterijum za kandidovanje novih sudija Ustavnog suda?

Bez stranačke ostrašćenosti potrebno je ozbiljno pristupiti kandidovanju i izboru novih sudija, jer upravo njihovo znanje, lični integritet i poštovanje Ustava treba u narednom periodu da dođu do punog izražaja. I meni je drago, poštovani građani Srbije, što, evo, poslanici SNS-a priznaju da su birali ove kandidate po bliskosti i poslušnosti. Hvala vam, gospodine Martinoviću, što ste to priznali građanima Srbije.

I, naposletku, buduće sudije Ustavnog suda, na osnovu dosadašnjeg rada moraju nam pružiti garanciju da su upravo oni ti koji zaslužuju ovo visoko priznanje i da će imati hrabrosti i dostojanstva u zaštiti Ustava, pa ako je potrebno, i da se suprotstave vladajućem režimu. Da se suprotstave vladajućem režimu – kad Aleksandar Vučić okrene nekog sudiju Ustavnog suda, kao što je okrenuo, recimo, predsednika RIK-a u svoje vreme, mučenog Đurđevića, da pokrade izbore, da li će sudija Ustavnog suda tada da sudi u strahu od cara Aleksandra Vučića ili će da sudi bez straha od cara Aleksandra Vučića.

Dakle, primedbe koje ćemo izneti imaju za cilj da od predloženih kandidata dođemo do onih najboljih, oko kojih ćemo se svi složiti, bez obzira na to od koga će dobiti podršku Narodne skupštine, jer će buduće sudije biti zaštitnici ustavnosti i zakonitosti svih nas građana Srbije.

Prvo što primećujemo, na listi kandidata nema nijednog redovnog profesora Ustavnog prava sa državnog univerziteta. Ništa mi nemamo protiv privatnog univerziteta, ali da li je moguće da ni jedan jedini profesor Ustavnog prava s jednog jedinog fakulteta državnog univerziteta u Srbiji nije kandidat za sudiju Ustavnog suda, iako naša ustavnopravna materija kaže jasno da predloženi kandidat za sudiju Ustavnog suda treba da bude istaknuti pravnik?

Hajde da vidimo o kakvim se to istaknutim pravnicima radi, ako su u pitanju sudski izvršitelji, gradski pravobranioци, zamenici tužioca i ako nema jednog jedinog profesora pravnog fakulteta. Evo, ima, nije tačno, tu je dr Tamaš Korhec, koji je predavač na Fakultetu za pravne i poslovne studije „Lazar Vrkatić“, poznatom fakultetu u Srbiji.

Dakle, o čemu pričamo? Pričamo o partijskim postavljenima i dogovorima i kombinaciji u kojoj se, recimo, doktoru Tamašu Korhecu, koji vas se odrekao, i Mađarski pokret, čiji je potpredsednik, zbog saradnje sa Srpskom naprednom strankom

daje ovo zbog dilova sa SVM, pa im se poklanja jedno mesto sudije Ustavnog suda. Umesto da se među kandidatima za Ustavni sud Srbije nađu imena nekih od trenutno najpoznatijih srpskih profesora ustavnog prava, među predloženim kandidatima nema nijednog profesora ustavnog prava. Ali ima, recimo, profesora Policijske akademije, jer pretpostavljam da su važniji profesori Policijske akademije od profesora pravnog fakulteta.

Upravo je ustavna materija ostavila mogućnost da jedino profesori pravnog fakulteta mogu da imaju i drugu funkciju ako su sudije Ustavnog suda. Zbog čega? Pa zato što je najvažnije da upravo profesori pravnog fakulteta, kao najstručniji, budu sudije Ustavnog suda. Ali vi imate neke druge, stručnije, koji su očito bliskiji ili, da tako kažem, bolje slušaju SNS.

Ima ovde puno kandidata koji se bave krivičnim pravom. Da li to znači da aktuelni predsednik Republike misli da profesori ustavnog prava ne treba da se bave ustavnim sudovanjem i da to od njih mnogo bolje rade oni kandidati koji se pretežno bave krivičnopravnom teorijom i praksom? Iz biografije predloženih kandidata nije vidljivo koliki je njihov dosadašnji doprinos razvoju ustavnosti, tako da nam nisu jasni kriterijumi kojima se rukovodio predsednik Republike. Iz biografije nekih od predloženih kandidata proizlazi da se ni na postojećim radnim mestima nisu afirmisali kao izuzetni stručnjaci, a sada ih predlažete za sudije Ustavnog suda.

Imajući u vidu kriterijume i uslove koji se zahtevaju za sudije Ustavnog suda, ja bih čak mogao da zaključim da je teže postati sudija Ustavnog suda nego sudija osnovnog suda. Odnosno, suprotno. Znači, vi ste u ovoj vašoj kandidaturi tako olakšali izbor za sudiju Ustavnog suda da je mnogo lakše postati sudija osnovnog suda.

Imajući u vidu, dakle, ono što se tiče liste sudija Ustavnog suda koje predsednik Republike imenuje, a ovde imamo i ono što ste vi kao vladajuća većina imenovali kroz kandidaturu predsednika Skupštine, situacija je tek zanimljiva. Većina vaših kandidata ne poseduje kredibilitet da budu imenovani za sudiju Ustavnog suda.

Prilikom predlaganja ovih kandidata prednost su imali oni koji su istaknuti vojnici Srpske napredne stranke i koji su od momenta učlanjenja u SNS zabeležili meteorske uspehe u svojoj karijeri. Tako se opravdano postavlja pitanje – kako će oni sutra štititi Ustav kad im je u dosadašnjem radu kao zvezda vodilja bio jedino partijski interes?

Stiče se utisak da su pojedinci nagrađeni za svoj nerad, jer su rezultati koje su postigli na dosadašnjim mestima i dužnostima bili negativni. Primer je borba protiv korupcije. Kandidujete sudije koje nemaju nikakve rezultate u borbi protiv korupcije. Kakva je, dakle, garancija da će uspešno obavljati funkciju sudije Ustavnog suda?

Imate vi kandidate koji su se dosada afirmisali i potvrdili kao stručnjaci u nezakonitom pribavljanju dokaza protiv građana Srbije optuženih pred Haškim tribunalom i koji su postupali protiv interesa haških zatočenika, zbog čega je tek

njihova kandidatura, pretpostavljam, nagrada za sve što su radili protiv interesa građana Srbije.

Evo, takav jedan je gospodin Dragan Ignjatović, koji, recimo, 30. avgusta 2011. godine kao direktor Kancelarije Vlade Srbije za saradnju sa Haškim tribunalom izjavljuje sledeće – da treba da se sarađuje sa tim sudom dok god on postoji. Hapšenjem svih begunaca okončali smo jedan aspekt saradnje, ali nam sad ostaje tehnički deo, koji, između ostalog, obuhvata svedočenja. Saradnja se mora nastaviti sve dok postoji Haški tribunal. Da li je moguće da će direktor Kancelarije Vlade Srbije, svojevremeno, za saradnju sa Haškim tribunalom, Dušan Ignjatović, sada da bude i sudija Ustavnog suda Srbije?

Ima tu i zanimljivih slučajeva partijskih aktivista Srpske napredne stranke koji se sada predlažu za sudije Ustavnog suda, čak i onih koji su se u svom dosadašnjem radu sa problematikom ustavnosti prvi i poslednji put susreli kada su taj predmet polagali na pravnom fakultetu.

Dakle, ovde se postavlja jedno veoma jednostavno pitanje – hoćemo li sada da biramo, kako reče dr Aleksandar Martinović, sudije koje bira Srpska napredna stranka i koje postavlja Srpska napredna stranka i koji su poslušnici Srpske napredne stranke i koji su bliski Srpskoj naprednoj stranci i da li je to taj kriterijum kojim se rukovodio predsednik Srbije Tomislav Nikolić i predsednik Skupštine Maja Gojković? Zašto danas nema ovde Tomislava Nikolića i Maje Gojković da brane svoje kandidate?

Je l' se vi to, naprednjaci, stidite svojih kandidata za sudije Ustavnog suda? Šta ćemo sad? Nešto ste pobjegli da ih branite pred građanima Srbije. Nismo čuli nijednu pozitivnu reč o kandidatima koje ste ovde kandidovali. Što ne dođe predsednik Nikolić, što ne dođe Maja Gojković, što ne ustane Martinović, pa da kaže – ovaj kandidat Srpske napredne stranke je sjajan stručnjak, jeste bio privatni izvršitelj ili je bio sudski izvršitelj ili je bio zamenik tužioca, ali je sjajan stručnjak, mnogo je bolji od svih profesora ustavnog prava u Srbiji?

Ne čusmo to ni od Martinovića, ni od Nikolića, ni od Gojkovićeve. Svi junaci nikom ponikoše. Niko da brani sopstvene kandidate. Niko od vas da kaže jednu lepu reč o vašim kandidatima. Nema deset narodnih poslanika Srpske napredne stranke u sali. Svi ste pobjegli. Svi ste se razbežali i niko da brani vaše kandidate. A šta je razlog? Veoma jednostavan – pa to su partijski poslušnici. Srpska napredna stranka hoće da instalira partijske poslušnike u Ustavni sud Srbije kako bi Ustavni sud Srbije nastavio da čuti o ključnim pitanjima, kako bi Vučić mogao da potpisuje dalje briselske sporazume, kako bi Vučić mogao dalje da pljačka penzionere, kako bi Srpska napredna stranka mogla dalje da gradi „Beograd na vodi“ – protiv svih zakona i protiv svih pravila struke i protiv svakog Ustava i svake ustavne materije.

Dakle, to je ono što je poenta izbora sudija Ustavnog suda – da li ćemo ponovo dobiti partijske poslušnike Srpske napredne stranke, koji će čutati uvek kada

Ustavni sud treba da reaguje i da kontroliše izvršnu vlast, odnosno Aleksandra Vučića, što bi trebalo da mu bude jedan od najvažnijih zadataka ili će ponovo biti izabrane sudije koje će se plašiti da donesu bilo koju presudu protiv ove vlasti, protiv interesa ove vlasti, protiv onoga što je interes i što nameće ova vlast kao ono što mora u Srbiji da se desi.

Dakle, ovde se sada postavlja pitanje hoćemo li odbraniti Ustavni sud Srbije od Srpske napredne stranke, hoćemo li dozvoliti da Srpska napredna stranka okupira i Ustavni sud Srbije i preuzme kompletnu vlast u Srbiji, jer je ponizila i Narodnu skupštinu i predsednika Srbije, koji je običan sluga Aleksandra Vučića, a sada hoće da ponizi Ustavni sud Srbije birajući u Ustavni sud Srbije poslušnike SNS-a.

Srpski pokret Dveri ne može da podrži kandidate koji su poslušnici Srpske napredne stranke i brani smisao Ustavnog suda Srbije koji će suditi po pravu i pravdi i po Ustavu, a ne po naređenjima iz centralnog komiteta SNS-a.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima predlagач Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, kada čujete ovakvu bujicu neistina, laži i gluposti, onda je jako teško dati neki smislen odgovor.

Voleo bih da nam gospodin Boško Obradović evo sada pred svim građanima Srbije kaže kada je i gde on polagao Ustavno pravo, pošto ga to očigledno kvalifikuje da on ocenjuje stručnost ljudi koji su kandidovani za sudije Ustavnog suda.

Gospodine Arsiću, ja bih prestao, samo da nam gospodin Boško Obradović kaže gde i kod kog profesora je polagao Ustavno pravo i koju je ocenu dobio, pa kad dobijem odgovor, ja ću dalje nastaviti svoje izlaganje, pošto moje izlaganje u velikoj meri zavisi od odgovora na ovo krucijalno pitanje kada biramo sudije Ustavnog suda.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Veliko hvala kolegi Aleksandru Martinoviću što me je podsetio da još uvek nije odgovorio na pitanje šta je sa njegovim plagijatorskim radovima koje je plagirao kopirajući isti rad sa drugim naslovima širom svoje univerzitetske karijere. Takođe, nije odgovorio na ono čuveno pitanje Dveri, koje ćemo uvek i neprestano ponavljati – kada ćete nam pokazati 650 ispisnica sudija koji su se učlanili u SNS nakon reizbora a onda došli ponovo na sudijsku funkciju a i dalje su članovi SNS-a?

Razumem želju SNS-a da mi onemoguću da govorim, da na svaki način zabrani glas opozicije. Sada svi treba da budemo profesori pravnog fakulteta da bismo smeli da govorimo o Ustavnom sudu Srbije?! Ne. Običan građanin Srbije, bez dana na pravnom fakultetu, vidi da ste uzurpirali Ustavni sud Srbije, vidi da pretite sudijama, vidi da im ne dozvoljavate da donesu bilo koju sudsku presudu, vidi da sudije zbog vas, u strahu od vas, ne smeju da donesu nijednu presudu, da ćute o briselskim

sporazumima, da ćute o kršenju Ustava, da ćute o pljački penzionera, da ćute o „Beogradu na vodi“.

Dakle, ne treba biti, gospodine Martinoviću, stručnjak za ustavno pravo da se vidi kako ste zablokirali rad Ustavnog suda Srbije, da se vidi kako kontrolišete sudije u Srbiji, da se vidi kako postavljate vaše partijske aparatčike na sudijske funkcije, da se vidi kako ste uzurpirali svu vlast u Srbiji. Znači, ne treba biti profesor ustavnog prava za to. To vidi svaki običan građanin Srbije. Ja ovde govorim u ime običnih građana Srbije, koji neće više da trpe torturu SNS-a, neće da trpe vašu bahatost, vaš bezobrazluk, vaše maltretiranje i ponižavanje građana Srbije, vašu pljačku, vaše otimanje plata i penzija. Postoje ljudi koji to više neće da trpe i ja sam njihov glas u Narodnoj skupštini Republike Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Srđan Nogo, po Poslovníku.

SRĐAN NOGO: Član 106, gospodine predsedavajući, stav 2 – niko ne može da prekida govornika niti da ga opominje osim predsednika Narodne skupštine, u slučajevima predviđenim ovim poslovníkom. Takođe, po članu 108. vi ste dužni da se starate o redu na sednici, tako da vas pozivam da dozvolite izlaganje svih poslanika, i vladajuće stranke i opozicije, mada u ovom trenutku opozicioni poslanici imaju taj problem da poslanici vladajuće većine dobacuju kada mi govorimo.

Može njima da se ne sviđa ono što mi govorimo, ali mi imamo pravo da kažemo svoj politički stav. Neka sud o tom političkom stavu daju građani na izborima, svakako je to na njima, ali vas molim da napravimo neku civilizacijsku normu i da se ponašamo pristojno, da makar jedni druge saslušamo, pa čak i da vam se ne sviđa ono što mi vama govorimo, pa čak i da vas boli to što, recimo, 650 ispisnica ne možete da pokažete.

PRESEDAVAJUĆI: U skladu sa članom 109. izričem vam opomenu i oduzimam dva minuta od vremena poslaničke grupe.

Sada ću da vam odgovorim na vaše pitanje, reklamaciju Poslovníka.

(Boško Obradović: Na osnovu čega? Zato što odgovaramo na dobacivanja vaših kolega?)

Sada ću da vam odgovorim.

Nisam opominjao kolege iz SNS-a zato što me je gospodin Obradović, kao člana SNS i narodnog poslanika, nazvao lopovom. Prećutao sam. Nazvao me je i čovekom bez mozga, zato što ću bez ikakvog pogovora da slušam nečija naređenja. Hoćete li da nabrajam šta je sve rekao za mene i za sve kolege poslanike ovde? Upravo je to govorio i niko ga nije prekidao. Pustio sam građane Srbije da vide pravu demokratiju, kako to izgleda u Narodnoj skupštini. Sada, izvinite, ako hoćete da zadate politički udarac, nemojte da se ljutite kad vam neko dobacuje.

Dva minuta ste izgubili od vremena zato što je gospodin Nogo posle reklamacije Poslovníka krenuo u repliku prema kolegi Martinoviću.

(Boško Obradović: Ne možete da mu oduzimate vreme, niste ni upozorili kolegu.)

Reč ima ovlašćeni predstavnik predlagača Aleksandar Martinović.

(Boško Obradović: Vi meni dobacujete, a ja ne mogu da se branim.)

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Ma, dobacujte gospodine Obradoviću, ko vam brani?

Dakle, čuli smo da je gospodin Boško Obradović Ustavno pravo položio sa čistom desetkom na Pravnom fakultetu, veliki odmor u Čačku, i to ga apsolutno kvalifikuje da priča o sudijama Ustavnog suda.

Pošto je ovde danas izrečeno, i u sali Narodne skupštine i u holu, sijaset neistina, sijaset laži, sijaset uvreda o kandidatima za sudije Ustavnog suda, o predsedniku Republike, o predsedniku Narodne skupštine, o predsedniku Vlade, naravno o SNS-u, moram da iznesem nekoliko činjenica da bi građani Republike Srbije znali o čemu se radi.

Svi narodni poslanici su dobili dva dokumenta, jedan dokument je stigao od predsednika Republike, koji je predložio osam kandidata za sudije Ustavnog suda. Evo, to je, kao što mogu da vide svi građani koji posmatraju ovaj prenos, čitava jedna mala knjiga. Dakle, mala knjiga, u kojoj se nalaze ne samo imena kandidata za sudije Ustavnog suda, nego i njihove biografije. Iz tih biografija svi narodni poslanici, svi građani Republike Srbije, svi novinari u Srbiji, sva politička, stručna i opšta javnost može da se upozna da li su u pitanju kandidati koji ispunjavaju Ustavom propisane uslove da budu sudije ustavnog suda ili ne. Evo, ja te molim, Igore... Evo, dakle, dokument koji nam je poslao predsednik Republike se nalazi na ukupno 80 stranica.

(Zoran Krasić: Vreme.)

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Krasiću, umesto što dobacujete, znali biste da je gospodin Martinović ovlašćeni predstavnik predlagača.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Drugi dokument je stigao od gospođe Maje Gojković, predsednice Narodne skupštine, koji se nalazi na ukupno 55 stranica. Isto jedna mala knjižica, i nije tako mala, gde se nalaze imena svih kandidata za sudije Ustavnog suda, njihove biografije i svaki građanin Republike Srbije može da se upozna ko su kandidati za sudije Ustavnog suda. Tako radimo mi koji danas imamo odgovornost za vođenje ove države. A sad ću da vam kažem, gospodine Obradoviću, kako su radili vaši koalicioni partneri, vaši politički saveznici, ti isti koji su isporučivali Srbe u Haški tribunal 2007. godine.

Dakle, ovde imate dve knjige sa imenima kandidata za sudije Ustavnog suda; jedna je na 80 stranica, a druga je na 56 stranica. A znate li kako je bilo u vreme kada su ovi vaši politički prijatelji bili na vlasti? Evo, bilo je ovako. Pogledajte, narodni poslanici, pogledajte, građani Republike Srbije – jedan jedini list hartije. Sedmi novembar 2007. godine, predsednik Narodne skupštine Oliver Dulić. Nit biografije, ni ko je šta završio, ni gde je radio. Ništa sem pukih imena. Neću da čitam ta imena, nisu

ti ljudi ni za šta odgovorni. Dakle, samo imena kandidata i radna mesta ili funkcije na kojima se trenutno nalaze.

Bukvalno jedan list papira je otišao iz Narodne skupštine ka predsedniku Republike. To je bilo 2007. godine, gospodine Obradoviću. Ko je tada bio predsednik Narodne skupštine? Oliver Dulić iz DS. Ko je bio predsednik Republike? Boris Tadić. Ko je bio predsednik Vlade? Vojislav Koštunica. Dakle, sve vaši politički prijatelji, sve vaši politički saveznici. Sa ovog jednog lista papira. Evo, bukvalno jedan list hartije, ništa drugo. Ništa, ni biografija, ni saglasnost kandidata, nema ničega. Ovaj list hartije je 7. novembra 2007. godine otišao ka predsedniku Republike Borisu Tadiću da sa ovog spiska od 10 imena izabere pet sudija.

Mi danas predlažemo kandidate za sudije Ustavnog suda tako što smo vam dostavili dve knjige sa biografijama iz kojih se vidi gde su ljudi završili fakultet, sa kojim ocenama, na kojim radnim mestima rade, koje naučne i stručne radove su objavili, koje su im reference koje ih preporučuju da budu sudije Ustavnog suda.

Evo građani Republike Srbije, ne morate da verujete ni meni, ne morate da verujete ni kolegi Bošku Obradoviću, ali verujte svojim očima. Ovo vam je 2007. godina, dakle jedan list hartije sa sudijama Ustavnog suda koji je otišao ka predsedniku Republike Borisu Tadiću. I ovo su vam kandidati za sudije Ustavnog suda iz kojih stojimo mi koji danas vodimo Republiku Srbiju. Dakle, dve knjige.

Ovde imam dve knjige, a ovde imam jedan list papira. Ako mi kažete da je u skladu sa Ustavom, da je u skladu sa demokratijom, da je u skladu sa procedurom, da je u skladu sa pravom građana da znaju ko su kandidati za sudije Ustavnog suda – ove dve knjige ili ovaj list papira iz 2007. godine – i ako mi kažete da je ovo bolje, odlično. Odlična je politika. Ali građani Srbije su rekli da to nije dobra politika. Građani Srbije hoće da znaju ko su kandidati za sudije Ustavnog suda.

A kandidati su dobri. I vi, gospodine Obradoviću, ne bi trebalo ružno da pričate o ljudima koji uživaju izuzetan ugled, pre svega u svetu pravne nauke. Kažete, ne znam samo kako vas nije sramota da kažete, niste predložili nijednog profesora sa pravnog fakulteta.

(Zoran Krasić: Ustavno pravo.)

Dobro, znam, gospodine Krasiću, vi ste, kao i Boško Obradović, stručnjak opšte prakse, vi se u sve razumete. Ja se ne razumem baš u sve, ne kažem ni da se baš i u ovo mnogo razumem, ali trudim se da razumem.

Dakle, u predlogu koji nam je dostavio gospodin Tomislav Nikolić imate ime Milana Škulića. Za Milana Škulića znaju apsolutno svi pravници u Srbiji. Svi pravници u Srbiji. Zato što je jedan od najboljih profesora Pravnog fakulteta u Beogradu i uopšte jedan od najboljih profesora prava u Srbiji. Predložen za sudiju Ustavnog suda. A vi kažete – niste predložili nijednog.

Predsednica Narodne skupštine predložila je za sudije Ustavnog suda dve gospođe koje su profesori na Kriminalističko-policijskoj akademiji. Ako mi kažete da to nisu državni fakulteti, da nisu u sastavu Beogradskog univerziteta, ustanite i kažite.

Dakle, nije tačno ovo što priča Boško Obradović. Predloženi su dobri kandidati. Kandidati koji ispunjavaju sve propisane uslove i nijedan od ovih kandidata nije član SNS-a. Ako mi kažete da Tatjana Babić, direktor Agencije za borbu protiv korupcije, koju je poslanička grupa SNS predložila za sudiju Ustavnog suda ima veze sa SNS-om, super, ja vam kažem da nema, i to zna cela Srbija.

(Radoslav Milojević: Babićeva žena.)

Tatjana Babić. Kako vas nije sramota, Milojeviću? Kog Babića žena? Zorana Babića? Kako vas nije sramota? Rekao sam Tatjana Babić. Nije u pitanju žena Zorana Babića. Ako ste mislili da ispadnete smešni i da budete mnogo pametni, niste, jer vi sve što kažete, kažete malo ali glupo. Kao i pre neki dan što ste rekli, mada vam je to bilo tačno, da 27 godina DS podržava sve što je loše u Srbiji. To vam je jedino tačno što ste rekli.

Dakle, niko od ovih ljudi niti je član SNS-a niti ima bilo kakve veze sa SNS-om. Ovo su kandidati čija imena možete da pročitate; što je mnogo važnije, čije biografije možete da pročitate, da se upoznate sa svim detaljima iz njihovog profesionalnog života – i gde su završili pravni fakultet, i sa kojom prosečnom ocenom, i koje naučne i stručne radove su objavili. Mi nemamo šta da krijemo.

Vi ste krili 2007. godine kada ste na jednom listu hartije birali sudije Ustavnog suda od strane predsednika Republike. Jedan list hartije je otišao na Andrićev venac – izvoli, gospodine Tadiću, sa ovog lista hartije od 10 sudija ti izaberi pet koji će da budu sudije Ustavnog suda. Onda vi iz DS-a, iz DSS-a, iz Dveri, iz svih mogućih stranaka vaše koalicije kažete kako mi u SNS-u nešto krijemo, mi nećemo da se nešto zna. Sve se zna.

Pa mi smo ponosni... Uopšte nije bitno da li će ti kandidati da prođu ili neće. U danu za glasanje će videti ko je izabran, ali ja sam lično ponosan. Ponosan što je predložen za sudiju Ustavnog suda profesor Milan Škulić. Ponosan sam što je predložen za sudiju Ustavnog suda dr Jovan Ćirić, direktor Instituta za uporedno pravo. To je jedna od najboljih pravničkih institucija u Republici Srbiji. Čovek koji nikakve veze nema sa SNS-om, čovek koji je bio direktor Instituta mnogo pre nego što je SNS i osnovana. Ponosan sam na sve ove ljude koji su predloženi za sudije Ustavnog suda. Dobri ljudi, odlični pravnici; ubeđen sam da će kvalitetno da rade svoj posao.

Što se tiče kvalifikacija koje smo čuli danas, to su kvalifikacije koje se čuju svaki dan. Svako je u ovoj Srbiji eksponent SNS-a. Još samo treba da kažete da je i Saša Janković eksponent SNS-a i da je Rodoljub Šabić eksponent SNS-a i da je Vuk Jeremić eksponent SNS-a i onda smo zaokružili priču. Onda niko ništa u ovoj Srbiji ne

radi, nego svi radimo u SNS-u i za SNS, a koliko rade za SNS i za državu Srbiju, to svi građani Srbije vide.

Ovde je bilo reči i želim da se osvrnem, mislim da je važna tema u pitanju, o dve odluke Ustavnog suda koje su pojedini poslanici iz opozicije ili pogrešno protumačili ili su namerno iskrivili njihov smisao i sadržinu. Prva odluka tiče se Odluke o ustavnosti Zakona o privremenom načinu uređivanja plata i penzija, pa ste onda namerno obmanjivali građane Srbije kako je penzija stečeno pravo. Penzija kao pravo je stečeno; iznos penzije nije stečeno pravo. Da je iznos penzije stečeno pravo, onda se ne bi i dan-danas dve petine penzija isplaćivalo iz budžeta Srbije, nego bi se isplaćivalo iz Fonda PIO.

Ali, budući da ste vi sa vašim koalicionim partnerima prethodno opljačkali te budžetske fondove, odnosno te fondove penzijskog osiguranja, država Srbija i danas od pet penzija dve isplaćuje iz budžeta. Dakle, iznos penzije nije stečeno pravo. Iznos penzije je varijabilna kategorija koja zavisi od toga kakvo je ekonomsko stanje naših javnih finansija, i država Srbija je bila prinuđena da privremeno smanji iznos određenog dela penzija, nekih kategorija penzionera, zato što smo bili pred bankrotom. Ali nismo mi bili pred bankrotom zbog Veroljuba Arsića, Tomislava Nikolića i Aleksandra Vučića, nego zbog onih koji su do 2012. godine vodili Srbiju.

Dalje, bilo je reči o tome kako se Ustavni sud, valjda po nalogu SNS-a i Aleksandra Vučića, oglasio nenadležnim za ocenu tzv. prvog briselskog sporazuma koji je potpisan u aprilu 2013. godine.

Šta je tu protivustavno? Šta je tu protivzakonito? Je li to međunarodni ugovor? Nije. Je li zaključen po proceduri po kojoj se zaključuju međunarodni ugovori? Nije. Zašto bi se onda Ustavni sud bavio ocenom ustavnosti i zakonitosti jednog političkog akta? Zašto kada to nije međunarodni ugovor?

Dakle, ništa Ustavni sud nije pogrešio. Ovo govorim zbog građana Srbije, da bi znali da oni koji, sem što umeju da pročitaju ono što im je neko drugi napisao i sem što umeju da u jednoj minuti deset puta izgovore Aleksandar Vučić i SNS, sve drugo, odnosno o svemu drugom ili ne znaju ništa ili znaju jako malo ili namerno i sistematski obmanjuju građane Srbije.

Ali vi ste se, gospodo, grdno prevarili ako mislite da će ovi ljudi koji ovde sede mirno da slušaju sve vaše laži, uvrede, klevete koje svakoga dana upućujete na račun SNS-a ili bilo koga ko je predložen za bilo koju odgovornu državnu funkciju. Nećemo, zato što nemamo čega da se stidimo. Da se stidimo profesora univerziteta, direktora Instituta za uporedno pravo, ljudi koji školuju naše buduće visokoobrazovane policajce? Pa mi smo na te ljude ponosni. Pa to su najbolji mogući kandidati.

A vi, gospodine Obradoviću, pa vama i da je data prilika da kandidujete sudije Ustavnog suda, hajde, kažite mi jedno ime koje bi stalo iza vašeg potpisa. Koji profesor univerziteta bi hteo da bude vaš kandidat za sudije Ustavnog suda, koji direktor instituta, ko se ozbiljno bavi bilo kojim poslom da stane iza vas koji ste

navodno profesor srpskog jezika i književnosti a ne umete da se izražavate na tom istom književnom jeziku? Takvi ljudi ne postoje.

Zato vi i niste u prilici da predlažete ni sudije Ustavnog suda niti bilo kog drugog za najodgovornije državne funkcije, a pogotovo to nećete biti u narednom periodu.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo, po Poslovniku.

SRĐAN NOGO: Poštovani predsedavajući, prvo, bili ste dužni da mi date reč pre gospodina Martinovića, jer sam se odmah javio da ukažem na povredu Poslovnika koju ste vi lično učinili, ali ste dali pre toga g. Martinoviću, ne znam po kom osnovu, jer član 103. mi jasno daje pravo da ukažem na povredu Poslovnika odmah pošto se ta povreda desi.

Član 109, gospodine predsedavajući – opomena se izriče narodnom poslaniku koji je prišao govornici bez dozvole predsednika Narodne skupštine, ja to nisam uradio, koji govori pre nego što je zatražio i dobio reč, ja to nisam uradio, koji pored upozorenja predsednika Narodne skupštine govori o pitanju koje nije na dnevnom redu, ja to nisam uradio, ako prekida govornika u izlaganju ili dobacuje, odnosno ometa govornika ili na drugi način ugrožava slobodu govora, ja to nisam uradio, kada se neposredno obraća drugom narodnom poslaniku, ja to nisam uradio, ako upotrebljava psovke i uvredljive izraze, ja to nisam uradio, ako iznosi činjenice i ocene koje se odnose na privatni život drugih lica, ja to nisam uradio, ako drugim postupcima narušava red na sednici ili postupa protivno odredbama ovog poslovnika.

Znači, vi ste dužni da vodite red na sednicama i da se pridržavate ovog poslovnika, a nije vaša lična volja da procenjujete kako se treba ponašati prema kojim poslanicima. Vi tolerišete gospodinu Martinoviću da vređa opoziciju, a ja nisam nikoga uvredio. Uzeli ste nam dva minuta vremena na pravdi boga. Nije sporno da vi imate većinu i da možete da se ponašate kako god hoćete, ali znate kako kaže poslovice – možeš kako hoćeš, ali ne možeš dokle hoćeš.

PREDSEDAVAJUĆI: Moram da odgovorim kolegi Srđanu.

Član 109. alineja 8 – ako drugim postupcima narušava red na sednici ili postupa protivno odredbama ovog poslovnika. A dobili ste opomenu iz člana 109. u vezi člana 103. stav 7 – predsednik Narodne skupštine je dužan da narodnom poslaniku koji se ne pridržava odredaba iz stavova 1, 2, 4. i 6. ovog člana ili na drugi očigledan način zloupotrebljava prava predviđena ovim članom izrekne mere predviđene od člana 108. do člana 111. ovog poslovnika.

Kada ste završili reklamiranje povrede Poslovnika, vi ste počeli repliku. To je moje pravo.

(Srđan Nogo: Dozvolite, gospodine predsedavajući, ja sam samo citirao šta su poslanici SNS-a...)

Nije bilo potrebe da citirate.

Reč ima narodni poslanik Dušan Petrović, po Poslovniku

DUŠAN PETROVIĆ: Gospodine predsedavajući, član 92 – ako je predlog iz stava 2. ovog člana podnela grupa narodnih poslanika, u predlogu mora biti naznačen predstavnik predlagača; ako to nije učinjeno, smatra se da je predstavnik predlagača prvi potpisani narodni poslanik.

Pošto smo mi spojili veliki broj tačaka dnevnog reda, gospodin Martinović niti je predložio kandidate za sudije Ustavnog suda ispred Skupštine ...

(Aleksandar Martinović: Predložio sam, jesam.)

Ne, nego je to učinila predsednica Skupštine Maja Gojković.

(Aleksandar Martinović: Kao predsednik poslaničke grupe sam predložio.)

... Niti je to učinio ko drugi do predsednik Republike Tomislav Nikolić, kao što Visoki savet sudstva i gospodin Milojević, koji je ovde ovlastio gospodina Tomića da bude predstavnik, te su oni ovlašćeni predlagači.

Gospodin Martinović je verovatno ovlašćeni predlagač po tački dnevnog reda – Predlog odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije.

(Igor Bečić: Objedinjena rasprava.)

Naravno da je objedinjena rasprava. Nema nikakvih problema da gospodin Martinović ovde govori i koristi svoje pravo kada obrazlaže pitanje dnevnog reda koje će se raspravljati, raspravlja se, a to su članovi odbora koji se ovde sada, takođe, u okviru objedinjene tačke, rade.

Ni jednu jedinu reč gospodin Martinović o tome nije rekao. On je 20 minuta, kao ko bajagi ovlašćeni predstavnik, govorio o predlogu za sudije Ustavnog suda. To je povreda Poslovnika. To je zloupotreba Poslovnika. To nije stvar koja u Skupštini treba da se radi. Mi svi ovde treba da imamo ravnopravan status. Zna se ko su ovde ovlašćeni predlagači. Gospodin Tomić bi trebao da se pojavi ovde, pošto ne možemo da debatujemo bez njega. Ne znam šta on radi.

Gospodine Arsiću, mislim da treba da prekinete sednicu dok se ne pojavi gospodin Tomić kao neko ko zastupa ovlašćenog predlagača, a to je predsednik Kasacionog suda i predsednik Visokog saveta sudstva, a to je gospodin Milojević. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Spomenuti član 92. Poslovnika se tiče utvrđivanja dnevnog reda Narodne skupštine Republike Srbije, a stavovi koje ste reklamirali odnose se na dopune dnevnog reda i ko može da ih obrazlaže. Smatram da nisam povredio Poslovnik.

Da li želite da se u danu za glasanje izjasni Skupština?

(Dušan Petrović: Želim da se glasa.)

U redu, izjasniće se.

(Radoslav Milojević: Replika.)

Po kom osnovu, gospodine?

(Radoslav Milojević: Čuli ste.)

Gospodine Milojeviću, ja sam čuo da ste vi prvo dobacili. Ako želite repliku, prvo moram da vam izrekнем opomenu, pa da vam dam pravo na repliku.

(Radoslav Milojević: Kome sam dobacio?)

Gospodinu Martinoviću, dok je govorio. Čuo sam vas.

(Radoslav Milojević: Prvo izreknite svima njima opomene i onda nema problema.)

Oni ne traže pravo na repliku.

Reč ima poslanik Boško Obradović, pravo na repliku.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Meni je veoma drago i moram priznati da sam ponosan što u 18 godina dugoj istoriji Dveri Srpska Napredna stranka ne može da nađe ni jednu jedinu mrlju u našoj biografiji. Uvek kada pokušaju da govore nešto protiv nas, govore o tome da smo mi nekada bili na vlasti sa nekim. Mi nikada nismo bili na vlasti ni sa kim. Dakle, loš vam je argument. Dokaz vam je da zapravo nemate argument protiv Dveri, jer nema mrlje u našoj dosadašnjoj biografiji.

Al' ima mrlje u vašim biografijama. Pa je tako biografija predsednika države Tomislava Nikolića biografija s kupljenom diplomom. To je vaš kandidat, to je vaš nekadašnji predsednik. Dakle, poslali ste poruku građanima Srbije da mogu da se kupuju diplome, pa da se čak s kupljenom diplomom može postati predsednik države i onda meni zamerate otkud mi pravo da govorim na temu kandidata za sudije Ustavnog suda. A otkud Tomislavu Nikoliću s kupljenom diplomom pravo da uopšte predlaže kandidate za sudije...?

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Obradoviću, preterali ste.

Prvo, znate i sami da je po Poslovníku zabranjeno iznošenje činjenica iz privatnog života. Ja to tolerišem. Međutim, nijedan državni organ nije utvrdio da je ta diploma kupljena. Štaviše, predsednik Republike je diplomirao kada je bio pripadnik opozicije, kao i vi sada. To je jedna stvar.

Druga stvar, legitimitet mu daje rezultat koji je imao 2012. godine na izborima. Čak i da ima četiri razreda osnovne škole, imao bi pravo da to uradi. Zato vas molim, ako želite da replicirate gospodinu Martinoviću, izbegnite bar to iznošenje činjenica iz privatnog života ljudi koji nisu ovde.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Da se vratimo na nove kandidate za sudije Ustavnog suda. Naravno da sam bio potpuno u pravu i gospodin Martinović nije uspeo da me demantuje kada sam rekao da niste predložili nijednog profesora ustavnog prava nijednog fakulteta univerziteta u Srbiji. Navedite ime jednog profesora ustavnog prava, pa da vidimo ko je u pravu. Dakle, nema ga.

Nijedan sudija ustavnog prava u Srbiji vama nije dostojan za sudiju Ustavnog suda, ali je zato dostojan gospodin Dušan Ignjatović, advokat iz Beograda, koji je bio

šef Kancelarije za saradnju s Haškim tribunalom. To je vama odličan kandidat, jer vi ste, naravno, za saradnju s Haškim tribunalom. Vama je odličan kandidat dr Dragana Kolarić, profesor na Kriminalističko-policijskoj akademiji, inače supruga predsednika opštine Čukarica, iz SNS. Vama je odličan kandidat dr Tamaš Korhec, koji inače predaje na „prestiznom“ fakultetu koji se zove Fakultet za pravne i poslovne studije „Lazar Vrkatić“. Samo još jednom, Fakultet za pravne i poslovne studije „Lazar Vrkatić“. Dakle, to je bolji kandidat od profesora državnih fakulteta u Srbiji, bolji kandidat od ...

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predlagač, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

(Marko Đurišić: Čega je on predlagač? Kako je on predlagač? Kako on da bude predlagač?)

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, evo sada vidite, čim dobije reč neko iz SNS-a, svi se javljaju. I iz partije Borisa Tadića, iz DS, iz Dveri. Svi su na gomili samo kada treba nešto da se kaže protiv SNS-a.

Čega sam ja predlagač? Pa, recimo, predložio sam u ime poslaničke grupe SNS sudije Ustavnog suda.

(Marko Đurišić: Koje?)

Koje? Dobili ste sve na papiru.

(Marko Đurišić: Svih deset.)

Sad pitam vas, velike pametnjakoviće i genijalce koji uživajte veliki ugled, koji ste zagovornici građanske i evropske Srbije, koji mnogo bolje od nas...

(Predsedavajući: Molim vas, vratite se, kolega Martinoviću, na temu dnevnog reda.)

Dakle, obraćam se vama, gospodine Arsiću.

Vi koji ste društvena elita, kako to da vi niste predložili nijednog profesora sa bilo kog pravnog fakulteta (Aplauz.) nego smo to uradili mi, koji smo za vas ona druga Srbija – bez zuba, primitivna, glupa, šugava, ovakva, onakva? Pa kako to da vi, pripadnici elite, niste predložili nikoga za sudiju Ustavnog suda, nego smo to uradili mi, koji smo najgori na svetu?

E sad, vi ste, gospodine Obradoviću, sem toga što ste sa odličnim uspehom položili Ustavno pravo, i profesor srpskog jezika i književnosti, trebalo bi da znate da se ne kaže „sa nikim“, nego „ni sa kim“. (Aplauz.) Osim ako vi u međuvremenu niste izmislili neki novi jezik. Koliko znam, kad sam bio mali i kad sam išao u školu, reklo se „ni sa kim“, a ne „sa nikim“. Ali dobro, pošto ste vi profesor srpskog jezika a ja nisam, možda ste vi u pravu a ja nisam.

Ali nešto što je mnogo važnije od ovoga...

(Marko Đurišić: Dokle on ima pravo? Čega je on predlagač? Šta je ovo?)

Ali nešto mnogo važnije od ovoga... Nešto mnogo važnije od ovoga... Velika je nervoza, gospodine Arsiću, kao što vidite, kod ove gospode koja samo što nisu pobedili na predsedničkim izborima.

Gospodin Obradović je rekao kako smo mi tu predložili neke koji su isporučivali Srbe u Hag, koji su izdajnici, koji su ovakvi, koji su onakvi. Evo ja ću sad opet, zbog narodnih poslanika ali i zbog građana Srbije, da vam pročitam samo neke naučne radove profesora Milana Škulića, profesora Pravnog fakulteta u Beogradu, koji je kandidat za sudiju Ustavnog suda, pa mi vi na osnovu naslova ovih radova kažite da li je reč o antisrbinu, čoveku koji je isporučivao Srbe Hagu itd.

Samo neki od radova: „Zločin i kazna u Hagu“ (19. jun 2007), „*Ne bis in idem* – Hrvatska i Tribunal“, „Godišnjica slučaja Račak“, „Kosovo je Srbija“, „Hrvatske tajne poternice“, „Doktor Karadžić i mister Dabić u Hagu“, „Bombardovanje Palate pravde“, „Nova haška rašomonijada“, „Hrvatske optužnice i srpska saslušanja“ itd., itd. (Aplauz.)

Evo dragi građani Srbije, kud ćete većeg zlotvora za srpski narod, kud ćete većeg dušmanina za srpski narod, kud ćete većeg izdajnika, koji je imao hrabrosti da napiše ovoliko naučnih radova na temu Haškog tribunala, na temu Hrvatske, na temu NATO bombardovanja Srbije?

A sad mi kažite, gospodine Obradoviću, koji naučni rad ste vi objavili.

PRESEDAVAJUĆI: Molim vas, kolega Martinoviću, bez direktnog obraćanja.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Evo, neka mi kaže gospodin Obradović. Nema čega da se plaši, ovo je otvorena debata. On kaže da se mi iz SNS plašimo, da bežimo kad se on pojavi. Evo, ja ne bežim nigde. Pitam gospodina Obradovića da mi kaže koliko naučnih radova posvećenih Haškom tribunalu, hrvatskim poternicama protiv Srba ili NATO bombardovanju Srbije je napisao on, svi njegovi poslanici i Jasmina Vujić zajedno. Evo, neka nam kaže.

PRESEDAVAJUĆI: U skladu sa članom 112. Poslovnika o radu Narodne skupštine, određujem pauzu u trajanju od 10 minuta.

(Posle pauze – 15.57)

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Branimir Jovanović.

(Boško Obradović: Replika. Povreda Poslovnika.)

BRANIMIR JOVANOVIĆ: Poštovani predsedavajući, kolegice i kolege narodni poslanici, u okviru objedinjene rasprave govoriću o važnosti poštovanja procedure izbora sudija, kao i o važnosti funkcionisanja ovih sudova.

Principi ustavnosti i zakonitosti predstavljaju suštinu pravne države, odnosno nervni sistem unutrašnjeg javnog prava. Ustavnost podrazumeva da u državi postoje osnovna društvena pravna pravila utvrđena Ustavom kao najvišim pravnim aktom države, a Ustavni sud treba da obezbedi mehanizme za poštovanje principa u stvarnosti. Zaštitu, odnosno kontrolu ustavnosti i zakonitosti, kao i neposrednu zaštitu

ljudskih i manjinskih sloboda i prava, naš Ustav poverava upravo Ustavnom sudu kao samostalnom i nezavisnom državnom organu. Njegove odluke su konačne, izvršne i opšteobavezujuće.

Suština postojanja Ustavnog suda i jeste u rezultatu ideje da zakonodavna i izvršna vlast treba da budu potčinjene ustavnoj kontroli; zato ustavno sudstvo jeste čuvar Ustava, ali u vršenju kontrole ustavnosti zakona ono ne sme da postane neka vrsta otuđene vlasti, da postane viša, odnosno nadređena zakonodavnoj vlasti. Zato od budućih sudija i očekujem da, ukoliko bude potrebe u budućnosti, eliminišu neke neustavne zakone, ako budu doneti, iz pravnog sistema i ako dođu do grubih grešaka, da ih uklone. Ustavni sud sigurno ne može da funkcioniše kako treba ako sudije nisu potpuno nezavisne i samostalne.

Smatram da naš ustav na dobar način reguliše izbor sudija Ustavnog suda, pa tako, kao što možemo danas i da učestvujemo u tome, pet sudija bira Narodna skupština na predlog predsednika Republike, pet imenuje predsednik Republike, a pet Opšta sednica Vrhovnog kasacionog suda Srbije. Na ovaj način sve tri grane vlasti učestvuju u postupku izbora sudija Ustavnog suda, ali na jedan optimalan način, odnosno nijedna od ovih grana vlasti ne može da imenuje većinu sudija, već samo može s jednog šireg spiska, koji im je ponuđen, da izabere, odnosno imenuje. Takođe, određeni su i kriterijumi na osnovu kojih se pridržavaju oni koji imenuju, odnosno biraju sudije Ustavnog suda.

Mislim da je namera našeg ustava bila i da spreči politizaciju procesa izbora sudija Ustavnog suda. Navešću vam suprotan primer, gde politički kriterijum naročito dolazi do izražaja prilikom izbora sudija. To je u Sjedinjenim Američkim Državama, gde prilikom postavljanja sudija Vrhovnog suda SAD kao najvišeg redovnog suda u ovom slučaju predsednik SAD postavlja sudije. I to su uglavnom njegovi partijski prijatelji.

Naš sistem je sličan onom italijanskom. Mislim da je mnogo objektivniji. Kao i italijanski, on podrazumeva da naš Ustavni sud ima 15 sudija. I u Italiji, kao i kod nas, predsednik imenuje pet, parlament koji zaseda zajedno, dvodomi parlament, dvotrećinskom većinom imenuje pet i pet Vrhovni sud, odnosno članovi Vrhovnog upravnog suda.

Navešću i neke nadležnosti Ustavnog suda, da bih ukazao na njegov značaj, odnosno na njegovu ulogu, a to su: zaštita ustavnosti i zakonitosti, mogućnost rešavanja sukoba nadležnosti, odlučivanje o izbornim sporovima za koje zakonom nije određena nadležnost redovnih sudova, odlučivanje o zabrani rada političkih organizacija, sindikalnih udruženja ili udruženja gradova, odlučivanje o žalbi protiv odluka Visokog saveta sudstva. Upravo na ovom primeru se može videti važnost Ustavnog suda.

Setimo se da je Visoki savet sudstva 2009. godine doneo odluku o reizboru 837 nosilaca pravosudnih funkcija. Neizabrane sudije su tada, odnosno nakon toga,

uložile žalbu upravo Ustavnom sudu, i on je 2011. godine obavestio javnost da je poništio sve navedene odluke Visokog saveta sudstva iz 2009. godine, a isti taj sud je 2012. godine doneo odluke kojima je pravosudnu reformu, tadašnju, u delu izbora sudija i javnih tužilaca vratio na početak, odnosno na stanje pre reizbora.

Ukazaću na još jedan aspekt koji je bitan što se tiče Ustavnog suda, odnosno čitavog pravnog sistema. Ustavni sud jeste tradicionalno van modela trihotomije vlasti, ali je sigurno da njegove odluke utiču na formiranje utiska o ukupnom pravnom ambijentu u državi. U širem kontekstu, uloga prava je od ogromnog državnog, političkog i privrednog značaja. Mi možemo da glasamo za različite kandidate, možemo da suprotstavimo stavove, odnosno da se složimo ili da se naši stavovi razlikuju u pogledu njihove stručnosti, ali sudije koje će biti izabrane imaće jednu veoma važnu ulogu, da primenjuju pravne norme na takav način da ostvare pravosudnu funkciju države. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima poslanik Dušan Petrović.

Izvolite.

DUŠAN PETROVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Pre nego što počnem, ono što sam vas malopre pitao – gde je gospodin Tomić? Kako mi vodimo raspravu bez ovlašćenog predstavnika?

(Zoran Krasić: Nema nijednog.)

Molim vas da prekinete sednicu i da nam obezbedite ovde ovlašćene predstavnike da bismo mogli da vodimo debatu sa njima.

PRESEDAVAJUĆI: U redu, zahvaljujem.

Određujem pauzu u trajanju od 10 minuta, dok ne dođe ovlašćeni predstavnik predlagača, gospodin Tomić.

(Posle pauze – 16.10)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Gospodine Petroviću, možemo da nastavimo; tu je predlagač, gospodin Tomić.

Samo zatražite reč. Izvolite.

DUŠAN PETROVIĆ: Hvala najbolje.

Na početku želim da iskažem veliko negodovanje zbog činjenice da na današnji dan raspravljamo o predlogu sudija Ustavnog suda. Sa današnjim danom Ustavni sud u stvari gubi mogućnost da odlučuje jer velikom broju sudija prestaje mandat, i nije mi jasno zbog čega smo čekali 12. decembar da bismo ovu tačku stavili na dnevni red.

Neću ja ovde da trošim sad ni vreme ni reči kad je trebalo i kako da se uređuje dnevni red ovog parlamenta i tačke zasedanja, time se bavi predsednica Parlamenta i Kolegijum i potpredsednici, ali mislim da je jako loše da mi tek na dan kada prestaje mandat sudijama Ustavnog suda vodimo debatu o svemu tome. Predsednik Republike je poslao svoj predlog 23. novembra. Meni nije jasno zašto je predsednica Skupštine tek 14. novembra ovde tražila predloge od poslaničkih klubova, 29. novembra je to

dobila. Veoma loš manir, veoma loš pristup raspravljanju o ovako suštinski važnoj stvari.

Što se Ustavnog suda tiče, neću da komentarišem, niti poslanički klub u kojem se nalazim, odluke Ustavnog suda u ovim godinama iza nas; želim da kažem jednu stvar za koju smatram da je vrlo važna, vrlo bitna, i da ukažem na to da je proizvela velike kontroverze.

Radi se o odluci o smanjenju penzija i plata. Ne ulazeći u suštinu – uostalom, ni Ustavni sud nije ušao u suštinu, pošto je odbio da uopšte stavi tu inicijativu na dnevni red, iz različitih razloga – ali obrazloženjem te svoje odluke Ustavni sud je u stručnoj javnosti proizveo brojne kontroverze i, mislim, veoma urušio svoj kredibilitet. To je loša preporuka za svakog kandidata sa ove liste ko je trenutno sudija Ustavnog suda i mislim da je to stvar o kojoj treba veoma mnogo voditi računa.

Neću govoriti o bilo kome pojedinačno. Ponoviću da smatramo mi svi zajedno u Poslaničkom klubu DS – Zajedno za Srbiju da je loš način da ovako utvrdite raspored zasedanja u Parlamentu i da na današnji dan, kada ističe mandat sudijama Ustavnog suda, ova stvar bude na dnevnom redu.

Druge stvari koje su u okviru ove objedinjene rasprave... Zbog toga sam insistirao da gospodin Tomić uđe. Radi se o drugim predlozima, predlogu za članove VSS-a, predlozima sudija, predlozima za razrešenje sudija i sve ono drugo što spada u klasičnu pravosudnu oblast. Ono što mislim da je za sve nas jako važno jeste da dobijemo neke odgovore ovde.

Naravno, veoma respektujem što je gospodin Tomić tu, ali bilo bi dobro da imamo odgovor zašto predsednik Kasacionog suda i prvi čovek Visokog saveta sudstva ne dolazi u ovu skupštinu, ne dolazi na sednice Odbora za pravosuđe, ne dolazi u Parlament. Ovo su velike i važne stvari i ovaj parlament zaslužuje da ga predsednik VKS udostoji i pojavi se ovde da bismo mogli da ga pitamo ono što mislimo da je važno.

Ja ću onda, gospodine Tomiću, pitati vas, pošto ste vi tu a kompetentan ste čovek i dugo ste u instituciji u kojoj se nalazite. Uostalom, dugo godina ste sudija. Poslednjom odlukom VSS-a, od 22. novembra ove godine, utvrdili ste da je sistematizovano 2.975 sudija, toliko VSS drži da bi trebalo da bude sudija u Srbiji, a da je popunjeno malo manje od 2.800 mesta, dakle 2.792.

Ono što mislim da je važno da građani znaju, a i da dobijemo odgovore – prema podacima koje je, razmatrajući stanje u srpskom pravosuđu, radila Evropska komisija za efikasnost pravosuđa, u Srbiji na 100.000 stanovnika postoji 40 sudija. Kada uporedimo to sa drugim evropskim zemljama – neke su nam bliže, ne samo geografski nego i istorijski, po političkoj istoriji, neke dalje – onda se nameću pitanja.

U Bugarskoj je 30 sudija na 100.000 stanovnika, u Rumuniji 20 sudija na 100.000 stanovnika. Da je i u Srbiji pravosudni sistem postavljen kao u Rumuniji, umesto ovih 2.800 sudija, u Srbiji bi trebalo da sudi 1.400 sudija. Da ne govorim o

nekim zemljama koje imaju i drugačiju pravnu tradiciju i zaista nisu uporedive sa Srbijom, ali u Danskoj ima šest sudija na 100.000 stanovnika, u Irskoj između dva i tri, dva i po. Dramatične su te razlike.

U Srbiji je 2010. godine bilo 1.900 sudija i negde 550 sudija za prekršaje u tom trenutku; kada upodobimo sa ovim današnjim stanjem, to je 2.450. Danas, kao što rekoh, ima oko 2.800.

Sada da vidimo kako stoje stvari sa brojem rešenih predmeta i šta se dešava u našim sudovima. U 2011. godini sudovi u Srbiji su doneli skoro 2.800.000 odluka. Prošle, 2015. godine, 2.080.000, dakle preko 700.000 odluka manje nego 2011. godine; 350 sudija više, 800.000 odluka manje.

Ja sam na Odboru za pravosuđe postavio ova pitanja pa nisam uspeo da dobijem odgovor na njih iz raznih razloga. Sada je tu gospodin Tomić, pa da vidimo o čemu se ovde radi.

U osnovnim sudovima 2011. godine po jednom sudiji je prosečno doneto 1.500 odluka, 2012. godine 900 odluka. Od 2013. godine pa do 2015. godine, manje ili više, oko 800 odluka.

Ovo su statistike koje su urađene od strane onih koji nisu samo konsultanti nego su i partneri i Ministarstvu pravde Srbije i VSS, i bave se, evo, sada zajedno sa našim institucijama, vođenjem pregovora o poglavljima 23. i 24. kao u ovom trenutku najbitnijim temama pregovora za pristupanje Republike Srbije EU.

Ono što mislim da je više nego očigledno jeste da u Srbiji danas imamo problem sa efikasnošću pravosuđa, da je to velika tema dnevnog reda, da je neophodno da ovde vidimo i predsednika Vrhovnog kasacionog suda i da možemo da dobijemo odgovore na sva pitanja koja su ovde važna i koja su bitna.

Interesantna stvar i vrlo važna jeste da je ovaj broj sudija iz 2011. godine, koji je, dakle, za 350 manji nego sada, uradio znatno veći broj odluka, a da su u međuvremenu, od 2011. godine do danas, izvršeni veliki reformski poduhvati u pravosudnom sistemu. To se odnosi na izvršne predmete, koji čine ogroman korpus svih predmeta u našem pravosuđu i, kao što svi vrlo dobro znamo, jer smo učestvovali, najveći broj poslanika ovde, od polovine 2015. godine je uspostavljen sistem beležnika. Dakle, notari su postali pravna realnost; kao i privatni izvršitelji, naravno.

Zbog čega je povećan broj sudija u Srbiji kada srpski sudovi gube nadležnosti u okviru reformi pravosuđa koje se sprovode? I kako je moguće da to nije tema? Dakle, moguće je, zato što je to deo našeg života, ali kakvi su odgovori na to da taj povećani broj sudija donosi manji broj odluka? Pa kada ovde dođe predlog za jednog člana Visokog saveta sudstva, valjda bi bilo dobro da čujemo kakva je ideja za unapređenje rada Visokog saveta sudstva, koji ima takvu, odlučujuću ulogu u funkcionisanju pravosudnog sistema, onako kako je to Ustavom postavljeno.

To su velika i značajna pitanja i mislim da je jako loše što smo spojili ovu debatu u nevreme, pred istek roka za sudije Ustavnog suda, sa jednim ovako važnim

pitanjem kao što je izbor novog člana Visokog saveta sudstva. Ignorisanje problema ne može da reši bilo šta. Ignorisanje ovakvih tema može samo da pogorša stvari.

Onda je veoma važno imati potpuno jasnu sliku i predstavu o tome šta građani Srbije misle o pravosuđu. Svetska banka je radila istraživanje javnog mnjenja i kaže – prema poslednjem istraživanju, građani Srbije najmanje veruju pravosuđu. Pokazuje se da 68% njih ne veruje u sudove. Šezdeset osam posto. Ovo je kraj 2016. godine. Ispitanici smatraju da pravosuđe nije efikasno 2016. godine, da pravosuđe 2016. godine nije nezavisno, da nije nepristrasno i da nije dovoljno profesionalno.

Svetska banka. Ovde vidimo da se naša vlada veoma uzdaje u Svetsku banku i mislim da je to dobro što imaju takve partnere. Čak 87% kaže da sudski postupci predugo traju. Percepcija je da pravosuđe nije nezavisno; i ta percepcija je pogoršana, kaže Svetska banka, od 2009. godine do danas. Naročito zabrinjava podatak što, ovo je važno da građani Srbije takođe znaju, 25% sudija, 33% tužilaca i 60% advokata smatraju da pravosuđe nije nezavisno.

Kada smo otvorili poglavlja 23 i 24, nadležne institucije su takođe angažovale jednog istraživača javnog mnjenja, koji se zove Ipsos, koji je došao do još težih saznanja – da čak 80% građana Srbije ne veruje u pravosuđe. Onda se postavi pitanje šta bi mogao da bude uzrok.

Ovo su, dakle, sve teme koje ja upućujem sada ovde ovlašćenom predstavniku, gospodinu Tomiću, pošto predsednik Vrhovnog kasacionog suda, gospodin Milojević, nije našao za potrebno da dođe u ovaj parlament pa da svi zajedno govorimo o ovim temama.

Dakle, ne može čovek da ne postavi sebi pitanje šta bi mogao da bude uzrok ovako jako lošem opažanju, percepciji, lošem pogledu koji građani Srbije imaju na pravosuđe u našoj zemlji. Kaže jedno od savetodavnih tela Vlade Republike Srbije, Savet za borbu protiv korupcije – Savet je u svim svojim referatima o pravosuđu skretao pažnju na kršenje prezumpcije, pretpostavke nevinosti, od strane članova Vlade i o problemima koje tužioci i sudije imaju zbog takvog ponašanja. To kaže savetodavni organ Vlade koji se zove Savet za borbu protiv korupcije.

Savet je tražio da se prestane sa praksom da prvo političari u medijima govore o krivičnim delima određenih lica, pa da se onda pojavljuje ministar unutrašnjih poslova koji saopštava da su ta lica uhapšena i da se tek potom u priču uključi tužilaštvo. Sve to kaže Savet za borbu protiv korupcije. Takvo ponašanje političara je nastavljeno, a Vlada njihove primedbe nije prihvatila.

To što izvršna vlast zloupotrebljava institucije direktno za posledicu ima ovako duboko nepoverenje građana Srbije prema pravosuđu. Nepoverenje građana Srbije prema pravosuđu dovodi do toga da mi imamo urušene temelje ne našeg političkog sistema, nego naše države. Zbog toga je važno da ovde što pre vidimo predsednika Vrhovnog kasacionog suda, da bismo mogli da otvorimo debatu o svim ovim stvarima.

Pre nešto više od godinu dana na sastanku koji je organizovan od strane OEBS-a, 12.11.2015. godine, sudije su javno iznele da su uplašene. Sudije, zamislite sad, jer i sudije su ljudi, koji moraju da vode računa o svojoj egzistenciji i egzistenciji svoje porodice.

Dame i gospodo poslanici, mislim da je dobro da svi zajedno, jer ovo je stvar koja daleko prevazilazi naše partijske razmirice, političke nesuglasice i bitke koje vodimo ovde u Parlamentu, zatražimo da se predsednik Vrhovnog kasacionog suda gospodin Milojević što pre pojavi u ovoj skupštini, i mi ćemo formalan predlog takve naravi učiniti i preko Odbora za pravosuđe a i ovde u Parlamentu, da bismo mogli da imamo jednu sadržajnu i smislenu, suvislu debatu o ovoj stvari.

Završiću imajući u vidu ogromna neslaganja sa parlamentarnom većinom, sa kojom poslanički klub u kojem se nalazim deli jednu vrlo važnu vrednost, a to je da Srbija treba da što je pre moguće postane član EU. Naravno da postoje oni koji se tome jako i snažno protive, što je takođe legitimno. Poglavlja 23 i 24 jesu tema pregovora koja se upravo bave ovim o čemu sam ja ovde govorio. Zbog toga je bitno da svi zajedno imamo jednu razložnu i dobru debatu, koja će biti lišena našeg tako uobičajenog politikantstva, da bismo mogli što bolje i što brže da damo našim institucijama podršku, pre svega Visokom savetu sudstva i Državnom veću tužilaca, da bi oni mogli da ono što je njihov posao urade na najbolji mogući način. Ministarstvu pravde takođe. Hvala najlepše.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Neđo Jovanović, po Poslovniku.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Malo me je iznenadila malo veća tolerancija koju ste ispoljili sada i pozivam se na član 106. stav 1. Poslovnika, jer, uz uvažavanje da se može prihvatiti i širi kontekst teme o kojoj diskutujemo, ipak je ovde kompletna diskusija mog prethodnika bila apsolutno van teme.

Ja moram da podsetim da mi raspravljamo o kadrovskim rešenjima, da raspravljamo o kandidatima za sudije Ustavnog suda, s jedne strane, da raspravljamo o Predlogu odluke o izboru člana Visokog saveta sudstva, sudija koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, prestanku funkcije predsednika Privrednog suda u Beogradu, Predlogu odluke o prestanku funkcije predsednika Osnovnog suda u Kruševcu itd.

Prethodni govornik se nije dotakao niti jedne od ovih tačaka koje su na dnevnom redu, a postavljena su pitanja ovde ovlašćenom predlagачu za ova kadrovska rešenja. Ja vas molim, predsedavajući, da taj stepen tolerancije koji ste ispoljili eliminišete, jer smo potrošili veliko vreme za jednu debatu koja može da bude predmet neke druge rasprave i na nekom drugom mestu, ili možda na ovom mestu ali po tački koja će biti na dnevnom redu, a ne onako kako je to ovde rečeno.

Pre toga smo imali jedan sasvim drugačiji pristup od istog govornika, koji je osporio jedno potpuno legitimno pravo gospodinu Martinoviću kao ovlašćenom

predlagaču, a onda je iskočio iz teme u celini. Ja vas molim da se ubuduće, barem u ovom delu, Poslovnik ne krši, iako neko želi da iz jednog daleko drugačijeg ugla posmatranja i u širem kontekstu analizira neke činjenice koje apsolutno nisu na dnevnom redu. Ja vam se zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Smatram da nije bilo kršenja Poslovnika. Gospodin Petrović je pričao o kandidatima i napravio analizu stanja pravosuđa iz svog ugla. Jako je teško to razdvojiti od teme.

Reč ima narodni poslanik Dušan Pavlović. Izvolite.

DUŠAN PAVLOVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo, poštovani građani, ja bih da govorim o proceduri ovog izbora, jer je ova skupština deo te procedure. Mi biramo danas nekoliko vrsta sudija, biramo neke sudije koji se po prvi put biraju na sudijsku funkciju – dvoje, biramo sedmero predsednika sudova i biramo ili predlažemo kandidate za sudije Ustavnog suda. Ja ću da govorim o ovim stvarima.

Hoću prvo da objasnim na koji način bi trebalo da razumemo našu funkciju ovde, tj. šta mi ovde radimo. Dakle, mi ne možemo da ulazimo u proces nominacije predsednika Republike za sudije Ustavnog suda. Ne možemo, takođe, ni da ulazimo u proces procene koje kandidate da predložimo za predsednike sudova ili one koji prvi put stupaju na sudijsku funkciju, zbog toga što je to rezervisano za Visoki savet sudstva. Ali ono što svakako i u jednom i u drugom slučaju možemo da radimo jeste da prekontrolišemo i da vidimo na koji način je cela procedura za nominaciju ovih kandidata urađena.

Hteo bih prvo da govorim o kandidatima koje je predložio Visoki savet sudstva, zbog toga što mislim da je u tom procesu bilo jako puno nedostataka, koje bi trebalo ispraviti. Dakle, mi dolazimo na kraju procesa. Ono što je Visoki savet sudstva pripremio mi sada treba da finaliziramo i donesemo konačnu odluku o tome ko će biti predsednici sudova, a ko će biti sudije prvi put. Da bismo to mogli da uradimo, neophodno je da imamo sve neophodne informacije o tome na koji način smo stigli do ovih kandidata. Nažalost, nemamo te informacije. Ni posle nekoliko intervencija, recimo, s moje strane, da bih dobio te informacije, i dalje ih nemamo.

Kako možemo da donesemo odluku koja je utemeljena na informacijama ako nemamo osnovne informacije o tome kako je ceo proces predlaganja kandidata išao u samom Visokom savetu sudstva? Ja mislim da ne možemo. Evo koje nam informacije trebaju da bismo mogli da znamo da li je naša odluka dobra ili ne.

Dakle, od ovih sedam sudija za predsednike sudova i od ovo dvoje koji se prvi put predlažu za sudijske funkcije, dakle pored njih i njihovih biografija koje smo dobili, to je u redu, treba da znamo i ko su ljudi koji su takođe bili kandidati a nisu predloženi, ne znamo koliko ih ima u slučaju kandidata za predsednike sudova. Znamo, doduše, da je za neke pozicije bio samo jedan kandidat, u tom slučaju nikakve

informacije nam očigledno nisu ni potrebne, ali u nekim drugim slučajevima da li znamo zaista ko su bili drugi kandidati i kakve su njihove kvalifikacije?

Ne znamo čak ni u slučaju za ljude koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju ko su bili njihovi protivkandidati. Kako da znamo da li je ono što nam je predloženo dobro, u skladu sa propisima, ako ne znamo ko su bili kandidati i kako je Visoki savet sudstva odlučio da baš ti ljudi koji su nam predloženi budu predloženi? O tome, dakle, ne znamo ništa.

Kada smo prošli put birali sudije prvi put, u oktobru, ja sam od Visokog saveta sudstva tražio podatke o svim kandidatima; i dobio sam, zaista. Dobio sam biografije svih kandidata, kako onih koji su predloženi, tako i onih koji nisu predloženi. Onda sam uzeo i sam probao da izračunam, da vidim da li je Visoki savet sudstva uradio dobar posao kada je bodovao kandidate i predložio ih. Da vas podsetim samo, ni tada ni sada nismo dobili nikakvu rang-listu i obrazloženje zbog čega su neki kandidati predloženi a neki ne. Dobili smo samo njihove biografije.

Kada imate više kandidata, od kojih su neki odbačeni a neki ostaju, morate da imate pismeno obrazloženje zbog čega neki otpadaju a neki ne. Morate da imate rang-listu. Mi to nismo dobili ni tada ni sada.

Postoji način kako se utvrđuje ta rang-lista. Ona je veoma precizna i može se lako kvantifikovati, izraziti nekim brojevima. Postoji objašnjeno u dokumentu koji se zove Odluka o utvrđivanju kriterijuma i merila za ocenu stručnosti, osposobljenosti i dostojnosti za izbor sudija i predsednika sudova, objavljenom u „Službenom glasniku RS“, broj 49/2009; ono stoji na sajtu Visokog saveta sudstva.

Dakle, ovo sada nije moj lični utisak, nego postoji pismena odluka koja obavezuje Visoki savet sudstva. Po tom dokumentu, da biste nekog izabrali za sudijsku funkciju prvi put, treba da vidite koja mu je prosečna ocena sa studija, koliko je dugo studirao i ocene njegovih pretpostavljenih, ako je, recimo, radio u sudu kao sudijski pomoćnik. To se veoma lako može kvantifikovati, pošto se sve može brojčano izraziti.

Onda sam uzeo sve ove dokumente koje sam dobio od Visokog saveta sudstva i nasumično izabrao dvoje kandidata koji su predloženi i dvoje kandidata koji nisu predloženi. Dobio sam potpuno neverovatne rezultate. Oni koji su predloženi imaju manje poena od onih koji nisu predloženi. Nasumično izabrani. Kako to?

Isto sam hteo sad da uradim i povodom ova dva kandidata, međutim, ovaj put nisam uopšte dobio nikakve informacije, tj. biografije nijednog kandidata koji nije predložen. Dakle, nisam ni mogao da uporedim.

Ako ja kao narodni poslanik, što je javna funkcija, ne mogu da dobijem podatke o onome što se dešava u Visokom savetu sudstva, šta da rade onda obični građani? Da li treba i ja kao poslanik da preko Poverenika za informacije od javnog značaja tražim te informacije?

Inače, sudijska funkcija je javna stvar. To je nešto sa čime treba cela javnost da bude upoznata. Ne možete samo poslati javnosti biografije onih koji su predloženi.

To je u redu, naravno, dobro je da znamo biografije, ali moramo da znamo i ko su ljudi koji nisu predloženi.

Da li, recimo, znate da u celom procesu izbora sudija koji se prvi put biraju na tu funkciju oni koji otpadnu nemaju pravo žalbe? Ne postoji postupak kojim oni mogu da se žale na to što nisu prošli dalje. Ne mogu ni da vide obrazloženje zbog čega oni nisu predloženi a neki drugi jesu.

Što se tiče izbora predsednika sudova, ni tu situacija nije ništa bolja. Tu se, dakle, biraju ljudi koji su već dugo sudije i sada se prvi put biraju za predsednike sudova. I tu sam tražio biografije, kako onih koji su predloženi, tako i onih koji nisu predloženi. Ove prve smo dobili, ove druge nismo dobili.

Tražio sam takođe i lični list. Lični list je, prema Zakonu o sudijama, dokument koji stoji u sudu za svakog sudiju, u kome stoje i podaci o njegovoj eventualnoj disciplinskoj odgovornosti.

Znate, i to mora da se zna, jer to je ono što Visoki savet sudstva uzima u obzir, prema ovoj odluci, kada donosi konačnu odluku o tome koga će da predloži. Ako je, recimo, neki sudija tokom svoje karijere imao disciplinski postupak i bio disciplinski kažnjen, da li je on dostojan da bude predsednik suda? Morali bismo to da znamo.

Visoki savet sudstva takođe treba da donese nekakvo obrazloženje zbog čega je predložio baš ove kandidate za predsednike sudova. Nema ni tog obrazloženja. Pogledajte šta Visoki savet sudstva mora sve da utvrdi da bi znao zbog čega nam je nekoga predložio: da li je kandidat sposoban u organizaciji rada u sudu, da li poznaje poslove sudske uprave, da li uživa ugled prema svojim kolegama, da li je sposoban da uspešno komunicira, da li ume da saraduje sa drugim institucijama i organima, da li ispoljava dostojanstvo u reprezentovanju suda itd.

Sve su to stvari o kojima Visoki savet sudstva verovatno nešto zna, a mi ne znamo ništa. A trebalo bi mi da znamo. Trebalo bi da vidimo pismeno obrazloženje u kom se vidi na koji način je Visoki savet sudstva predložio baš ove sudije a ne neke druge. Ovakva vrsta procesa, koji je, nažalost, netransparentan, nije dobar za izbor sudija, jer, ponavljam, mi smo ti koji donosimo konačnu odluku o tome, mi smo ovlašćeni da donosimo konačnu odluku. Mi ovde tapkamo u mraku i treba da odlučujemo.

Na sednici Odbora od pre nekoliko dana, kada smo o ovome raspravljali, kaže jedan poslanik – pa to su, znate, lični podaci. Ne mogu da budu lični podaci, pošto je ovo javna funkcija. Lični list ne sadrži lične podatke o privatnom životu kandidata, nego podatke koji su relevantni za njegov posao kao sudije, odnosno predsednika suda. Isto tako, kaže jedan drugi poslanik u toj polemici na odboru – samo oni koji su stručni mogu da procene ko je zapravo pravi kandidat za sudiju i za predsednika suda. Jeste, ne tražim ja da to procenjujem, ali hoću da vidim kako si ti procenio. To ne vidim odavde.

Što se tiče izbora sudija Ustavnog suda, tu je procedura nešto drugačija i tu postoji velika diskrecija, tj. diskreciono odlučivanje od strane predsednika države, koji predlaže svoje kandidate, i Skupštine Srbije, koja predlaže svoje kandidate. Tu ne možete da ulazite mnogo u takvu vrstu procedure, zbog toga što je apsolutno diskreciono zagantovano predsedniku da može da predloži koga hoće, pod uslovom da kandidat ispunjava jedan uslov, a to je da bude stručan u pravnoj disciplini, da bude vrstan pravnik. Šta sad to tačno znači, to nije baš sasvim jasno, ali ajde da pretpostavimo da možemo da se složimo otprilike šta znači biti vrstan pravnik.

Moje primedbe na izbor sudija Ustavnog suda su sledeće. Ovaj sistem koji podrazumeva veliku diskreciju i na strani predsednika Republike i na strani Narodne skupštine je loš zbog toga što ne postoje nikakva kvantifikaciona merila kojima može da se utvrdi da li je neko zaista kompetentan da bude sudija Ustavnog suda.

Ja ne mogu da zamislim da neko može da bude sudija Ustavnog suda, što bi, recimo, trebalo da bude funkcija koja dolazi na vrh nečije sudijske karijere, a da nikada nije bio sudija, da nikada nije bio advokat i da nikada nije bio javni tužilac ili pomoćnik tužioca. Meni je to nezamislivo. A ipak polovina predloženih kandidata nisu nikada imali dodira sa sudijskom praksom. Nikada nisu sudili u sudu, nikada nisu zastupali nekog u sudu, nikada nisu podizali optužnice pred sudom. Kako je to moguće? Mislim da je sistem koji dozvoljava takvu... A ipak, sve je legalno, zato što je moguće predložiti nekoga ko nije imao dodira sa sudskom praksom.

Mogu da razumem, u redu, ima, recimo, profesora univerziteta koji su veoma kvalifikovani za pravnu disciplinu i možda kod njih može da se prihvati da neko ko nije imao konkretnu sudsku praksu bude predložen, ali mislim da ih na ovoj listi kandidata ima previše. Ima previše ljudi koji nikada nisu bili u sudu kao aktivni učesnici sudskog procesa.

Mislim da je to loše, da to treba da se promeni. Mislim da i u izboru sudija Ustavnog suda takođe treba da se uvede sistem javnog konkursa, gde će se sudije javljati na konkurs i gde će kvalifikacije za njihov izbor biti da ima neko sudijsko iskustvo, kao kod sudija Vrhovnog suda. Sad zamislite, donese, recimo, Vrhovni sud neku odluku koju Ustavni sud obori, a Ustavni sud pun, sastavljen od ljudi koji nikad nisu sudili. Na šta bi to ličilo?

Mislim da bi Ustavni sud kao posebnu kategoriju trebalo ukinuti i napraviti odeljenje pri Vrhovnom sudu koje će se baviti ustavnim pitanjima. Za to odeljenje sudije moraju da se biraju na osnovu javnog konkursa, jer na način na koji se sada biraju kandidati mogu da budu isključivo ljudi koji imaju političke veze. To je loše. Dakle, isključivo ljudi koje poznaje predsednik Republike, isključivo ljudi koje poznaje neko u Narodnoj skupštini, tj. šef većine u Narodnoj skupštini. Drugi ne mogu uopšte da priđu izbornom procesu, ne mogu da budu uopšte kandidati.

Ako se sudije ovako biraju, na ovako netransparentan način – vraćam se ponovo na izbor od kojeg smo počeli, dakle kako ove sudije koje se biraju za

predsednike sudova tako i za sudije Ustavnog suda – otvara se prostor da te sudije ostaju nekome dužne, a sudije koje su nekome dužne ne mogu da sude po sopstvenoj savesti i ne mogu da sude primenjujući pravdu.

Predlažem da se ceo ovaj proces stopira i da se informišemo o ljudima koji su nam predloženi, tako i o onima koji nisu predloženi i o načinu na koji je Visoki savet sudstva doneo odluku, pa da onda odlučujemo o onome što nam je predloženo. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Danas, kada raspravljamo o jednoj izuzetno značajnoj temi, ulazimo u osporavanja, a naročito dela opozicije, kada su u pitanju kadrovska rešenja, na potpuno neargumentovan način.

Ovde se osporava nešto što ne može biti predmet osporavanja. Zašto? Zbog toga što se izbor sudija po svim tačkama dnevnog reda o kojima mi raspravljamo, kako za Ustavni sud tako i za sudove opšte nadležnosti, vodi po zakonom propisanom postupku. Da li se taj zakonski postupak nekome sviđa ili ne sviđa, da li ga treba menjati ili ne treba, to ne može da bude tačka dnevnog reda i ne može da bude predmet raspravljanja.

Mi imamo proceduru koja je propisana. Ona može iz nečijeg ugla posmatranja da se smatra manjkavom, može čak i da bude osporavana, ali je ona propisana kako Ustavom tako i Zakonom o Ustavnom sudu, naročito odredbama Zakona o Visokom savetu sudstva i ostalim procesnopravnim i materijalnopravnim propisima koji se odnose na ovu materiju.

Ovde se osporavalo i nešto što po mom dubokom ubeđenju takođe ne može biti predmet osporavanja, a to je legitimacija ovlašćenog predlagača. Ja ću se fokusirati na ono što podrazumeva kandidature, odnosno predloge za sudije Ustavnog suda.

Čuli smo ovde određene komentare da Ustavni sud nije najviša sudska instanca. Može i tako da se protumači, ali u svakom slučaju, u nekom figurativnom smislu reči, Ustavni sud je vrh piramide srpskog pravosuđa. Zašto? Pa zbog toga što on donosi odluke po ustavnim žalbama, protiv odluka čak i Vrhovnog kasacionog suda, koji je sud najviše sudske instance kada su u pitanju sudovi opšte nadležnosti.

Ako je tako, a tako je, onda moramo da ovoj materiji pristupimo krajnje ozbiljno i krajnje odgovorno, zbog toga što u Ustavni sud moraju biti izabrani, odnosno imenovani oni koji su najbolji i koji na naše poverenje mogu odgovoriti stručnošću, profesionalnošću, posvećenim i odgovornim radom.

Ovde je takođe bilo osporavanja u pogledu toga koji su to kriterijumi za imenovanje, odnosno izbor sudija Ustavnog suda. U Ustavu Republike Srbije ti su

kriterijumi postavljeni sa dva aspekta. Jedan aspekt su godine života, drugi aspekt su godine radnog staža, odnosno bolje reći radnog iskustva.

Da li je to dovoljno ili nije dovoljno, to opet ne može da bude predmet današnje rasprave. Zbog toga što mi govorimo o kandidatima. Svako ko ima 40 godina života, odnosno više od 40 godina života i najmanje 15 godina iskustva u pravnoj struci može da bude kandidovan. Gde je tu onda predlagač pogrešio? Nije nigde. Ovde imamo dva zakonom ovlašćena predlagača, jedan je predsednik Republike, drugi je Parlament, opet sa ispravnom legitimacijom predlagača.

Što se tiče kriterijuma, kada govorimo o istaknutim pravnicima, onda je valjda logično da pod tim kriterijumima treba da se podrazumeva ono što je neophodno potrebno da bi se neko uopšte kandidovao, odnosno kvalifikovao za jednu tako visoku sudijsku funkciju. A kada govorimo šta je to istaknuti pravnik, to je onaj koji ima nesumnjivu dostojnost, nesumnjive stručne reference, dakle visok stepen profesionalnosti, moralnost i bukvalno da ga kvalifikuju njegovi rezultati rada, i to rezultati rada u minulom periodu.

Ono o čemu smo mi govorili i na resornom Odboru za zakonodavstvo i pravosuđe, bilo je upravo u pravcu zbog čega među kandidatima, a ima ih 18, dakle deset na listi Parlamenta i osam na listi koju je predložio predsednik Republike kao ovlašćeni predlagač, nema više zastupljenih kandidata iz unutrašnjosti, odnosno zašto je ogroman broj kandidata upravo iz Beograda.

Poslanička grupa SPS u tom pravcu želi da da svoj doprinos u tom smislu što će istaći još jednu činjenicu, a to je da među kandidovanim pravnicima, jer nisu sve sudije, mora biti značajno veći broj onih koji su direktno iz sudova, koji dolaze iz sudova. Zašto? Zbog toga što se i pred Ustavnim sudom sprovodi postupak donošenja odluka, naročito po ustavnim žalbama na odluke sudova, gde je potreban poseban stepen znanja i iskustva upravo u procesnoj materiji i materijalnopravnoj materiji, gde će se utvrđivati povrede određenih prava.

Zato su predlagači, a ima ih više, to su poslaničke grupe koje su dale svoje predloge, uveren sam, dale najbolje predloge. U tom smislu, poslanička grupa SPS je posvećeno i odgovorno, upravo u cilju da se doprinese kvalitetu rada Ustavnog suda preko sudija koji će taj sud oličavati, dala kandidata za koga smatra da ispunjava sve ove uslove i da po kvalitetu može da odgovori pozivu sudije Ustavnog suda. Zašto?

Zbog toga što je nadležnost Ustavnog suda s jedne strane specifična zbog toga što Ustavni sud, između ostalog, u sklopu svoje nadležnosti rešava i sukob nadležnosti između sudova, državnih organa, rešava neke druge sukobe nadležnosti, ocenjuje ili ispituje zakonitost i ustavnost akata, zakona, opštih akata, organizacija ili institucija kojima su poverena javna ovlašćenja, ali nemojmo zaboraviti jednu činjenicu, koju treba građani da znaju, a to je činjenica da je donedavno Ustavni sud raspravljao o povredi prava koje je elementarno pravo stranke u postupku, a to je povreda prava na suđenje u razumnom roku.

Donošenjem Zakona o povredi prava na suđenje u razumnom roku Ustavni sud je rasterećen ogromnog broja predmeta gde su se ustavne žalbe odnosile upravo na povrede prava na suđenje u razumnom roku. Zašto? Zbog toga što su stranke bile nezadovoljne ne samo u dugogodišnjim, nego i u nemalom broju slučajeva višedecenijskim postupanjem od strane sudova ili postupajućih sudija ili su na drugi način činjene povrede koje upravo ukazuju na to da je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku. A šta je to imalo za posledicu? Pa imalo je za posledicu da je, nakon što je Ustavni sud kao poslednja barijera takve povrede kada je u pitanju domaće pravosuđe, stranka imala pravo da inicira postupak pred Sudom u Strazburu i traži naknadu štete u slučaju da se utvrdi povreda takvog prava.

Trenutno je Ustavni sud ostao, kada su u pitanju ustavne žalbe, nadležan za povredu prava pravičnosti u postupcima u kojima stranka tu povredu trpi. Međutim, ono što mi u poslaničkoj grupi SPS posebno ističemo jeste da se Ustavni sud i do sada određivao, a sigurni smo da će i od sada, prema takvim povredama na adekvatan način. Da li je nekad od strane javnosti to posmatrano drugačije, da li je javnost to doživljavala kao loš rad Ustavnog suda ili ne, to je ipak pitanje koje izlazi iz okvira onoga o čemu mi danas raspravljamo, jer moramo imati u vidu činjenicu da je Ustavni sud uvek stao u cilju zaštite povrede prava sloboda, Ustavom zagarantovanih i zajemčenih svih prava i sloboda i načela da su većinom odluke koje su donete u tom pravcu uglavnom donete u korist stranke koja je to pravo tražila da joj se zaštiti.

Ovde je bilo dosta komentara kako to da se sad sprovodi postupak na način kako se sprovodi. Pa zato što ne može drugačije. Čak je bilo predloga da se ovaj postupak obustavi, što je apsolutno nedopustivo. Mi imamo regulisan postupak koji moramo da ispoštujemo i van toga ne možemo da se krećemo.

Šta to znači obustaviti postupak izbora sudija Ustavnog suda? Pa sada imamo situaciju u kojoj Ustavni sud sačinjava trenutno samo šest sudija, jer je za devet sudija prestala funkcija iz određenih razloga, što znači da smo obavezni kao Parlament da doprinesemo da se Ustavni sud što pre kompletira i da se Ustavni sud što pre pojavi u funkcionalnom smislu reči, odnosno da može raditi i po zakonu i po Ustavu i donositi odgovarajuće odluke. To je naša obaveza, to je naša dužnost i mi tu obavezu i dužnost moramo ispuniti što pre, i zbog toga se danas i vodi ova rasprava.

Što se tiče ovlašćenih predlagača, tu se apsolutno ništa ne može zameriti. Predsednik Republike je, koristeći svoje pravo, predložio osam kandidata, od kojih će četiri izabrati Skupština Republike Srbije, tj. mi, narodni poslanici. S druge strane, mi ćemo, sigurno je, potvrditi listu od 10 kandidata koje je predložio ovaj parlament, a sa te liste će predsednik Republike, koristeći svoje pravo, imenovati pet sudija Ustavnog suda.

Ono što mi u poslaničkoj grupi SPS smatramo nedopustivim jeste današnji pokušaj dela opozicije da se, koristeći imenima i prezimenima, taktički doprinosi diskvalifikaciji kandidata koji su predloženi za sudije Ustavnog suda. Zaista je to

nemoralan, necivilizovan i licemeran čin, koji ničim ne doprinosi da se ovaj postupak sprovede na zakonit način, da bude pravičan, efikasan i kvalitetan.

Zahvaljujem se svim poslanicima koji nisu koristili takvu mogućnost, koja je apsolutno neprihvatljiva iz svih razloga koje sam izneo, da se govori o imenima i prezimenima. Kredibilitet i profesionalni dignitet ljudi koji su predloženi ne može se dovoditi u sumnju na taj način, jer svako od predloženih kandidata ima svoje stručne reference, svako od predloženih kandidata u radnoj biografiji ima svoje rezultate i uspehe u radu, bez obzira na to kojim se poslom bave, bez obzira na to da li sad posmatrali sa aspekta da li je on profesor državnog fakulteta, odnosno fakulteta na državnom univerzitetu iz oblasti Ustava.

Naravno da bi svi bili zadovoljni kada bi isključivo sve bilo vezano za tu materiju, ali nije, niti može biti. Zato je i naš predlog bio upravo u tom pravcu da kandidat bude iz reda pravosuđa, da bude iz suda i da dolazi iz suda, da ima rezultate rada koji su proverljivi, da ima rezultate rada koji su i te kako značajni i da su ti rezultati rada ostavili trag u pravosudnom sistemu.

Prema tome, mi u poslaničkoj grupi SPS nemamo apsolutno ni jedan jedini razlog da ne doprinesemo i u delu vladajuće koalicije, a i kao zakonom ovlašćeni da možemo predlagati da se libimo tog predloga, jer smatramo da je predlog jako kvalitetan.

Ono što je veoma važno istaći jeste činjenica da teško ko u ovoj skupštini, barem na način kako je to danas pokušano, može da ospori kvalitet bilo kog kandidata. I oni sa liste koje je predložio predsednik Republike, gospodin Tomislav Nikolić, nesumnjivo zavređuju pažnju.

Gospodin Martinović je istakao imena i prezimena ljudi koji nesporno imaju izuzetno visok profesionalni dignitet i zato su njihove radne biografije izuzetno obimne. Ali ne što su obimne, nego što je u tim radnim biografijama sadržano ono što podrazumeva njihove rezultate, njihove uspehe u obavljanju posla kojim se bave, kako u oblasti profesure, tako i u oblasti pravosuđa. Jer na listi kandidata koje je predložio gospodin Tomislav Nikolić imamo i predsednika Privrednog apelacionog suda, koji je nesumnjivo jedan od najuspešnijih sudova generalno posmatrano u sistemu pravosuđa Republike Srbije. Znači, ničim, apsolutno ničim, ni jednim jedinim argumentom, ni jednom jedinom relevantnom činjenicom se ne može osporavati ono što podrazumeva kvalitet predloga oba predlagača.

Ovde nemamo trećeg predlagača. Nemamo Vrhovni kasacioni sud, koji je po Ustavu treći predlagač kandidata za sudije Ustavnog suda, što na kraju krajeva nije moglo niti imalo potrebe, ali su zato dva predlagača ovlašćena u zakonom propisanoj proceduri iznela predloge i ja sam uveren da će među tim predlozima oni najbolji, oni najkvalitetniji biti sudije Ustavnog suda.

Što se tiče predloga koje je gospodin Tomić u ime VSS izneo, zaista bi bilo krajnje neprimereno da mi sa ove tačke gledišta ocenjujemo i procenjujemo i validnost

i kvalitet tih predloga. Uvek sam isticao da je VSS svojim odgovornim pristupom kada je u pitanju izbor nosilaca pravosudnih funkcija iznalazio najbolja rešenja; i u ovom slucaju je tako nešto prisutno, i u ovom slucaju, kada razmatramo tu tačku dnevnog reda, postoji puno poverenje u rad VSS-a i smatram da je ono što je predloženo, kako u odnosu na sudije koje se prvi put biraju na sudijsku funkciju tako i u odnosu na ostala kadrovska rešenja, dobro i kvalitetno predloženo.

Ovde imamo jednu situaciju, nadam se da neću pogrešiti, gospodine Tomiću, koja je bila nužnost, a to je utvrđivanje prestanka funkcije predsednika Privrednog suda u Beogradu. Zašto? Da to nismo uradili, imali bismo pravne posledice, kako za Privredni sud u Beogradu tako i dalje, upravo zbog činjenice da je taj isti predsednik Privrednog suda u Beogradu izabran za sudiju Privrednog apelacionog suda u Beogradu. To je samo jedan dokaz da Privredni apelacioni sud u Beogradu predstavlja sud u koji treba imati poverenja i sud koji je do sada svojim rezultatima rada pokazao da se to poverenje ni u kom slucaju ne može dovoditi u sumnju.

Na kraju želim samo još jednu činjenicu da istaknem. Danas smo, a i juče na Odboru za zakonodavstvo i ustavna pitanja konstatovali nešto što treba da ode odavde kao poruka građanima, ali poruka koja ne podrazumeva diskvalifikaciju, koja ne podrazumeva da se imenima i prezimenima ljudi, pejorativno rečeno, ispiraju usta, ne podrazumeva da se neko ko ne zna mnogo ni o sudstvu ni o profesiji koja je u sudstvu zastupljena bavi, kroz intrige, kroz spletkarenja, kroz bilo šta što ne dolikuje Narodnoj skupštini i nama poslanicima koji predstavljamo Narodnu skupštinu i na taj način urušava ugled kandidata koji će, barem neki od njih sigurno, biti sudije Ustavnog suda i sudije sudova opšte nadležnosti.

Zato se pridružujem svemu što je rečeno na Odboru za zakonodavstvo i ustavna pitanja i od strane ovlašćenog predlagачa, čija se, opet kažem, legitimacija ne može dovoditi u sumnju. Bez obzira na to koliko ko osporavao, smatram da je to kvalitetno, dobro rešenje i zbog toga će poslanička grupa SPS u danu za glasanje podržati prevashodno utvrđenje liste koju je predložila predsednica Skupštine Republike Srbije, Maja Gojković, sa 10 kandidata za sudije Ustavnog suda i smatram da ćemo sigurno uspeti da iznađemo najbolja od najboljih rešenja koja se nalaze na listi predloga koje je predložio predsednik Republike, gospodin Tomislav Nikolić. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Vojislav Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, prvo, sa žaljenjem konstatujem da je poslanička grupa SRS na izvestan način bila zaobiđena u spremanju ove liste kandidata za sudije Ustavnog suda, a možda ima i naše krivice, jer se nismo posebno upinjali da pronađemo način da u tome učestvujemo, imajući u vidu kakva je i kolika je parlamentarna većina, tako da opozicionarima teško šta tu može da prođe.

Način izbora sudija Ustavnog suda Ustavom nije dobro postavljen. Sećam se kada sam iz Haga davao instrukcije Tomislavu Nikoliću kako da se postavi na sednici

Ustavne komisije. Sve moje instrukcije on je jednostavno zanemario, a uortačio se sa Tadićem i pisali su tamo po pojedinim članovima zapravo šta im je volja.

Ali sad, šta je bilo bilo je, trenutno postoji ovo i moramo se prema ovome ravnati. Međutim, ovde postoji nekoliko problema, koje moramo suštinski da razmotrimo, da vidimo kakve su nam ove liste kandidata.

Znate šta ja mislim o Tomislavu Nikoliću i kao o čoveku, i kao o političaru i kao predsedniku Republike, ali ovoga puta kao da je bio malo ozbiljniji pri predlaganju ove liste kandidata pa je, od ukupno osam kandidata, predložio četvoricu koja, po mom mišljenju, ispunjavaju uslove. To su ljudi naučnici, koji se bave pravom, i to se svojski bave pravom, imaju ogroman broj objavljenih naučnih radova. Neke od njih poznajem, neke uopšte ne poznajem, prvi put čujem za njihova imena, jer moja oblast interesovanja nije u njihovoj branši, ali imamo ovde prof. dr Milana Škulića sa Pravnog fakulteta u Beogradu, koji je, mislim, nespornan kandidat i mi kao opozicija smo spremni da glasamo za njega.

Imamo Miroslava Nikolića iz Pančeva, za koga ja nikada ranije nisam čuo, ali vidim po njegovim naučnim radovima da je ozbiljan kandidat. Imamo dr Jovana Ćirića, upravnika Instituta za uporedno pravo. Iako ga režim predlaže, vidim po broju objavljenih naučnih radova da on to zaslužuje. Nećemo se oglušiti onda kada dođe čas da se glasa. Doktora Vladimira Đurića iz Beograda, takođe ima ogroman broj naučnih i stručnih radova, očigledno je čovek kompetentan.

Pored njih imamo i kandidate za koje se možda može reći da su dobri ljudi. Ne poznajem ih, ali nemaju reference koje su potrebne za sudiju Ustavnog suda. Ovo što je za njih ovde navedeno nije dovoljno. Nije dovoljno za tako visoku funkciju.

U sistemu podele vlasti kakav je naš, iako nije dosledno sproveden, svaka grana vlasti ima svoj vrh. Narodna skupština je najviši organ zakonodavne vlasti; iznad nje ne postoji viši organ zakonodavne vlasti. U sferi izvršne vlasti predsednik Republike kao šef države formalno je vrhovni šef izvršne vlasti, suštinski on to nije. Suštinski je najviši organ izvršne vlasti Vlada. Međutim, u uslovima vanrednog stanja, stanja neposredne ratne opasnosti i ratnog stanja, dolazi do izražaja da je on zaista to, i tada može da preuzme i određene ingerencije Narodne skupštine. Dakle, imamo i u sferi izvršne vlasti poprilično jasno razgraničeno.

U sferi sudske vlasti nemamo. Tamo imamo dve visoke sudske instance – Ustavni sud i Vrhovni kasacioni sud. Mene kad neko pita koja je najviša sudska vlast u Srbiji, nisam s punom sigurnošću u stanju da odgovorim. Po prirodi stvari, trebalo bi da je to Ustavni sud. Ali Ustavni sud mora onda da se uklopi u ustavni sistem sudske vlasti pa da ima izvesne ingerencije tu, bar kod proglašenja nesposobnosti za obavljanje sudijske funkcije ili slično, za vođenje postupka protiv sudija Vrhovnog suda. Dakle, može da se nađe čitava jedna oblast nadležnosti koja bi se tu pripisala. Nažalost, sada mi to nemamo.

Kakvo je naše ustavno sudstvo? Jugoslavija je bila prva od komunističkih zemalja koja je uvela ustavno sudstvo. I danas to nemaju mnoge zemlje. Neke imaju, Francuska na primer. Amerika to nikada nije imala. Mnoge druge zemlje to nemaju, mnogo je više zemalja koje nemaju ustavno sudstvo nego koje imaju. Zemlje koje nemaju smatraju da je njihov sistem sudske vlasti dovoljan da štiti direktno i sam Ustav, i njegove odredbe, i ustavna prava građana i institucija.

Nije loše što kod nas postoji ta tradicija ustavnog prava. A ti ustavni sudovi nikada nisu bili samostalni, uvek su bili igračka izvršne vlasti. Takav je i naš sadašnji Ustavni sud. Bilo je tamo časnih sudija. I u ovom sastavu je bilo časnih sudija. Istekao im je prvi mandat i niko ih nije predložio za drugi; na primer dr Olivera Vučić, redovni profesor Pravnog fakulteta u Beogradu i Dragan Stojanović. Zašto oni nisu ponovo predloženi? Zato što su glasali protiv onog akta Ustavnog suda kojim su briselski sporazumi proglašeni političkim a ne pravnim dokumentom. Evo, stigla im je kazna. Dva vrsna pravnik i časna čoveka.

Sa druge strane, imamo Vesnu Ilić Prelić, koja je trenutno predsednik Ustavnog suda, i ponovo se predlaže za sudiju Ustavnog suda. A po čemu je ona poznata? Po tome što je zdušno podržala stav Vlade Srbije ignorišući svoju funkciju sudije Ustavnog suda i ono što ta funkcija znači, što bi morala da znači u pravnom sistemu. Sećamo se te Vesne Ilić Prelić još iz vremena kada je Ustavni sud raspravljao o statusu narodnih poslanika i njihovim mandatima, u nekom popularnom rečniku, malo priprosto nazivano je vlasništvom nad mandatom – da li je poslanik vlasnik mandata ili politička partija na čijoj je listi izabran.

Ustavni sud je presudio da je svaki narodni poslanik vlasnik svog mandata, i tako prekršio Ustav. Ustav u članu 102. stav 2. kaže – narodni poslanik je slobodan da pod uslovima određenim zakonom neopozivo stavi svoj mandat na raspolaganje političkoj stranci na čiji predlog je izabran za narodnog poslanika. To Ustav garantuje. A Ustavni sud to pogazi.

Vesna Ilić Prelić je jedan od tih sudija koja je to pogazila. Ovo je flagrantno kršenje Ustava. Posledice su katastrofalne. Posledice su ti famozni preletači, koji ukradu mandat stranci na čijoj su listi izabrani i odjure, prodaju se, sa tim mandatom, nekoj drugoj stranci.

Onaj ko je pisao ovaj Ustav, a i najviši organ zakonodavne vlasti koji je usvojio ovaj Ustav, Ustav je išao i na referendum, hteo je da spreči krađu poslaničkih mandata, a Ustavni sud pogazi taj Ustav i njegovu ispravnu odredbu i kaže – mogu se krasti mandati do mile volje, može se mandatima trgovati, mandati idu na pijacu, ko više ponudi na licitaciji... Tako imamo i u ovom skupštinskom sazivu. Imamo narodne poslanike koji su prestali da budu članovi stranke na čijoj su listi izabrani, a i dalje su ovde. I oni sebi izmišljaju status. Sad su oni samostalni poslanici, sad su ovakvi, sad su onakvi. Ta pozicija je apsolutno nemoralna.

Zato smo mi, srpski radikali, protiv izbora Vesne Ilić Prelić za sudiju Ustavnog suda, bez obzira na to što je ona trenutno predsednik. Da je više ne izaberemo; da se bira neko drugi, neko drugi da bude predsednik.

Što se tiče briselskih sporazuma, o tome sam već govorio nekom prilikom. Briselski sporazumi su protivustavni, oba paketa. Nisu prošli kroz Narodnu skupštinu, nisu ratifikovani, nisu sklopljeni na način na koji se sklapaju međunarodni sporazumi, a iz njih proističu obaveze po državu Srbiju kakve proističu iz uredno sklopljenih međunarodnih sporazuma. Sudije Ustavnog suda, postavio sam im nedavno i poslaničko pitanje i dobio odgovor, i dalje raspredaju da je to politički dokument a ne pravni, i da zato Ustavni sud nije imao ingerencije da proceni ustavnost i zakonitost tih dokumenata.

Kako su politički dokumenti ako proizvode pravne posledice? Pravne posledice su odavno proizvedene i nepopravljivu štetu su nanele Republici Srbiji i srpskom narodu u celini, pogotovo Srbima koji žive na Kosovu i Metohiji. Zašto ćemo imati uopšte Ustavni sud ako će se on tako ponašati? Kada u Ustavni sud izaberete nekompetentne ljude... Vidite u slučaju Borisa Tadića, on je predložio nekoliko kompetentnih, nekoliko nekompetentnih, pa ko prođe. I Tomislav Nikolić postupio isto – četiri kompetentna, sudeći po njihovoj stručnosti, a četiri potpuno nekompetentna, pa šta im bog da u glasanju.

Znate, ljudi su skloni nekada da glasaju za to što je neki kandidat žena, zato što je mlađi, zato što je onakav, zato što je ovakav, a ne vode računa da li zaista ispunjava uslove. Imamo u slučaju kandidata koje je predložila Narodna skupština, od ukupno 10, samo tri po mom mišljenju ispunjavaju uslove. Iako je Katarina Manojlović Andrić već član Ustavnog suda, ne vidim ni kako je prošli put zaslužila da bude na toj funkciji, iako je bila sudija Vrhovnog suda Srbije 2006/2007. godine, a na stranu to što postoje podaci da je i ona glasala kao Vesna Ilić Prelić u ova dva slučaja.

Ovde od 10 kandidata troje ispunjava uslove: dr Dragana Kolarić na Kriminalističko-policijskoj akademiji, dr Tijana Šulan, profesor na Kriminalističko-policijskoj akademiji, ne znam gde ih nađoše obe sa iste akademije, i Dušan Ignjatović, advokat iz Beograda. Samo oni imaju respektabilan broj naučnih radova i pretpostavljam da im je kvalitet solidan, imajući u vidu na koji su način objavljeni, kao posebne monografije ili u uglednim časopisima.

Zato bih ja, pošto se bira pet sudija Ustavnog suda na predlog Narodne skupštine, da se ovaj deo predloga vrati na doradu pa da se onda iznese na Narodnu skupštinu, na jednoj od sednica. Da se na ovoj sednici izjasnimo samo o predlogu Tomislava Nikolića, pošto tamo imamo četiri kandidata koja zadovoljavaju uslove, a četvorica se i biraju.

Pošto ovde nemamo pet kandidata koji zadovoljavaju uslove, da ovo ostavimo po strani do sledeće sednice. Insistiram na tome imajući u vidu još jednu stvar. Sa svake od predloženih lista kandidata jedan od izabranih kandidata mora biti sa

teritorije autonomnih pokrajina. To je stav četiri člana 172. Ustava. Dakle, sa jedne liste mora biti jedan član, sa druge liste drugi član. Mi nemamo nikoga predloženog sa KiM. Tomislav Nikolić nije o tome vodio računa. Šta se tu desilo?

Ovo je razlog više da se predlog vrati na doradu. Nemamo kandidata sa KiM, a imamo iz Vojvodine katastrofalnog kandidata. Ime mu je dr Tamaš Korhec. On apsolutno ne ispunjava uslove. Kako ne ispunjava uslove? Ne ispunjava uslove s obzirom na to da se predstavlja kao doktor nauka, a da bi ostvario pravo u vezi sa tim stepenom zvanja i naučnom titulom doktora nauka stečenog u inostranstvu, on mora podneti diplomu o doktoratu na nostrifikaciju.

On je to podnosio Pravnom fakultetu u Novom Sadu i tamo mu nije prošlo. Zna li šta je onda uradio? Onda se obratio „Fabusu“ u Sremskoj Kamenici 2003. godine. „Fabus“ je u to vreme bio fakultet koji je imao samo ekonomske studije; sumnjiv privatni fakultet. Ima raznih privatnih fakulteta. Ima ozbiljnih, ima onih poluozbiljnih, ima neozbiljnih, ima krajnje sumnjivih. Nikada nisam čuo da ovaj postoji, dok nisam video dokumenta koja se tiču Tamaša Korheca. Bio je u to vreme samo fakultet za ekonomske studije, nije imao program pravnih studija ni na jednom stepenu studija, ni na osnovnim, ni na magistarskim, ni na doktorskim.

Doktorat pravnih nauka stečen u inostranstvu nije imao sa čim da se uporedi, da se vrednuje i oceni. Njegova kandidatura je potpuno falš. Nostrifikacija njegovog doktorata iz oblasti pravnih nauka je nezakonita. Čovek čija je doktorska diploma nezakonito nostrifikovana ne može biti sudija Ustavnog suda Srbije. Valjda ćete se jednom složiti s takvom konstatacijom. Ili ćete iz inata – e, baš ćemo za njega glasati. Glasajte, radite šta hoćete.

Što se tiče Tamaša Korheca, ovde imam i rešenje o njegovoj nostrifikaciji na kome stoji Fakultet za uslužni biznis. Potpisao je neki dekan prof. dr Lazar Vrkatić. Ako vas interesuje taj dokument, gospođa Nataša Jovanović vam može napraviti kopiju.

Vidite šta oni tu kažu: da je podneo 2002. godine zahtev Fakultetu za uslužni biznis u Novom Sadu za nostrifikaciju diplome o završenim doktorskim studijama na Srednjoevropskom univerzitetu u Budimpešti; uz zahtev je podneo diplomu Pravnog fakulteta u Novom Sadu (ispravnu, pretpostavljam), diplomu magistarskih studija pravnih nauka – overena fotokopija sa prevodom, diplomu doktora pravnih nauka takođe, pregled položenih ispita takođe, ali Nastavno-naučno veće Fakulteta za uslužni biznis kaže da se ta diploma nostrifikuje i izjednačava sa diplomom o završenim doktorskim studijama na Fakultetu za uslužni biznis, smer Menadžment u sektoru javnih usluga, i da on tako stiže stepen doktora iz oblasti društvenih i pravnih nauka.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Šešelj.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Dame i gospodo, drugarice i drugovi, poslanička grupa PS–NSS–USS u danu za glasanje podržaće Predlog odluke o izboru sudija koji

se prvi put biraju na sudijsku funkciju, Predlog odluke o izboru člana VSS iz reda sudija apelacionih sudova, podržaće predlog za utvrđivanje liste kandidata za sudiju Ustavnog suda koje utvrđuje Narodna skupština, a glasaće i izjašnjavaće se o predlozima koje je za izbor sudija Ustavnog suda dostavio predsednik Republike.

Naime, dobro je što se ova diskusija vratila u neke akademske i normalne okvire, bez obzira na različite stavove, jer jednog kandidata su neke kolege pokušale, jer im više odgovara da nivo ovako važne rasprave spuste čak ispod nivoa kafanske priče, što ovom domu ni u kom slučaju ne može da dolikuje.

Ja potpuno podržavam predloge sudija koji se biraju na sudijsku funkciju, iako je to ovog puta samo dvoje sudija koji se biraju prvi put, jer ovo pokazuje samo temeljnost u radu Visokog saveta sudstva i ukazuje na još jednu činjenicu, da se isključivo biraju i rukovode kvalitetom kandidata koje predlažu, bez obzira na to da li su došli iz redova sudijskih pripravnika ili iz onih koji su bili polaznici Pravosudne akademije. Ovog trenutka, tako da kažem, imamo neku prolaznost 50-50% i jedne i druge linije u ovoj situaciji. Očigledno je da VSS vodi računa o tome koga bira i predlaže u svoje redove.

Što se tiče nekog daljeg rada, iskreno rečeno, ja sam jednog trenutka bio u velikoj dilemi da li je za nezavisnost i samostalnost rada sudstva, odnosno za njegovu ozbiljnost, dobro da se prepusti isključivo Visokom savetu sudstva da jednoga dana odlučuje o izboru i imenovanju, pa i ovih sudija koji prvi put stupaju na funkciju. Međutim, kada čujem ovako krajnje neozbiljne diskusije od pojedinih kolega koje bi da sabiraju, moram narodski reći, babe i žabe, tražeći rezultat koji ne vodi ničemu, onda zaista mislim da struka mora da dođe u poziciju da odlučuje o tome. I, pravo da vam kažem, jedva čekam taj dan. Nadam se samo da će kontrolni mehanizmi svega toga ipak biti dovoljno dobro uspostavljeni, da se i to ne izrodi u nešto što neće biti dobro za srpsko pravosuđe.

Kada je u pitanju izbor kandidata za sudije Ustavnog suda, mi ovde imamo praktično dva segmenta o kojima raspravljamo i o kojima treba da donesemo određene odluke. I jedan i drugi predlog su sačinjeni i dostavljeni u skladu sa Ustavom i zakonskom procedurom onako kako je predviđeno važećim Ustavom Republike Srbije. Da li ona može da bude bolja i preciznija? Verovatno može, a razlika u pristupu i ozbiljnosti svega ovoga vidi se upravo u tome, jer su i 2007. godine sudije Ustavnog suda birane po ovom istom Ustavu, s tim što smo videli ono što je gospodin Martinović dostavio kao dokaz o odnosu tadašnje vlasti prema kandidovanju budućih sudija Ustavnog suda i onoga što je gospođa Maja Gojković dostavila ovoj Skupštini kao predlog kandidata.

Naime, za razliku od 2007. godine, sve poslaničke grupe u Skupštini su imale mogućnost i pravo da predlože moguće kandidate za sudije. Ja zaista ne vidim niti jednu reč opravdanja za one koji na jedan krajnje neprimeren način o ovoj temi

diskutuju o kandidatima, o predlozima za buduće sudije Ustavnog suda, a da nisu imali hrabrosti ili čak znanja ili mogućnosti da predlože bilo koga.

Jedino što ih je, očigledno, kroz ovu diskusiju interesovalo, to je bilo toliko naivno, jeste da dođu do podatka koja je poslanička grupa kog kandidata predložila, jer iz izveštaja koji je transparentan, koji je dostavila predsednik Skupštine, vidi se da je 10 poslaničkih grupa predložilo i iz predloga 10 poslaničkih grupa je i proisteklo ovih 10 kandidata o kojima Skupština danas razgovara. Potpuno je transparentno.

I potpuno je nevažno koja je poslanička grupa koga predložila. I dobro je što se o tome ne govori, jer bi to očigledno nekome moglo da služi samo za još jedno grđe i ružnije etiketiranje ni krivih ni dužnih ljudi, koji treba sutra da obavljaju jako važnu funkciju u ovoj zemlji.

Nemojte da se čudimo zašto je javno mnjenje, kako drugi uvaženi kolega ovde reče, anketirano i reklo da 68% građana Srbije nema poverenja u srpsko pravosuđe. Zaslugu za tako nešto snosimo svi mi ovde iz ovog doma, i oni koji ćute i ne reaguju, i oni koji koriste besomučno svaku priliku da ljude koji vrlo čestito, vrlo odgovorno i vrlo savesno obavljaju posao sudija vređaju, ponižavaju, lepe im etikete koje im ni slučajno ne slede, samo zarad dobijanja jeftinih političkih poena.

I prošli put kada smo raspravljali o izboru sudija koji se biraju prvi put na ovu funkciju ja sam apelovao i molio kolege da to ne čine, ali očigledno ne vredi govoriti. Neko zbog par glasova više ili manje, oni koji to ne razumeju, ovde sebi traži prostor za vrlo jeftinu političku propagandu, ne razmišljajući o tome koliko ruše ugled celokupne države čiji smo i mi jedan od važnih delova.

Nagomilani problemi u pravosuđu jesu tema za posebnu raspravu, ali moram da kažem da zaista ne razumem iz kog to ugla je bilo za očekivati da će se zbog uvođenja institucija javnog izvršitelja i javnog beležnika naglo smanjiti broj predmeta kad su materijalnopravni zakoni i dalje ostavili u rukama sudija određene delove procedura pre nego što predmeti dospeju na rad kod javnih izvršitelja.

Treba da se podsetimo još jednom da je Srbija i dalje u fazi ispravki i popravljavanja reforme iz 2009. godine, koja je ostavila ogroman balast svima onima koji rade u pravosuđu i stvarno je neprimereno danas komentarisati od onih koji su najzaslužniji što je gomila predmeta, umesto da se na njima radi, bila prenošena iz jednog suda u drugi sud zato što su usvojili mrežu koja je bila potpuno nefunkcionalna, napravili ogroman balast sudijama i sada se čude zašto se u Srbiji predmeti ne rešavaju brže.

Biće verovatno jednog dana rada i na izmeni i promeni Ustava, pa onda treba povesti računa u tom trenutku da ovu proceduru, ovako kako je Ustavom definisana, možda još iskustveno poboljšamo, jer ovo će biti drugi izbor sudija Ustavnog suda i procedura za njihovo kandidovanje o ovom istom Ustavu. Prema tome, ništa nije najbolje, ništa nije idealno, treba težiti ka tome i ovo neka nam ostane svima u sećanju kada bude jednog dana došlo na red da se i o toj vrsti procedure razmišlja.

Zahvaljujem svima onima koji su se ovde danas, bez obzira na različite stavove o kvalitetu određenih kandidata, potrudili da to urade na krajnje korektan i parlamentaran način, da pokušaju da budu argumentovani, ali ih podsećam i na to da su nam možda upravo oni, svojim neangažovanjem, uskratili mogućnost da razgovaramo o više ljudi, jer očigledno iz svega ovoga proizlazi da je predsednik Skupštine dobila samo deset predloga, a deset predloga ova Skupština treba da utvrdi i da prosledi predsedniku Republike, koji će od tog broja imenovati pet kandidata. Da su i ostale poslaničke grupe predložile bar po još jednog kandidata, možda bi ovaj predlog bio kvalitetniji, ali važno je da su ovi predlozi koji su dostavljeni dobri. Ovde ima jako kvalitetnih ljudi, koji apsolutno zaslužuju da budu sudije Ustavnog suda.

Prema tome, ne vidim nikakvog razloga niti potrebe za odlaganjem rasprave, niti pomeranjem donošenja odluke o utvrđivanju liste kandidata, odnosno o izboru sudija sa liste koju je predložio predsednik Republike, jer time samo Srbija može da trpi. Svaki dan u kojem budemo bez rada Ustavnog suda, mi sami doprinosimo tome da neko od građana svoja prava ostvari kasnije. Mislim da je to nedopustivo i ja vas pozivam da zaista budemo vrlo efikasni i ekspeditivni u ovoj raspravi i da je ne zloupotrebljavamo. Jer što je pre budemo okončali, pre ćemo doći u situaciju da ispunimo svoju zakonsku obavezu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvaljujem, gospodine Komlenski.

Reč ima ovlašćeni predstavnik Srpske napredne stranke, narodni poslanik Jovan Palalić. Izvolite.

JOVAN PALALIĆ: Gospodine predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, gospodine Tomiću, poštovana gospođo Janjić, dame i gospodo, zaista je izuzetno važna rasprava koju danas vodimo i, ako se jednom u devet godina biraju sudije Ustavnog suda, onda je sasvim sigurno ovo istorijski saziv, jer će izabrati novi saziv Ustavnog suda.

Nisam siguran, na osnovu rasprave koja je danas vođena, da smo svi svesni u kakvom trenutku učestvujemo i kakve odluke donosimo, jer u toku diskusije čulo se da treba da nas bude sramota što imamo ovakav Ustav, da srpski narod nije narod koji razume norme, da nam možda i ne treba Ustavni sud, da od rasprave o Ustavnom sudu pravimo cirkus, do toga da su svi kandidati partijski kadrovi i da će biti apsolutno u startu pristrasni u donošenju odluka.

Nikada ne bih, u vremenu kada pokušavamo kao država da gradimo institucije, da jačamo institucije, da gradimo državu koja još nije završena, tako govorio o kandidatima za sasvim sigurno najvažniju instituciju koja se tiče primene prava, a to je Ustavni sud, jer Ustavni sud je taj koji je jamac jedinstva pravnog poretka. Ustavni sud je taj koji treba da iz pravnog poretka ukloni sve one propise koji remete funkcionisanje ovog jedinstva.

Bez obzira na to što sam i sam imao različita mišljenja o pojedinim odlukama Ustavnog suda, ne bih kvalifikovao u startu jednu instituciju, samo na osnovu

pojedinih odluka Ustavnog suda, kao lošu, kao nekompetentnu, kao neadekvatnu, jer na taj način urušavamo njen autoritet i na taj način činimo da bude podložna i uticaju izvršne vlasti i uticaju javnosti, što nije dopustivo za Ustavni sud u celini, jer nije slučajno donosilac Ustava predvideo da se sudije Ustavnog suda biraju na devet godina. Znači, Vlada, izvršna vlast, bira se na četiri godine, a sudije se biraju na devet godina. One treba i kada prođe jedna vlast da budu jemac ustavnosti.

Vi ste imali priliku 2007. godine da bude izabran jedan sastav Ustavnog suda koji je 2012. godine, recimo, doneo odluku o ustavnosti Statuta Vojvodine i utvrđivanju nadležnosti Vojvodine, koja je, politički gledano, suprotna od onoga što su tadašnji predlagači tog sastava Ustavnog suda videli. Ali da li je to razlog da na osnovu toga kvalifikujemo na ovaj ili onaj način Ustavni sud? Znači, želim da ukažem na značaj da se uzdržimo od jakih reči u kvalifikaciji onih koji će biti sutra sudije Ustavnog suda.

Ovde je rečeno više puta da se u pravosuđe uvukao strah, da su sudije uplašene. Pa da, one su uplašene jer su sve bile razrešene zato što ih je neko kvalifikovao da su partijski, neki pojedini opštinski i gradski odbori stranaka koje su tada bile na vlasti su ih kvalifikovali da su partijski i sve su ih razrešili. Zato imamo strah. Taj strah moramo da savladamo svi zajedno, tako što ćemo podržati pravosuđe, tako što ćemo podržati sudije, tako što ćemo se uzdržati da ih kvalifikujemo da pripadaju ovima i onima.

Oni treba da sude po zakonu i mi želimo da verujemo da će sudija izabran u Ustavni sud na devet godina da sudi po Ustavu i primenjuje Ustav i zakone, i želimo da verujemo da će sudije koje predloži Visoki savet sudstva, koje su izabrane na stalne funkcije, suditi po zakonu. Svi treba da težimo nezavisnom pravosuđu, a ne da podstičemo strah kvalifikacijama „bićeš smenjen kada mi dođemo“. Mislim da to nije dobro. Mislim da to državi nije dobro. Mislim da nikome od nas ovde to nije u interesu, a najmanje je u interesu građana. Zato mi je drago što se rasprava vratila u tokove koje zaslužuje.

Naša poslanička grupa će podržati sve kandidate koje je predložila Narodna skupština da se dostavi predsedniku Republike na izjašnjavanje. Izjasnićemo se u danu za glasanje za kandidate koje je predložio predsednik Republike. Naravno, očekujemo da izaberemo, jer to nam je cilj, još jači, još nezavisniji, još samostalniji Ustavni sud. Birali smo 2007. godine jedan, želimo da ga unapredimo. To je bilo posle donošenja Ustava. Možemo se slagati ili ne slagati sa nekim njegovim odlukama, i verujem da se svi ovde sigurno nismo složili sa nekim odlukama, ali te odluke ne treba komentarisati ako se zalažemo za nezavisno sudstvo. Mislimo da je to suština. Pustimo sudove neka rade, lišimo ih partijskih pritisaka, lišimo ih političke rasprave, jer to ničemu ne doprinosi.

Ovde je otvorena diskusija o nezavisnosti pravosuđa, kako ga obezbediti, na koji način birati sudije. Bilo je ovde pitanja da li mi svi ovde treba da dobijamo, kao

Narodna skupština, sve informacije – ko se kandidovao, kada se kandidovao, kako je Visoki savet sudstva birao i koje je kriterijume imao. Kada se pogleda Ustav i kada se pogledaju nadležnosti Visokog saveta sudstva, jasno je da on jedini može da predloži kandidate. Ovde kao da se želi ponovo vratiti na onaj sistem kada je Skupština u punom kapacitetu birala sudije, umesto da idemo u suprotnom smeru, da obezbeđujemo nezavisno pravosuđe tako što ćemo ga lišiti političkog uticaja. Mislimo da je to najbolji način da predstavnici Visokog saveta sudstva u punoj meri preuzmu svoje nadležnosti, jer su oni, po Ustavu, garant nezavisnosti pravosuđa.

Zaista, dve važne i značajne odluke i dve važne rasprave. Verujem da će svi narodni poslanici, uvažavajući potrebu da dobijemo samostalan, nezavisan i jak Ustavni sud, bez obzira na to šta politički mislili o njegovim odlukama, podržati najbolje kandidate u danu za glasanje i verujem da ćemo podržati kandidata za Visoki savet sudstva, jer nam treba jak i nezavisan organ koji će biti jamac nezavisnosti sudstva i da ćemo podržati sudije koje se prvi put biraju na sudijsku funkciju i da ih treba ohrabriti da steknu neophodno iskustvo kako bi na najbolji način sudile u pravosuđu i, naravno, očekujemo od novih predsednika sudova veću odgovornost i veću efikasnost u radu jer građani to žele. Žele, kada dođu u sud, da znaju da su došli po pravdu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Palaliću.

Pre nego što pređemo na redosled narodnih poslanika prema prijavama za reč, još jednom pitam da li još neko od predsednika, odnosno predstavnika poslaničkih grupa želi reč. Ko nije iskoristio svoje vreme, naravno. (Ne.)

Prelazimo na redosled narodnih poslanika prema prijavama za reč u zajedničkom jedinstvenom pretresu o predlozima akata iz t. 1–11. dnevnog reda.

Reč ima narodni poslanik Muamer Zukorlić. Nije prisutan.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Reče kolega koji je malopre govorio da je ovo istorijski dan, da se jednom u devet godina biraju sudije Ustavnog suda i da je to stvarno jedna privilegija ovog saziva Parlamenta. Ja se slažem sa tim da je ovo trebalo da bude istorijski dan, ali nažalost nije. Mislim da je očigledno zašto nije. Prvo, današnji dan je dan kada, koliko sam shvatio, ističe mandat sudijama Ustavnog suda i, ako novi ne budu izabrani do ponoći, a neće biti izabrani do ponoći, Ustavni sud sutra ne može da radi. To je odnos prema Ustavnom sudu, to je odnos prema pravosuđu u Srbiji uopšte ove aktuelne vlasti. Drugo, istorijski dan je takav da kada je važna tema, istorijski važna, jednom u devet godina – u Parlamentu prisustvuje 250 poslanika – ovde je, po slobodnoj proceni, optimističkoj, 45-46. To znači da ne postoji interesovanje.

Predstavnici vladajuće većine su ovu istorijsku odluku o biranju sudija Ustavnog suda stavili u zajednički jedinstveni pretres sa: Predlogom odluke o

prestanku funkcije predsednika Osnovnog suda u Kruševcu, Predlogom odluke o prestanku funkcije predsednika Prekršajnog suda u Loznici, Predlogom odluke o izmenama Odluke o utvrđivanju sastava Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, Predlogom odluke o izmeni Odluke o utvrđivanju sastava stalnih delegacija Narodne skupštine Republike Srbije u međunarodnim parlamentarnim institucijama, Predlogom odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije na predlog SPS-a i Predlogom odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije na predlog SNS-a. Toliko o odnosu vlasti prema istorijskom događaju izbora sudija Ustavnog suda.

Da vas ne podsećam na Ustav, član 166, ako se ne varam, koji definiše položaj Ustavnog suda i kaže da je samostalan i nezavisni državni organ koji štiti ustavnost i zakonitost, i ljudska i manjinska prava i slobode; odluke ovog suda su konačne, izvršne i opšteobavezujuće. Lepe reči, ali da li mi danas imamo atmosferu koja liči na bilo šta od ovoga što bi trebalo da se desi? Istekao mandat. Sedamdeset posto ljudi u Srbiji misli da sudstvo ne valja ništa. Ima manje od 20% poslanika, objedinjeni predlog. Polovina kandidata, koliko sam čuo, nikada nije ušlo u sudnicu, biće im prvi put da uđu u sudnicu kad budu izabrani za sudije Ustavnog suda.

Zašto nema kandidata iz opozicije? Dva su motiva, dva su razloga. Ja sam razgovarao sa nekim ljudima. Neki se plaše i kažu – šta će mi to, ja sam ozbiljan čovek, ozbiljan pravnik, radio do sada ozbiljno, imam ozbiljnu karijeru, porodicu na ponos, ja njoj, ona meni, zašto bih ja ulazio u nešto ovako, u nešto što se bira u režimu Aleksandra Vučića? A motiv kod drugih ljudi je gađanje – da budem sa njima, da me oni biraju, da njima služim? Apsolutno ne.

Prema tome, odgovor, jedan od kolega koji je postavio to pitanje, mislim da je vrlo jednostavan. Šta da se radi? Pošto će očigledno biti promene Ustava – sutra, preksutra, naksutra, zavisi kako se neko probudi ujutru i na koju nogu prvo stane – mislim da je obaveza ovog saziva Parlamenta da stvarno ima jednu istorijsku odluku, a to je da donesemo odluku da vratimo ovu tačku dnevnog reda na doradu, da dobijemo jedan ozbiljan predlog, obrazložen, da kandidati budu – ne svi, i ovde sigurno ima dobrih kandidata, ali da u novom predlogu svi kandidati budu ljudi dostojni funkcije sudije Ustavnog suda; da budu ponosni na to što su kandidati, a ne da se neki kriju; da to budu ljudi koji imaju iskustva u pravosuđu, bez obzira na to što Ustavni sud nije isto kao običan sud i da onda, pred punom salom, na sednici gde će to biti jedina tačka, a ne u šoderu drugih tačaka, budu izabrane nove sudije Ustavnog suda.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Živkoviću.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević. Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, moj kolega poljoprivrednik Z.Ž., koji je dostojanstveno okrenuo leđa grbu ove države, zastavi ove

države, u jednom je u pravu: Ustavni sud će nekoliko dana imati problema u svom funkcionisanju.

To što oni izlaze je njihovo pravo, ja ću čuvati njihovo dostojanstvo, dostojanstvo njihovih birača, kao što čuvam dostojanstvo svoje, svojih kolega i svojih birača, a oni neka izvole. Mene je sramota što njih ništa nije sramota.

Dame i gospodo narodni poslanici, stvarno će Ustavni sud imati određene probleme nekoliko dana. Ali moram kolegu poljoprivrednika, poznatijeg kao Z.Ž., uvoznika vina koji je dobio subvencije za proizvodnju vinove loze, da upozorim da Ustavni sud od 2001. godine nije, čini mi se, 16, 17 ili 18 meseci funkcionisao. Ja sam svedok tog vremena. Nije samo Z.Ž. bio nešto tada, doduše on je bio svašta, imao je pet funkcija u to vreme, a i njegova bolja polovina je imala takođe uticajnu funkciju u Vladi, ali Ustavni sud nije funkcionisao 16-17 meseci.

Da vas podsetim i na neustavno uvođenje vanrednog stanja. Tada važeći Ustav Republike Srbije, ja jesam poljoprivrednik ali onaj produktivniji deo, propisivao je da se vanredno stanje može uvesti na delu teritorije Republike Srbije. Tada, posle ubistva premijera, sa kojim sam izuzetno dobro sarađivao, uvedeno je vanredno stanje, umesto na delu teritorije, na celoj teritoriji. Izvršna vlast, kojom je rukovodio moj kolega poljoprivrednik Z.Ž., crpela je sve poluge iz neustavno uvedenog vanrednog stanja.

Pa, pošto ovde ima i visokih predstavnika pravosudne vlasti, oni se svakako sećaju da je direktno iz Kabineta ministra pravde Vlada postavila tužioce. Da vas podsetim da su to bili Bruno Vekarić, da vas podsetim da je to bila i Snežana Malović i tako dalje.

Priznajem da su to bila čupava, kako naš narod kaže rundava vremena, i vunena, ali istine radi, uz potpuni žal za izgubljenim životom premijera, ja sam u obavezi da ovo kažem s obzirom na to da je moj kolega imao primedbu što Ustavni sud neće funkcionisati nekoliko dana. Postoje periodi u društvu kada nastane neka praznina od nekoliko dana i ja sam želeo da obrazložim da je praznina koja je nastala u njegovo vreme bila kilometarska, da je bila 16 meseci, pa će ova od nekoliko dana svakako imati manje posledice nego što je imala ona tad.

Takođe moram da vas obavestim o gospođi Nati Mesarović. Vi se svakako sećate, stariji poslanici, da je gospođa izabrana za predsednika Vrhovnog kasacionog suda, ne Ustavnog, da je Ustavni sud u ovom sastavu, dosadašnjem, odlučio da je taj izbor bio neustavan i da smo mi ovde posvetili nekoliko dana razrešenju predsednika Vrhovnog kasacionog suda iz razloga što je stranka bivšeg režima izabrala prvo predsednika suda pa onda izabrala sudije. Da bi naši građani znali kako to izgleda, to je kao kad bismo izabrali prvo predsednika Parlamenta a onda građani birali poslanike.

Iz tog razloga je i izbor Nate Mesarović bio neustavan i, s obzirom na to da ove stranke bivšeg režima uvek imaju primedbe na sve i svašta, da ih podsetim na

njihova dela, a bogami i mog kolegu poljoprivrednika i na zbirku nedela koja su počinjena u njegovo vreme.

Takođe da ga podsetim na problematičnu prodaju zgrade Ušća, tzv. Centralnog komiteta, gde je savezno pravobranilaštvo, koje je bilo veoma blisko njemu, uz malu saglasnost na potpis jednog ugovora, a potpisan je sasvim drugi ugovor, i to sa firmom koja nije bila ni registrovana u vreme kada je bio konkurs za kupovinu te zgrade. Dakle, ukoliko želi da govori o nečem nezakonitom, o nečem neustavnom, moj kolega poljoprivrednik imao bi mnogo toga da kaže. Na kraju moram reći, teško je nerazumnom objasniti da je nerazuman. Da se to može, on i ne bi bio nerazuman. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

(Nataša Mičić: Replika.)

Replika na izlaganje? Vi nijednog trenutka niste spomenuti.

(Nataša Mičić: Uvođenje vanrednog stanja.)

Niste spomenuti nijednog trenutka, gospođo Mičić.

(Nataša Mičić: Samo jedna rečenica.)

Ne, nemate osnova za repliku. Imaćete prilike da govorite, vi ste šesti po redosledu prijavljeni narodni poslanik. Nemate osnov za repliku.

Reč ima poslanik Miroslav Aleksić. Nije prisutan.

Reč ima narodni poslanik Fatmir Hasani.

Izvolite.

FATMIR HASANI: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, mi kao nacionalna manjina hoćemo da skrenemo pažnju nadležnim državnim institucijama na to da, kada biraju i menjaju sudije po osnovnim i višim sudovima, imaju u vidu tu manjinsku zastupljenost po nacionalnoj strukturi stanovništva. Dosada se to nije poštovalo, a mi želimo da se vi sami zalažete, da poštuju taj odnos ili proporcionalnost po opštinama.

Nije u redu da mi stalno dežuramo oko toga, a isto, nećemo gledati za malo, ali ne prihvatamo, na primer, kao što je Osnovni sud u Bujanovcu, od 13 sudija samo tri su Albanci, a predsednik suda je Srbin. Nepravde i diskriminacije u sudstvu su dosta značajne, a treba ih umanjiti ili rešiti jednom. Isto tako, imamo dosta problema sa notarima, jer od zadnje tačke nekog sela iz Preševa do Vranja treba putovati 50 kilometara za jedan mali sporazum ili neki drugi akt. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodna poslanica Nataša Mičić.

Izvolite.

NATAŠA MIČIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, pošto je prethodni govornik spomenuo kako je bilo neustavno uvođenje vanrednog stanja nakon ubistva premijera Zorana Đinđića jer vanredno stanje nije bilo uvedeno na čitavoj teritoriji

zemlje, htela bih da kažem kao neko ko je tu odluku doneo, naravno na obrazložen predlog Vlade, da vanredno stanje nije bilo uvedeno na delu teritorije Kosova. Ili uvaženi poslanik smatra da Kosovo u to vreme, 2003. godine, nije bilo deo Srbije. Prosto, apsolutno jedna neistina i insinucija da se kršio Ustav.

Elem, od 11 tačaka dnevnog reda u kojima je objedinjena rasprava, ne umanjujući značaj tačaka koje se tiču izbora sudija koji se prvi put biraju, izbora člana Vrhovnog saveta sudstva, prestanak dužnosti i izbor predsednika sudova, svakako najveću pažnju privlači izbor, odnosno rasprava o kandidatima koji su predloženi za sudije Ustavnog suda. Dakle, radi se o listi predsednika Republike, od osam kandidata, od kojih Narodna skupština bira četiri, i o listi koju utvrđuje Narodna skupština, od kojih predsednik Republike imenuje pet kandidata.

Najpre, nadležnost i pozicija, organizacija Ustavnog suda jeste određena Ustavom. To je, dakle, Ustav iz 2006. godine, koji ima brojne nedostatke i mane, na šta smo ukazivali i u vreme njegovog usvajanja, a naročito smo upozoravali na pogrešan način njegovog donošenja. Taj Ustav iz 2006. godine, istina, imao je intenciju da poveća značaj Ustavnog suda tako što će mu proširiti nadležnosti i dodati neke nove. Međutim, ta intencija apsolutno nije uspela. Ako ništa drugo, zato što se u članu 167. kaže da Ustavni sud vrši i druge poslove utvrđene Ustavom i drugim zakonima, što je apsolutno degradacija Ustavnog suda, jer Ustavni sud zapravo ocenjuje ustavnost i zakonitost i štiti ljudska i manjinska prava i slobode samo na osnovu Ustava i Ustavnog zakona, a ne i običnih zakona.

Zatim, nije omogućeno Ustavnom sudu da rešava u veću. Tada bi bio mnogo efikasniji i ne bi mogao da ima izgovor na toliko primera ćutanja umesto odlučivanja u ustavnim sporovima, koji uvek imaju manje ili više politički element. Tako da još uvek nije doneta odluka a pre osam godina LDP je podneo, recimo, zahtev za ocenu ustavnosti i zakonitosti prodaje NIS-a, a i mnogi drugi slučajevi.

Ono što takođe nije dobro u Ustavu, i trebalo bi razmišljati o tome kad se bude menjao, jeste da naknadna kontrola zakona od strane Ustavnog suda jeste utvrđena. Dakle on kontroliše Narodnu skupštinu i zakone koje donosimo. Predviđena je i preventivna kontrola, koja ne može da se sprovede zato što je kratak rok. Naime, poslanička manjina, dakle najmanje trećina poslanika može pokrenuti postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti pojedinog zakona ili neke odredbe, ali Ustavni sud ima kratak rok, od samo sedam dana, da reši to pitanje i njegova odluka ne zadržava stupanje na snagu zakona koje, recimo, opozicija osporava. Još gore od toga, ukoliko stigne da donese odluku, onda naknadno Ustavni sud ponovo ne može rešavati o tome.

Što se tiče same liste kandidata, trebalo bi naravno spomenuti da je uslov da se biraju istaknuti pravници, sa najmanje 15 godina pravne struke i 40 godina života, i da je to takođe vrlo arbitrarno određeno u samom Ustavu. Tako da nije dovoljno da vas predlože stranke ili predsednik Republike, pošto se 10 od 15 biraju, odnosno imenuju. Nije dovoljno, dakle, da vas predlože stranke i da obučete odoru ustavnog

sudije. Jako je važno da svaki taj predloženi kandidat ima autoritet, da postoji nesumnjiva ocena, recimo, kad pročitate tu biografiju, da je to neko ko se zaista bavio zaštitom ljudskih i manjinskih prava, da je to neko ko je zaista doneo veliki doprinos u zaštiti zakona i Ustava ove zemlje, preko objavljivanja naučnih radova, knjiga i tako dalje.

Vrlo su raznolike biografije koje su nam ovde predočene. Recimo, sam taj uslov od 15 godina pravnog iskustva ne može se... Ne želim nikoga da potcenjujem, ali ne možete neke referente, koji su pretežni deo svog radnog veka proveli kao referenti za pravne poslove ili u nekim agencijama za promet nepokretnosti ili pravnike u policijskoj upravi porediti sa nekim kandidatima koji su zaista uložili svoje znanje i zaista radili na podizanju stepena svesti o potrebi poštovanja zakona u ovoj zemlji.

Tako da, može se reći, faktički samo dve-tri biografije ispunjavaju ovaj kriterijum, dok su sve ostale biografije, nažalost, vrlo tanke i ne vidim da te osobe mogu imati kredibilitet da se stave iznad vladajuće partije u situacijama u kojima bi to morale ili bi trebalo jer bi se očekivalo da urade, a da umesto toga pribegnu ćutanju i izbegavanju...

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima poslanik Marijan Rističević, povreda Poslovnika.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, član 107, dostojanstvo Narodne skupštine. Istine radi, a rekao sam da postoje vremena kada se nešto mora uraditi, posebno u situacijama kada vam ubiju premijera, ali istine radi moram reći, zbog dostojanstva Narodne skupštine, da kada je doneta odluka o vanrednom stanju, ona je glasila – proglašava se vanredno stanje na teritoriji Republike Srbije. Teritorija Republike Srbije obuhvatala je i teritoriju Kosova i Metohije, mada nije sprovedena, ja to mogu da priznam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

Nastavljamo sa radom.

Narodni poslanik Marko Đurišić. Nije prisutan.

Reč ima narodni poslanik Jahja Fehratović.

JAHJA FEHRATOVIĆ: Zahvaljujem.

Uvaženi predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, cenjeni predstavnici predlagača, moje izlaganje biće usmereno prema kandidatima Ustavnog suda koji se biraju na devet godina.

Ovaj pravosudni organ sa izuzetno velikim ovlastima u pogledu očuvanja Ustava i zakona, te u slučajevima odlučivanja po žalbama na odluke državnih organa, jedna je od najvažnijih instanci u kojima građani mogu potražiti prava koja im garantira Ustav ove države. Zato je izbor sudija ovog suda veoma važan za naše društvo u celini.

Moja sugestija donekle koegzistira sa pitanjima koja su postavili prijašnji govornici kazavši da je velika većina kandidata koncentrirana u Beogradu, zanemarujući ostatak Republike. Ono što je veći problem od toga jeste da su skoro svi kandidati pripadnici većinskog naroda, da predlog ne odražava sliku realnosti srbijanskog društva, u kome i prema Ustavu žive i pripadnici drugih naroda – Bošnjaci, Albanci, Mađari, Slovaci i drugi. Kao poslanik biran većinom glasova Bošnjaka, obaveza mi je da iskažem nezadovoljstvo zbog toga što među predloženim kandidatima nema pripadnika mog naroda.

To nije najbolja poruka prema Bošnjacima, koji jako često svoja prava potražuju upravo pred ovom instancom, naročito iz oblasti zaštite kolektivnih i individualnih nacionalnih prava. Da je među kandidatima makar jedan predstavnik bošnjačkog naroda, to bi bio važan pomak i dobar korak u vraćanje poverenja Bošnjaka u pravosudne organe ove države. Povraćaj poverenja Bošnjaka u institucije države važan je preduvjet politike pomirenja za koju se zalažemo. Takvim predlogom izbio bi se i argument onima koji, i kada imaju i kada nemaju pravo, osuđuju pravosudne organe za pristrasnost i nacionalnu diskriminaciju, kako se danas može čuti od pojedinih predstavnika Bošnjaka, koji to čine najčešće sa ciljem vođenja kampanje za predstojeće izbore i isključivo kada nisu deo vladajuće većine.

Dakle, reč je o vrlo delikatnom pitanju i zato Bošnjačka demokratska zajednica Sandžaka insistira na ravnomernoj zastupljenosti Bošnjaka i drugih manjinskih naroda u svim državnim institucijama, a posebno sudstvu, tužilaštvu, policiji, vojsci i državnoj upravi. Bošnjaci, nažalost, nisu zastupljeni u svim ovim institucijama u onoj meri u kojim im to Ustav garantira. Zato bi bilo važno otpočeti proces izbora i postavljenja istih na one pozicije za koje poseduju realne kompetencije, neophodne reference. Siguran sam da među bošnjačkim narodom, kao i među ostalim manjinskim narodima, ima takvih kandidata.

Sa druge strane, za sudiju Ustavnog suda predložen je zamenik višeg javnog tužioca u Novom Pazaru Radisav Filimonović. Gospodin Filimonović je u Novom Pazaru poznat kao prilično pravičan i korektan čovek, a naročito se takvim pokazao u periodu 90-ih godina, kada je ova multietnička sredina bila pod terorom policije, sudstva i tužilaštva. Zato je u situaciji kada već nije predložen nijedan Bošnjak dobro što je makar gospodin Filimonović, koji poznaje senzibilitet multietničke sredine, kandidat za sudiju Ustavnog suda. Verujemo da će, ukoliko bude izabran na ovu poziciju, imati sluha za potrebe svojih sugrađana bošnjačke nacionalnosti.

Na kraju, narodni poslanici Bošnjačke demokratske zajednice Sandžaka u danu za glasanje će podržati one kandidate za koje se budu uverili da imaju najbolje reference, kompetencije i moralni kredibilitet, nadajući se da će prilikom novih izbora sudija i drugih kadrova u sudstvu biti pripadnika bošnjačkog naroda. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Milija Milić.

Kolega Miletiću, vi imate tačno 39 sekundi.

MILIJA MILETIĆ: Zahvaljujem se.

Predsedavajući, uvažene kolege poslanici i građani Srbije, ja sam Milija Miletić i dolazim iz najlepše opštine u Srbiji. To je opština Svrljig, koja se nalazi pored najlepšeg grada u Srbiji, a to je grad Niš. Podržaću sve ove predloge. Mislim da je ovo rađeno kako treba. Predlagači su dali svoja mišljenja, i predsednik Srbije i Skupština, i mislim da ćemo izabrati najbolje.

Voleo bih da bude neki od tih kandidata iz Niša i siguran sam da ćemo u narednom periodu imati mnogo bolje pravosuđe, mnogo bolje sudije nego što je to bilo 2009. godine (u tom periodu pamtimo ono što je najgore). Još jednom, podržaću predloge koje su predložili naši predlagači.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo. Nije prisutan.

Reč ima narodna poslanica Nataša Vučković.

NATAŠA VUČKOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Vrlo je važna tema o kojoj danas razgovaramo. Naravno, nije dobro, i pridružujem se svim onim kolegama koji su o tome već govorili, što o tome govorimo u minut do 12 i što, ukoliko danas ne donesemo ovu odluku, Ustavni sud može biti u blokadi.

Govorili su mnogi o proceduri, govorili su i o tome da je opozicija imala priliku da predloži svoje kandidate koje vidi kao dobre za sudije Ustavnog suda. U našoj poslaničkoj grupi mi to nismo učinili ne zbog toga što nam nije stalo do toga ko će biti sudija Ustavnog suda, nego iz razloga za koji mislim da je svim građanima koji prate sednicu ove skupštine vrlo jasan i razumljiv, a to je da je vrlo očigledno da postoji jedan vrlo negativan odnos prema svim predlozima koji dolaze iz opozicije, naročito s ove strane sale u našem parlamentu. Smatrali smo da bi svaki onaj kandidat koga bismo mi predložili bio verovatno izložen vrlo negativnom, neargumentovanom napadu i tretmanu u ovoj skupštini. Zato to nismo učinili, ali smo s velikom pažnjom razmatrali predloge, kako predsednika Republike tako i sve kandidate koji su došli iz Narodne skupštine.

Vidite, mi ovde govorimo danas jako mnogo o tome da li su ovi predlozi kandidata za sudije Ustavnog suda politički, da li je tu politički uticaj. Vrlo je teško pomisliti da nema, zapravo, suštine političkog uticaja u izboru ovih kandidata i da će biti glavni upravo politički argumenti u onoj finalnoj odluci koja se bude donosila.

Ako pogledamo godišnji izveštaj o napretku koji je Evropska komisija objavila pre nepunih mesec dana, upravo je politički uticaj, dakle uticaj političkih organa vlasti, izvršne vlasti, Vlade itd. ono što se najviše kritikuje kada se analizira situacija u našem pravosuđu i mogućnost da građani imaju poverenje u ono što pravosuđe radi. I upravo to kaže Evropska komisija, ono što nama treba u narednom periodu da bude prioritet to je da sudska nezavisnost bude ostvarena u praksi.

Ustavni sud je mnogo važan za građane Srbije, za sve nas kao građane ove zemlje. Ustavna žalba daje jedno pravo, upravo da svoja prava ostvaruju na jedan specifičan način, uvek kad smatraju da im neko pravo nije ostvareno. Međutim, Ustavni sud je nekom svojom praksom, nekim svojim odlukama jako mnogo opovrgao poverenje koje građani treba da imaju u Ustavni sud i ustavnu žalbu.

Jedan od primera koji su spominjali neki moji prethodnici u današnjoj raspravi jeste odluka Ustavnog suda da ne razmatra ustavnost Zakona o smanjenju penzija. Pritom se tu Ustavni sud čak pozvao i na to da je Zakon o smanjenju penzija privremena mera, a znamo da nije privremena mera i da je konačnim odredbama Zakona o smanjenju penzija rečeno da se penzije neće vraćati na prethodni nivo.

Veliku buru nezadovoljstva i negodovanja izazvala je ta odluka Ustavnog suda, da li je tu takođe bio u pitanju politički uticaj, s obzirom na to da mnogi vrsni stručnjaci naše pravne nauke i prakse jesu rekli da nije postojao osnov za ovakvu odluku Ustavnog suda.

Kada govorimo o kriterijumima koji su važni za izbor sudija uopšte, pa i za izbor sudija Ustavnog suda, jako je važno da napravimo neku ravnotežu između različitih zahteva koji se pred sudiju postavljaju. Sigurno je da, naravno, mora da bude visokoobrazovani stručnjak, čovek ili žena, ali ne manje važna stvar je, pored toga, da bude negde utemeljen u nauci, što je dobro ali nije dovoljno.

Ako mogu sa vama da podelim jedno iskustvo iz prakse, rada u Komitetu za izbor sudija za međunarodni Evropski sud za ljudska prava. Kad god je neko mnogo jak u nauci, postavlja se pitanje da li zapravo ume da donosi odluke. Znači, sposobnost donošenja odluka je takođe vrlo važan kriterijum, kad govorimo o tome kakve sudije treba da biramo.

Naravno, jako je važno da se ne zavedemo. Vrlo je česta zabluda da su dva pravnik uvek ista po svom znanju i da je 15 godina iskustva u pravnoj struci identično, da su isti. Nisu. Jako mnogo zavisi od toga šta je ko stvarno radio u struci, na kojim poslovima, koji stepen slobode i samostalnosti je imao itd.

Dolazimo, na kraju, do integriteta. Kada govorimo o integritetu, mi to nekako doživljavamo kao neku formulu, kao neku uzrečicu. Kaže, on ima integritet – moralni, stručni itd. Šta je, suštinski, integritet? Integritet je sposobnost da se odupreš pritisku. E, iz te tačke mi treba da gledamo ovu listu kandidata koji su nam predloženi. Koliko svaki ovaj kandidat sa sobom nosi težinu da može da se odupre pritisku predsednika Vlade, Vlade, predsednika države, Parlamenta ili bilo kog drugog pojedinca ili grupe u ovoj zemlji i da donese samostalnu odluku zasnovanu na znanju i razumevanju pravnog poretka. Zato je vrlo važna, naravno, opšta kultura, ali i opšta snaga. Zato je strašno važno da to budu ljudi od velikog ugleda, koji će pritom kod građana razviti osećanje da mogu imati poverenje u ovo pravosuđe i da je, naravno, pravda dostižna.

Ustavni sud je mnogo važan, zbog toga što on ispravlja i naše greške. Htela bih da napomenem upravo jednu od poslednjih odluka Ustavnog suda, iz novembra

ove godine, kada je Ustavni sud ocenjivao ustavnost Zakona o radu. Upravo je oglasio neustavnom jednu odredbu Zakona o radu, koju je ova većina, ili slična većina, donela, a to je član 179. stav 3. tačka 5, kojom je predviđeno da poslodavac može da otkaz svom zaposlenom uvek ako poslodavac smatra da njegovo ponašanje predstavlja radnju izvršenja krivičnog dela učinjenog na radu i u vezi sa radom, nezavisno od toga da li je protiv zaposlenog pokrenut krivični postupak za krivično delo.

Ovo je jedno takvo flagrantno kršenje Ustava, na koje su ukazivali na postupku izrade Predloga izmena i dopuna Zakona o radu i sindikati, čak i poslodavci, i civilno društvo i mnogi stručnjaci, ali ova većina nije htela da čuje. Ovde pokazujem, na ovom primeru upravo to koliko može biti značajna uloga Ustavnog suda i da je jako važno da ima samostalnost i nezavisnost.

Ovde kad govorim o ovim kandidatima, moja prethodnica je rekla da ima tri-četiri kandidata, ili jedan od prethodnika, koji zaista ispunjavaju uslove. Vrlo je možda teško sada govoriti ad persona, ali ono što je strašno važno to je da razmatramo uvek kako ćemo smanjiti politički uticaj, kako ćemo izabrati ljude koji su u stanju da se odupru političkom pritisku na donošenje određene sudske odluke i kako će zaista doprineti da se utemelji i ukoreni razumevanje pravne države i poštovanje ljudskih prava. Hvala na pažnji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić. Nije prisutan.

Reč ima narodna poslanica Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Dame i gospodo narodni poslanici, Ustavni sud je najznačajniji... Trebalo bi da je jedan od najznačajnijih organa u svakoj državi, pa i u Srbiji. Trebalo bi da je samostalan i nezavisan u svom radu, ali u Srbiji je, nažalost, Ustavni sud najmanje tri puta pokazao da je instrument u rukama vladajućih koalicija, što svakako nije dobro i nije u skladu sa Ustavom RS, koji nas obavezuje da svi poštujemo odluke Ustavnog suda, što u nekim slučajevima nije moguće.

Koja su to tri najeklatantnija slučaja kada Ustavni sud nije bio ni samostalan ni nezavisan?

Prvi slučaj se desio 2010. godine, kada je Ustavni sud raspravljao o blanko ostavkama, koje su moguće na osnovu člana 102. Ustava Republike Srbije i koje su dotada bile primenjivane. Tada su tadašnja vladajuća koalicija, Boris Tadić i njegovi predložili izmene Zakona o izboru narodnih poslanika i, dok smo imali tzv. javno slušanje u onoj maloj sali, desilo se čudo neviđeno. Usred te rasprave utrčala je Gordana Čomić i ovako nam pokazala – evo je odluka Ustavnog suda!

Pre nego što je objavljena u „Službenom glasniku“, ona je donela tu odluku gde je Ustavni sud proglasio neustavnom odredbu Zakona o izboru narodnih poslanika, koja je bila u skladu sa članom 102. Ustava i narodnim poslanicima omogućavala da mandate povere stranci sa čije liste su izabrani. To je bilo ono vreme,

da podsetimo, kada su Boris Tadić i Miki Rakić pravili Naprednu stranku i kada su svi državni organi bili u službi tog posla.

Drugi slučaj kada je Ustavni sud pokazao da nije ni samostalan ni nezavisan odnosio se na odluku Ustavnog suda o briselskim sporazumima. briselskim sporazumima je ugrožen teritorijalni integritet države Srbije i Ustavni sud nikako nije smeo da te sporazume proglasi političkim aktima, već je morao da ih prihvati kao pravne i da ih poništi.

Podsećamo da smo mi srpski radikali posle prvog briselskog sporazuma podneli krivičnu prijavu Tužilaštvu za organizovani kriminal protiv svih onih koji su doprineli raznim odlukama pre Briselskog sporazuma i, kasnije, ovih koji su potpisali Briselski sporazum da na Kosovu i Metohiji faktički više i nema državnih organa države Srbije.

Ta krivična prijava stoji, verovatno, kod Zagorke Dolovac, zato je ona tužilac za sve sisteme. To je krivična prijava protiv Borisa Tadića, Borka Stefanovića, Mirka Cvetkovića i ostalih koji su donosili odluke na osnovu kojih je lažna država Kosovo dobila i ustavni sud, i vrhovni sud, i registarske tablice, i lične karte, i granični prelaz, a i protiv Tomislava Nikolića, Aleksandra Vučića, Ivice Dačića, koji su sve to i još nešto više od toga potpisali ovim briselskim sporazumima.

Treći slučaj kada je Ustavni sud Republike Srbije pokazao da se ne ponaša u skladu sa Ustavom jeste kada su odlučivali o Zakonu o privremenom uređivanju načina isplate penzija. Mislim da je odluka koju je tada doneo Ustavni sud nešto što, valjda, nikada nije viđeno, a iskreno se nadamo da neće ni biti. Ustavni sud je tada rekao da nema osnova za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti ovog zakona, odnosno određenih njegovih odredaba, zato što su tim zakonom uvedene interventne mere zbog ekonomske krize. Ustavni sud, valjda, ne vodi računa o ekonomskoj krizi, već o ustavnom poretku. Ustavni sud je takođe tada rekao da neće odlučivati o inicijativi za utvrđivanje ustavnosti ovog zakona, zato što je to zakon privremenog karaktera.

Zamislite da nekome padne na pamet da donese zakon i da ga oroči na dva meseca i kaže da je dozvoljeno ubijati ljude. I onda će Ustavni sud da kaže – pošto je ovo zakon privremenog karaktera, nećemo odlučivati o njemu. Što je najgore, taj zakon o otimanju penzija produžen je pre neki dan Zakonom o budžetu i za 2017. godinu.

U ovim lošim odlukama, neustavnim odlukama, učestvovala su sudije Ustavnog suda koje su uglavnom predložene da ovu funkciju vrše i u budućnosti. Jedna od njih je sadašnji predsednik suda, Vesna Ilić Prelić, koja je, između ostalog, poznata i po tome da ni za 2014. ni za 2015. godinu nije podnela izveštaj o radu Ustavnog suda. To je apsolutno nedopustivo i nije u skladu sa Zakonom o ustavnom sudu, nedopustivo za nekoga ko je predsednik Ustavnog suda.

O tome da li je, kao savetnik Jokićev, dobila još jedan stan, pored onoga koji je imala, kako ih je otkupila itd., to će valjda neki drugi organi i nećemo se u ovako politički ozbiljnoj situaciji baviti time. Ali nismo razumeli zašto nijedan od predlagača nije predložio profesora Oliveru Vučić i Dragana Stojanovića da ponovo budu sudije Ustavnog suda, a oni su se, pored Bose Nenadić, koja nije mogla biti predložena zato što je stekla uslov za penziju, po Ustavu to nije moguće, veoma zalagali da se briselski sporazumi proglaše neustavnim. Ali, eto, nažalost, nisu uspjeli u tome.

U ovim predlozima koje smo dobili od ova dva predlagača, od Narodne skupštine i predsednika Republike, zaista ima nekoliko imena koja zaslužuju svako poštovanje, i mi srpski radikali se nadamo da će biti izabrani, i nadamo se da, upravo zahvaljujući profesoru Milanu Škuliću, profesoru Pravnog fakulteta u Beogradu, i direktoru Instituta za uporedno pravo dr Jovanu Ćiriću, Ustavni sud više neće praviti brljotine kakve je dosada pravio, jer su oni ljudi koji niti ih neko može stranački svojtati, niti su se ikada na bilo koji način ogrešili u svojim javnim istupima i u svojim delima, naučnim delima koja imaju iza sebe. Nisu se ni na koji način ogrešili ni o Ustav Republike Srbije, niti o bilo koji patriotski standard koji bi trebalo da krasi sve sudije Ustavnog suda, što sa mnogima, nažalost, koji će i dalje biti, a i ovi koje ste vi predložili, neće biti moguće.

Jedan od glavnih problema jeste i taj o kom smo već govorili, da nijedan od predlagača nije predložio za sudiju Ustavnog suda člana sa Kosova i Metohije. To je zaista nešto što je nedopustivo i nekako ide uz ove briselske sporazume. Ako ste dozvolili, gospodo, da na Kosovu i Metohiji samoproklamovana država Kosovo ima nekakav svoj ustavni sud, morali ste bar eminentne pravnike sa Kosova i Metohije da predložite u Ustavni sud Republike Srbije.

Mi srpski radikali ćemo u danu za glasanje glasati za one kandidate za koje smo uvereni da zaslužuju naš glas i za koje smo uvereni da će se ponašati u skladu sa Ustavom Republike Srbije; naravno, oni koji to ne zaslužuju neće dobiti naš glas. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodna poslanica Biljana Pantić Pilja.

Izvolite.

BILJANA PANTIĆ PILJA: Hvala.

Poštovani predsedavajući, kolegice i kolege poslanici, danas su pred nama predlozi kandidata za sudije koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju, kao i predlog kandidata za izbor za sudije Ustavnog suda. Moram se složiti sa kolegicom Vjericom Radetom, koja je rekla da je Ustavni sud najbitniji, najznačajniji sud u našoj zemlji, za razliku od nekih poslanika koji su danas rekli da Ustavni sud treba ukinuti. Ja sam prosto ostala zapanjena, pa sam komentarisala sa kolegama na koji način bi oni to uradili i ukinuli Ustavni sud, čije je postojanje propisano Ustavom Republike Srbije.

Što se tiče stručnih referenci, jasno je svima da svi predloženi kandidati ispunjavaju predviđene uslove za izbor sudije, kako osnovnih tako i Ustavnog suda. Što je rekao kolega Neđa, diskreditovanje pojedinih kandidata po meni je stvarno sramotno, posebno od onih koji nisu ni prošli pored Pravnog fakulteta, niti znaju šta je ustavno pravo, ni krivično, ni upravno, nijedna druga grana prava.

Takođe smo čuli i komentare koji se odnose na to da će Ustavni sud od danas biti u blokadi, a nije spomenuta blokada 2008. godine, kada tada vladajuća većina nije mogla godinu dana da donese zakon o Ustavnom sudu, ili blokada iz 2002. godine, kada poslanici DOS-a nisu mogli da se dogovore o kandidatima. Takođe, strašno je da neki poslanici, posebno bivši ministri koji danas sede u klupama, primenjuju politiku dvostrukih aršina. Smatram da je u pitanju čist politički diletantizam.

Kada govorimo o kadrovskim rešenjima, uvek nam ostane onaj gorak ukus, ako se setimo reforme pravosuđa iz 2010. godine. Tadašnju reformu su pojedini čak nazvali i „operacija 700“ i rekli su, kada je skoro 700 sudija i tužilaca skandaloznim procesom čistke u pravosuđu ostalo bez stalne funkcije, a koje je posle taj isti Ustavni sud vratio na posao, onda ti isti poslanici, bivši ministri, dođu i pričaju kakvo je stanje u srpskom pravosuđu. Treba da ih je sramota. U najmanju ruku da ih je sramota. Ni morala, ni znanja.

Sedamsto sudija i tužilaca ostalo je bez posla, bez stalne sudijske funkcije, a zalažemo se za samostalan i nezavisan sud. Ostali su zato što nisu imali partijske knjižice. Zato što su bivši ministri, sadašnji poslanici, sedeli po kafanama i određivali ko je podoban, ko nije podoban. Nije bilo nikakvih kriterijuma i sada država Srbija treba da plati naknadu štete. Onda pričamo o usporenosti rada pravosuđa, koliko imamo sudija, koliko nerešenih predmeta. Hajde da se podsetimo malo kako se tada radilo i šta ste uradili, kako ste bukvalno ugrobarili srpsko pravosuđe.

Takođe, čuli smo kritike pojedinih odluka Ustavnog suda. One nama mogu da se svide ili ne, možda se ni meni kao advokatu i pravniku neke ne sviđaju, ali sami se pozivate na nezavisno i samostalno sudstvo. Ustavni sud je samostalan i nezavisan. Način na koji se biraju sudije Ustavnog suda propisan je članom 172. Ustava Republike Srbije na koji ste se svi zakleli kada ste potpisivali zakletvu kao narodni poslanici.

Takođe, odluke Ustavnog suda su konačne, izvršne i obavezujuće, svideli se one nama ili ne. Ovo je svojevrsan pritisak što sam ja danas čula, kritike na pojedine odluke Ustavnog suda. Možda se ni meni neka ne sviđa, ali je to direktan uticaj na sudije i to, ne zaboravimo, na sudije koje ste vi 2007. godine birali na predlog tadašnjeg predsednika države. Tada se nije pričalo, izgleda, o političkoj podobnosti ili nepodobnosti.

Smatram da su svi predloženi kandidati stručni, nadam se da će biti izabrani najstručniji, zato što su svi diplomirani pravnici, svi imaju široko radno iskustvo u praksi što se tiče pravosuđa. Da li je neko profesor ustavnog ili krivičnog prava,

mislim da o tome ne vredi ni raspravljati. Same odredbe Ustava imaju odredbe o ljudskim i manjinskim pravima koja podrazumevaju one odredbe koje se primenjuju u krivičnom pravu, ali to neki poslanici ne mogu da znaju zato što nikada nisu pročitali izgleda ni Ustav, a ne ustavno ili krivično pravo.

Tako da molim neke poslanike da se edukuju kada budu pričali o ovoj temi. Srpska napredna stranka će u danu za glasanje podržati kandidate koji su predloženi, posebno ove kandidate koji se prvi put biraju na sudijsku funkciju i smatram da treba što više takvih kandidata da nam predlažete i da treba što više sudija da imamo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Dragan Vesović.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Slušajući današnje diskusije, čuo sam da je vrh piramide srpskog sudstva Ustavni sud. Čuo sam i objašnjenje da sudije koje se biraju za sudije Ustavnog suda moraju da budu istaknuti pravници, a da je jedan od ključnih faktora koji ih u tome determiniše dostojnost. Zato ću da prokomentarišem predloge predsednika države, gospodina Tomislava Nikolića, i njegovih kandidata, koje on kandiduje za sudije u Ustavnom sudu. Od osam kandidata koje je predsednik kandidovao, dva kandidata imaju indirektnu ili direktnu vezu sa najvećom aferom u srpskom pravosudnom sistemu, čuvenom aferom „Indeks“.

Neću da komentarišem stručne karakteristike kandidata, jer nisam pravnik, a video sam biografije i nemam razloga da u njih sumnjam, ali ove veze koje ću sada da vam pričam dovešće u pitanje ovo što sam malopre čuo kao dostojnost. Bez obzira na to što ne volim da govorim o imenima ljudi kada diskutujem, nemoguće je da sada ne spomenem imena ljudi o kojima hoću da diskutujem. Dakle, radi se o gospodinu Jovanu Ćiriću i gospođi Snežani Marković.

Gospodin Jovan Ćirić je direktor Instituta za uporedno pravo, gde je u zvanje naučnog saradnika izabrana drugooptužena u aferi „Indeks“, gospođa Dragana Petrović. Svi ćemo se setiti snimka na kom policijski prikriveni islednik gospodin Spasić daje novac koji gospođa Dragana Petrović prima. Tada je, po optužnici, u aferi „Indeks“ gospođa Petrović primila 7.900 evra, 2.750 nemačkih maraka, automobil „be-em-ve“ tipa 320D i unikatnu zlatnu narukvicu. Šta je i da li je išta gospodin Ćirić preduzeo da ona tada ne bude primljena na mesto na koje je primljena, a to je za vreme njegovog direktorovanja Institutom za uporedno pravo, je pitanje na koje bih želeo da dobijem odgovor.

Što se drugog kandidata tiče, gospođe Snežane Marković, meni zaista neće smetati ni to što je ona rođaka predsednika Nikolića i što je predsednik predložio svoju rođaku, niti će mi smetati što joj je suprug drugooptuženi u aferi „Indeks“, jer ona ima stručne kvalitete, ali će mi smetati što na 22. strani optužnice u aferi „Indeks“, dozvolićete mi da citiram, stoji sledeće (a radi se o slučaju prof. Sveta Purića): „Dana 18.4.2005. godine u indeks studentkinje Natalije Sekulić iz Beograda upisao je prelaznu ocenu bez polaganja ispita na taj način što je otac navedene studentkinje

svoju ćerku uputio da se pozove na svoju koleginicu Snežanu Marković, koja je navodno obećala pomoć da dobije pozitivnu ocenu od okrivljenog Purića i bez polaganja ispita iz Ekonomske politike, pa joj je rekao da na dan polaganja ispita ode kod okrivljenog i da mu kaže po čijoj preporuci dolazi, što je studentkinja i uradila, pa je dana 18.4.2005. godine otišla u kabinet, na šta joj je prof. Purić rekao: 'Daj mi indeks', što je Natalija i učinila. Dala mu je svoj indeks, broj 04-521, u koji je dana 18.4. okrivljeni Purić na strani 87 upisao ocenu 6“ itd., itd.

Dakle, ove dve činjenice koje sam izneo i situacija da afera „Indeks“ od tog vremena do današnjeg dana nije razrešena meni ozbiljno bacaju negativno svetlo na ono o čemu sam slušao malopre od uvaženih kolega, tako da ja kao poslanik Srpskog pokreta Dveri ne mogu ove predloge da podržim.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodna poslanica Maja Videnović.

MAJA VIDENOVIĆ: Hvala, gospodine potpredsedniče.

Način na koji danas govorimo o izboru sudija Ustavnog suda Srbije je način koji bi trebalo da nas zabrine. Neprepoznavanje važnosti ove teme, neprepoznavanje značaja Ustavnog suda je nešto što karakteriše ovu raspravu.

Sama činjenica da danas imamo objedinjenu raspravu o izboru sudija Ustavnog suda, s jedne strane, o izboru sudija koji se prvi put biraju na funkciju, o ličnim zahtevima za razrešenje jeste nešto što nas apsolutno obeshrabruje. U poslednjem trenutku roka, to je ono što su moje kolege govorile, danas dolazi na dnevni red. Da nismo zakazali ovo za danas, poslednjeg dana roka, Ustavni sud bi bio u blokadi. Lični zahtevi za razrešenje sudija, koji su danas na dnevnom redu, čekaju više od šest meseci. To nije samo odlučivanje o nekakvom ličnom pravu sudije koje je tražio iz ličnih razloga, razlog za razrešenje je pitanje efikasnosti sudstva, efikasnosti ostvarivanja prava građana na pravdu u sudu iz koga on potiče.

Ova današnja igrarija SNS-a oko toga ko je ovlašćeni predlagač sudija Ustavnog suda je nešto što ne urušava samo odredbe našeg poslovnika, nego dostojanstvo i čitavu ovu temu. Izbor sudija Ustavnog suda, a ja stvarno iskreno verujem da je mnogo malo važnijih tema od ove, oni bi trebalo da su čuvari Ustava, čuvari zakonitosti svakog propisa, svakog akta. Oni bi trebalo da su čuvari zaštite ljudskih i manjinskih prava i zaista mislim da je malo tema koje su važnije od ove teme. Nažalost, pažnja koja je posvećena ovom pitanju i diskusije koje prate, i to najgore politikantstvo koje prati ovu diskusiju govore da mi suštinski ne razumemo značaj Ustavnog suda, ni njegovu potrebu i ulogu u društvu.

U tom kontekstu ja ću vrlo kratko da se osvrnem, u četiri segmenta, kada govorimo o značaju ovoga. Prvo, o predlozima za same sudije. To su moje kolege narodni poslanici tokom čitavog dana govorili, način na koji je do njih došlo, način na koji mi danas o njima govorimo, da mi nemamo ovlašćene predlagače koji, ako oni ne govore o personalnim rešenjima, o njihovim predlozima, ako oni ne govore o

biografijama i o tome šta kandiduje te kandidate za članove Ustavnog suda, onda stvarno meni kao odgovornoj narodnoj poslanici ne pada na pamet da ulazim u personalna rešenja. Ona nisu nebitna. Baš naprotiv, mislim da je interes svake građanke i građanina da zna ko su sudije Ustavnog suda, ko su ti ljudi koji su čuvari našeg ustavnog poretka, čuvari zakonitosti, čuvari, ako hoćete, i svih naših ljudskih prava koja bi oni trebalo da čuvaju.

Nismo danas čuli ni kako je došlo do spiska koji je predlagač, predsednica Narodne skupštine, uputila danas nama da odlučimo i uputimo predsedniku Republike. Nismo čuli da li je bilo više kandidata od onih deset o kojima mi danas razgovaramo; ukoliko je bilo, ko je odlučio da upravo ovih deset dođe danas nama na dnevni red, po kojim kriterijumima, da li su oni jasni, koji su uticaji i pritisci bili da upravo ovakav spisak imamo. Sa druge strane, nismo čuli ni kako je došlo do predloga predsednika Srbije. Ovlašćeni predlagači koji su nam doneli ovaj spisak nemaju ni jednu jedinu reč, izuzev biografija kandidata, koje zaista ne želim da spominjem, koje smo dobili ovde.

Dosadašnji rad Ustavnog suda mislim da zaslužuje posebnu pažnju i da je jako bitno da se mi na tako nešto osvrnemo. Ono što obeležava ponašanje, ako tako mogu da se izrazim, Ustavnog suda u prethodnih nekoliko godina, to je, s jedne strane, onda kada donosi odluku, te odluke izazivaju burne reakcije javnosti. Drugo je, možda čak i opasnije, nedopustivo ćutanje Ustavnog suda.

Ustavni sud koji se proglasi nenadležnim kada tražimo, kada građani, kada nevladine organizacije, kada političke stranke, koje nisu samo politički subjekt, mi smo glas građana koji su nas svojim glasom obavezali da postavljamo neka pitanja, ako se oni proglase nenadležnim za pitanje ocene ustavnosti i zakonitosti međudržavnih sporazuma, npr. sa Ujedinjenim Arapskim Emiratima, kojima se suspenduju direktno domaći zakoni, s jedne strane, ako ne reaguju, a imaju obavezu čak i po službenoj dužnosti da reaguju ukoliko procene da je zakonitost nekakvog akta ugrožena, to ćutanje je nedopustivo za bilo koji organ, posebno pravosudni, a posebno za taj najviši nezavisni državni organ kao što je Ustavni sud.

S druge strane, smanjenje penzija, to su moje kolegice i kolege danas govorile, smatram da je, najblaže rečeno, vrlo kontroverzna odluka Ustavnog suda. Oni su direktno rekli da je ono što je stečena imovina svake građanke i građanina koji je vredno radio, da ta odluka, nezakonita po mom dubokom uverenju, ne predstavlja kršenje Ustava. To su potpuno legitimne teme i za današnju raspravu.

Treća stvar, to je ono što je danas poteklo u raspravi, što ne smatram apriori lošim, to je potreba o tome da govorimo o budućim ustavnim promenama. Žao mi je što se tema kao što je izbor sudija Ustavnog suda koristi za tako nešto, zato što je to tema mnogo šira od ovako nečega, ali mi smo i danas u diskusiji imali prilike da čujemo da nisu dobri kriterijumi za izbor sudija Ustavnog suda, da nije potrebno da su oni samo istaknuti pravnici, nego je potrebno nešto više, da je potrebno da budu profesori Ustavnog prava na pravnom fakultetu, da je potrebno da potiču iz pravosuđa.

To su sve legitimni stavovi kojima nije mesto da se o njima danas razgovara, zato što je ta tema mnogo važnija i ona je jedna od segmenata o kojima bi svi zajedno trebalo da govorimo kada govorimo o promeni Ustava.

Kriterijum za izbor je, takođe, pitanje reizbora. Da li je jedan mandat sudije Ustavnog suda, koji je, podsećam nas sve zajedno, devet godina, ili možda bi trebalo da se ukine pravo na reizbor, kako bismo potpuno osigurali na taj način svaku mogućnost političkog uticaja kada sudiji polako ističe prvi mandat a nada se drugom, a ostavimo ovakav način izbora u koji politika ima veliki upliv, možda to ne ostavlja dovoljno prostora za objektivnost i za presuđivanje po Ustavu i zakonu.

Najvažniji problemi u pravosuđu, samo nekoliko, u najkraćem, govorila sam vrlo detaljno o tome kada smo pre mesec dana, ako se ne varam, govorili o izboru i sudija i zamenika javnih tužilaca, to je ono što ne govorimo mi, to je ono što građani trpe svakoga dana, to je ono na šta nas upozorava Evropska komisija u ponovljenim godišnjim izveštajima o napretku – oni nas opominju na nekoliko stvari. To je kontekst naših problema koji se tiču pravosuđa, ako hoćete, i Ustavnog suda, koji na veliki broj stvari ostaje nem.

Ustavni sud čuti na javno komentarisanje presuda, Ustavni sud čuti na curenje informacija iz istrage iz pritvora, Ustavni sud čuti na kršenje prezumpcije nevinosti, što je, podsećam vas, ustavna kategorija, da je svako nevin dok se u krivičnom postupku pravosnažnom presudom ne dokaže drugačije. To su problemi koji primarno opterećuju naše pravosuđe, pored onoga što je kolega Petrović govorio o tome da imamo u 2015. godini duplo više nerešenih slučajeva nego rešenih, ta opterećenost sudstva, koja je mnogo veći problem od samog sudstva za naše građane, jer je sporost dostizanja pravde, te njihove, nešto što nas sve zajedno opterećuje.

Na kraju, poštujući vreme, želim da, uprkos svemu, bez obzira na potpunu izvesnost ovog izbora, ovi kandidati nemaju našu podršku zbog načina kako je došlo do njih, zbog nejasnih kriterijuma, zbog nejasnog obrazloženja. Ali bez obzira na to, ja se nadam i poručujem da oni budu jači od svakog eventualnog pritiska, da sude po Ustavu i zakonu i budu čuvar onoga što je najvažnije.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Videnović.

Reč ima narodni poslanik Miloš Bošković.

MILOŠ BOŠKOVIĆ: Poštovani narodni poslanici, poštovani građani, hteo bih da napravim osvrt na odabir predsednika sudova i sudija koje se prvi put biraju u to zvanje.

Dakle, mi smo dobili... Čisto da objasnim proceduru građanima. Visoki savet sudstva bira određene kandidate, napravi spisak ljudi koji će da budu određeni za predsedavajuće sudovima, da budu predsednici, i takođe prave takav spisak i za sudije koje se prvi put biraju na tu funkciju. Taj spisak se dostavlja nama ovde u Skupštini, VSS to treba da obrazloži i mi treba to rešenje da potvrdimo glasanjem; naravno, i kroz ovu diskusiju.

Postoji problem sa ovim pristupom sada, jer VSS jeste nama dostavio spisak kandidata, dobili smo biografije, dobili smo ukratko čime su se oni bavili dosada i stekli smo neku sliku i uvid u to da li su oni dobri ili ne, međutim, nedostaje nam drugi deo informacija, a to su kandidati koji nisu prošli. To je jako bitno kako bismo mogli da damo valjan sud o tome da li su ovi kandidati koji su odabrani na ovom spisku pravi izbor i da li su zaista bolji od onih kojih nisu prošli.

Sada kada razmišljamo o tome, mogu da nađem analogiju u poslu kojim se bavim, a to je IT sektor. Sada razmišljam, recimo, o „Gugl“ pretrazi kada tražimo nešto što nas interesuje i treba da nađemo neke rezultate. Sada ja, recimo, mogu da odem na „Gugl“ i da ukucam neke ključne reči na osnovu čega bih hteo da nađem neke članke ili tako nešto, mogu da ukucam „lažne diplome“ ili „rušenje u Savamali“ ili „afera Helikopter“. Doduše, neću da dobijem odgovore, dobiću rezultate, ali dobiću sortiranje rezultata i dobiću, recimo, hiljadu rezultata i verovatno će u prvih pet do deset da budu oni koji su najrelevantniji, ali to ne mora da znači obavezno da će to da budu i najbolji rezultati, odnosno možda je taj „Gugl“ nešto pogrešio i meni ostaje opcija da odaberem neki drugi članak koji je možda na nekom drugom mestu, odnosno postoji mogućnost da je došlo do grešaka, da odabir nije najbolji.

Upravo dolazimo sada ovde do VSS-a, koji nama ne ostavlja uopšte opciju da vidimo da li je dobar izbor. To je kao kada bi nam „Gugl“ vratio samo jedan rezultat, tvrdeći da ne postoji ni jedan drugi i svi ostali su pogrešni. Zbog toga mi ne možemo zapravo da procenimo da li je ovaj izbor bio dobar, zato što nam fale ovi drugi kandidati da bismo mogli da uporedimo. Da su oni ovde, na tom spisku, mogli bismo da postavimo validna pitanja VSS-u, da pitamo zašto su odabrali baš ovog kandidata a ne onog, hajde da vidimo bodovanje, oni bi lepo mogli da odbrane svoj stav koji su tu imali i mi bismo možda rekli – okej, sve je bilo u redu, postupak biranja je bio kako treba i mi nemamo nikakve zamerke.

Ovako mi ne možemo da damo svoj sud. Iskreno, onda se ja pitam čemu uopšte naša funkcija ovde kao poslanika, konkretno u ovom procesu, zašto mi da glasamo za spisak kandidata kada zapravo ne možemo da donesemo validan sud, jer je sud već donesen. Jedino što možemo da dobijemo od VSS-a je – verujte nam na reč, sigurno smo odabrali prave kandidate. Iako su to verovatno poštenu ljudi, ja bih ipak voleo da vidim i druge kandidate pa da budem sto posto lično siguran da je to izbor koji je dobar.

Imajući to u vidu, da nemamo dovoljno informacija, mi ne možemo da napravimo dobar sud, i proces, samim tim, nije dovoljno transparentan i nije dovoljno javan i mi ne možemo da podržimo ovaj predlog. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

Izvolite.

ZORAN KRASIĆ: Pošto ste u okviru ove rasprave stavili nekoliko tema koje se bitno razlikuju. Ja bih krenuo nekim redom.

Malo je bilo govora o ovim promenama u radnim telima Narodne skupštine. Mislim da danas možemo da konstatujemo da će, što se tiče tih promena, veliki uspeh za parlamentarizam biti ukoliko ti ljudi mogu da rade u odborima u skladu sa Poslovníkom koji važi, koji se primenjuje u Narodnoj skupštini, a da im se ne desi da rade na način kakva beše sednica Administrativnog odbora pre 15 dana.

Gospodine Milićeviću, mi vam stvarno izuzetno zahvaljujemo. Na šta bi ličila ova skupština kada biste vi predsedavali na isti način kao kad bi se predsedavalo sednicom Administrativnog odbora? Ja želim ovim ljudima koji ulaze u novi sastav puno sreće, uspeha, neka vode računa kada se javljaju za reč da ne dođu u veliki sukob sa Poslovníkom.

Što se tiče sudija i predsednika sudova, pa znate i sami, od velikih promena Ustava Republike Srbije iz 2006. godine Narodna skupština je dobila ekskluzivno pravo da bira pripravnike i predsednike sudova, a sve između je u nadležnosti Visokog saveta sudstva, a Ustavni sud kaže da VSS ne treba da ima neke nadležnosti, pa pre dva-tri meseca Ustavni sud se oglasio i utvrdio da pojedine odredbe nekih zakona, dva zakona, nisu u skladu sa Ustavom Republike Srbije. Onda se stalno postavlja pitanje – kako se to radi, šta se to radi, po kom kriterijumu se radi? Vreme će to da pokaže, a i uvek kada se zbrčka diskusija, više tačaka u okviru jednog vremena, budete sigurni da je to urađeno samo zbog toga da se ne čuje nešto što ne odgovara nekima.

Kada smo kod ovih sudija Ustavnog suda, od 2007. i 2010. godine desila se stvarno jedna velika promena. Oni koji su 2007. i 2010. glasali „za“ sada su „protiv“, a deo onih koji su 2007. i 2010. bili „protiv“ sada su „za“. A i jedni i drugi vode Srbiju ka Evropskoj uniji. Jedni kažu da su EU opozicija, a drugi kažu da su EU vlast. I to je ta promena, drugih promena nema.

Što se mene lično tiče, svi koji su bili sudije Ustavnog suda ne bi smeli više da budu sudije Ustavnog suda. Zašto? Zato što nisu dobro vršili tu funkciju. Moram da vam skrenem pažnju, ustavno sudstvo nije u sistemu pravosuđa, a na bazi iskustva koje imamo u dosadašnjem radu Ustavnog suda Republike Srbije, najgore su se pokazali kao sudije Ustavnog suda upravo oni koji su došli iz pravosuđa. Zašto? Više razloga postoji. Glavni razlog je što oni nisu osposobljeni za to suđenje; mnogo više vode računa o činjenicama i procesnim delovima, a u Ustavnom sudu treba da vrše ocenu ustavnosti zakona i drugih opštih akata, treba malo više da poznaju neke druge stvari.

Ovaj Ustavni sud, sudije, zaslužuju pre svega kaznu od strane Narodne skupštine. Zašto? Pa evo, zamislite, sudije Ustavnog suda Republike Srbije nisu znale da protumače član 102. stav 2. Ustava Republike Srbije, koji glasi – narodni poslanik je slobodan da, pod uslovima određenim zakonom, neopozivo stavi svoj mandat na raspolaganje političkoj stranci na čiji predlog je izabran za narodnog poslanika. Eto vidite, tu vrlo prostu i jednostavnu odredbu oni nisu znali da primene i pokazali su neke druge sposobnosti. Da bi to sve izigrali, prvo su vršili ocenu ustavnosti Zakona o

lokalnim izborima, pa onda došli na neka tumačenja Zakona o izboru narodnih poslanika.

Samo da vas podsetim da je to bilo vrlo jednostavno, jer kada je Ustav Republike Srbije donet, 2006. godine, bilo je prigovora da je referendum falsifikovan, da se tamo nalaze neke anticivilizacijske odredbe. Sećam se, prednjačio je Čedomir Jovanović, i još neki, i onda je ta Evropska komisija poslala svoju Venecijansku komisiju da protrese kompletan Ustav i, kada su došli do člana 102, obavili su razgovor sa tri ključne ličnosti u Republici Srbiji – sa Koštunicom, Tadićem i u to vreme Nikolićem, i oni kažu u svom izveštaju da su dobili uveravanje da ta odredba mora da postoji zbog Bogoljuba Karića, koji krade mandate. I ne lezi vraže, posle godinu i po dana Boris Tadić i Miki Rakić, uz veliko protivljenje velikog broja članova Demokratske stranke, napraviše ovde jednu političku stranku.

Šta je još tu interesantno? Tokom svih promena u pravosudnom sistemu najveći kritičari tih promena bili su poslanici SRS-a. Drugi su pretežno ćutali. Samo da se podsetimo, nikoga nisu svojatali. Ta sudska reforma je kasnije propala.

Zašto ne treba ljude koji su već bili sudije Ustavnog suda više stavljati na listu, uopšte razmišljati o njima da budu sudije, uzeću taj briselski sporazum. Odbili su. Kažu – to je politički akt, koji nikoga ne obavezuje i niko nema obavezu po njemu da postupa. I samo što su to rekli, delegacija Republike Srbije, u skladu sa Briselskim sporazumom je otputovala u Brisel na pregovore, a onda su donete i neke uredbe i neki podzakonski akti u čijem obrazloženju stoji da se pozivaju na Briselski sporazum. Sećam se jedne pretnje koja je bila prema sudijama – samo vi kažite da je to neustavno, pa onda vi, sudije, idite pa obezbedite da državni organi Republike Srbije funkcionišu na teritoriji KiM.

Interesantna stvar, pre mesec dana je ovde ratifikovan Sporazum o osnivanju Fonda za Zapadni Balkan, kao međunarodni akt, i opet se pojavilo to Kosovo sa fusnoticom, odnosno sa zvezdicom. I niko više ne pomišlja da pokrene postupak pred Ustavnim sudom, jer se Ustavni sud obrukao, skroz se obrukao. On selektivno i pronade poneki put da nešto i odluči u skladu sa Ustavom, al' naš narod kaže – i ćorava koka nađe neko zrnce.

Evo, pre nekoliko dana su doneli odluku i utvrdili da su tačke 9 i 10 Uputstva za sprovođenje izbora na teritoriji Kosova i Metohije 2014. godine nezakonite odredbe. I to je karakteristika našeg Ustavnog suda, da post festum radi. Uzeću jedan primer. Mi smo pokrenuli postupak za ocenu ustavnosti Statuta AP Vojvodine. Sećate se, pravili ste ovde svašta protiv SRS-a, jer navodno poletele su neke cipele. Ustavni sud je rekao da su cipele s pravom letele prema Gordani Čomić i Slavici Đukić Dejanović; niko se nije izvinio srpskim radikalima za te cipele. Slično je prošao i zakon o poveravanju poslova ili nadležnosti, nije ni bitno u ovom trenutku kako je pravi naziv zakona koji je takođe u pretežnom delu ocenjen kao neustavan. Ali to su sitna zrna, to čak nisu ni laste koje nagoveštavaju proleće.

Kada pogledam ova imena, uz svaku čast pojedinim izuzecima o kojima je predsednik SRS-a pričao, zaključujem da postoje još neki problemi. Prvi i osnovni problem na koji bih mogao da vam skrenem pažnju jeste, pošto je naš Ustavni sud trodelni u izboru – kako je moguće da neke sudije ne mogu da prođu u onih pet kandidata koje bira Vrhovni kasacioni sud?

Pobegoše mi svi ovlašćeni, šta da radim, takva me sreća bije. Dobro, ovaj ne pije lekove, za razliku od onog prošli put.

E, vidite, ako jedan sudija ne može da prođe kod svojih kolega sudija za sudiju Ustavnog suda, s kojim pravom ga neko drugi predlaže od ova dva – da li Narodna skupština, da li predsednik Republike? Pa poenta ustavnog sudstva je upravo u tome, da ljudi sa životnim iskustvom, a to je 40 godina, sa nekom praksom od 15 godina u pravnoj struci, sa nekim ugledom kao pravnici, štite ustavnost od Narodne skupštine i svih onih koji donose propise i opšte pravne akte.

Zamislite paradoksalnu situaciju kakva postoji kod sudija Ustavnog suda. Oni će vrlo rado da cene ustavnost i zakonitost svakog opšteg akta bilo koje političke stranke, ali u ruke neće da uhvate niti Briselski sporazum niti sve ono što je rak-rana za teritorijalni integritet, nezavisnost i suverenost Republike Srbije.

Onda ne čude ovakvi skromni predlozi. Čovek predloži rođaku, pa onda se predloži žena koja je omogućila da naše ATP Maja Vojvodina Republika ne bi odgovarala krivično za neke stvari koje su se desile... I to su sve nagrade. Nagrade za ćutanje u budućnosti, nagrade za neka dela koja su uradili. Naravno, to je sve praćeno dobrom apanažom, pa vi sami procenite koja je ta plata.

Znači, ovi kandidati proći će onako kako odluči većina. Od ovih osam koje je predložio predsednik Republike, proći će četiri koje odluči većina. Od deset kandidata na listi koju su napravili, proći će oni koje opet izabere predsednik Republike koji je napravio ovu većinu. Onda se stvarno postavlja pitanje – a šta bi to moglo da bude odlučujuće i presudno da vi predložite jednog briljantnog kandidata za sudiju Ustavnog suda ukoliko on nema većinu?

Vidite, u tom smislu su Amerikanci daleko iskreniji. Njihov vrhovni sud ima sedmoro sudija, trenutno je šest, trojica su demokrate, trojica su republikanci. Od budućeg predsednika Republike zavisi ko će od njih imati većinu. I to svi znaju u Americi, jedino u Srbiji većinski kadrovi su stručni, ugledni, poštovani, sa referencom itd.

Pa da nije ove tačke dnevnog reda, pola ovih kandidata nikada ne bi ni znali da su oni izuzetno poštovani i stručni. Mi u ovoj diskusiji njih obaveštavamo da su izuzetno stručni. Možete da zamislite kakav će to gubitak da bude za beležnike, za izvršitelje, za Akademiju, za javno tužilaštvo ako gospođa Marković, kojim slučajem, bude izabrana za sudiju Ustavnog suda. Pa to je nenadoknativ gubitak za tužilaštvo u Republici Srbiji. Ja mislim da se tužilaštvo neće oporaviti posle tog izbora, ima da kleca još 20 godina. Ili, da ne pričam o ovim nekim drugim kandidatima na vrlo

važnim mestima. Ja mislim, kada se ovaj iz „Službenog glasnika“ bude izabrao, „Službeni glasnik“ 15 dana neće da izlazi uopšte. To je takav gubitak, to je takav potencijal. To su takvi kandidati. Njima se uopšte ne preporučuje da idu raširenih ruku i da tresu, jer to samo standardi demokratski izlaze iz rukava.

Mi smo vam rekli, ako idete na glasanje, za nekoliko kandidata ćemo glasati u znak poštovanja prema tim ljudima i za sve ono što su uradili u okviru pravne struke, ali smo vam preporučili i predložili da ovu listu od deset vratite na doradu. A da nešto nije u redu sa tim listama, pa evo, samo da vas podsetim, bez obzira na to što su ovo velike knjige, kako reče neko ko se bavi knjigama, ali ova velika knjiga predsednika Republike je u skladu sa težinom njegove diplome. Ima obrazloženje, to je jedna rečenica. Kaže se ovako – smatram (Ej, zamislite, on smatra!) da predloženi kandidati poseduju stručne i lične kvalitete za obavljanje funkcije sudije Ustavnog suda. A ovo ovamo, to je sve ono što su kandidati sami o sebi napisali.

Eto, to je ta visokoumna rečenica, za koju po Ustavu i ne treba diploma, ali on mora da ima diplomu; zašto bi se on razlikovao od Luletovog diplomca? Kako stoji u onoj sudskoj presudi, kaže – a onda mu je dao diplomu N.N. iz Niša, zvani Lule. E, taj diplomac je predsednik Odbora za kontrolu tajnih službi u Narodnoj skupštini Republike Srbije.

Hvala vam što mi niste izrekli opomenu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đukanović.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala.

Pošto sam ovde svašta čuo, moram da izrazim prvo jedno veliko zadovoljstvo ukoliko je, kao što smo ovde čuli, Boris Tadić napravio SNS. Meni je drago da je on tako dramatično pogrešio pa smo ga mi pobedili. Lepo je da nastavi tako da greši. Verujem i da se ovim novim kandidatom koga je doveo, ako je neostvaren u svojim međunarodnim ambicijama u UN, verujem da će sa njim pogrešiti i da će svakako izgubiti na izborima ponovo. U svakom slučaju, razumem i komplekse nekih, koji ne mogu da prebole to što je neko drugi pobedio a nisu oni, ali dobro, to je već njihov problem.

Uglavnom, što se tiče predloženih sudija Ustavnog suda, jedna stvar je dobra kada ste narodni poslanik a vlasnik ste svog mandata, mada sam lično protiv toga, više sam pristalica da stranke imaju mandat. Ali ima jedna dobra stvar, to je što možete individualno da glasate kako hoćete. Ja bar za troje kandidata sa ove liste neću da glasam, ne postoji nikakva šansa da glasam. Reći ću otvoreno ko su. To su: Tamaš Korhec, Tatjana Babić i Dušan Ignjatović. Živ ne bih za njih glasao. To je moje pravo, mogu da se suzdržim od glasanja, mogu da pritisnem ono crveno. Ali zato možda nije loše kada je poslanik vlasnik mandata, može da odluči individualno kako će glasati.

Kad smo već kod tih raznih pridika na dosadašnji rad sudija Ustavnog suda, inače, zaista tu moraju da budu vrsni pravnici, najbolji pravnici. Moram da priznam,

meni je drago, dugo godina je ugledni profesor pravnog fakulteta, evo, koliko ima ovaj mandat, Olivera Vučić bila sudija Ustavnog suda. Čuli smo ovde predloge da bi Ustavni sud trebalo ukinuti. Jedna poslanička grupa je dala taj predlog, da ukinemo Ustavni sud. Možemo i o tome da razgovaramo, ali, znate, korpus ljudskih prava koji se svakodnevno širi jednostavno je toliko veliki da vi ne možete bez Ustavnog suda normalno da radite više, i prebaciti da se o ljudskim pravima u državi raspravlja u odeljenju nekog vrhovnog suda malo bi bilo bezveze, složićemo se, s obzirom na to da se radi o tako osetljivoj materiji.

Ali ja razumem neke koji su ovde predlagali. Moj kolega Marijan Rističević je pogrešio. Nismo imali samo šesnaest meseci nedostatak Ustavnog suda. Mislim da je to bilo mnogo više, mislim da je bilo dve-tri godine, ali evo, neka bude šesnaest meseci. Zna li zašto je to strašno? Na primer, tokom akcije „Sablja“ mi smo imali neverovatnu situaciju da je tada neko mogao da vas uhapsi a da nemate čak pravo ni na advokata, i to se dešavalo. Kome ste mogli da se žalite? Nikome. Nije postojala institucija gde ste mogli vaše pravo da ostvarite. Gasili su medije, nijedan medij nije mogao apsolutno sebe da zaštiti niti da se požali negde. Nije postojala institucija da vam zaštiti prava.

Sad takvi pričaju kakav bi trebalo Ustavni sud da nam bude, a oni ga nisu ni imali. Mogli su da likvidiraju, ako hoće, na ulici, zato što im se tako moglo. Samim tim malo mi je neverovatno da oni danas prigovaraju kakve se sudije biraju. Oni nisu imali ništa. A mogu da se složim da bi trebalo možda povesti raspravu o tome kako se biraju sudije generalno, ne mislim samo Ustavnog suda, Ustav inače propisuje da ovako moraju da se izaberu, ali generalno možemo da razgovaramo o tome da li bi Parlament trebalo da bira sudije. Sve je podložno razgovoru, ali nemojmo nešto što je predviđeno zakonom, a i Ustavom, pre svega, nemojmo sada da pričamo prazne priče, nego dajte da uradimo posao kako valja.

Da li su kandidati dobri? Mislim da jesu, najveći deo njih, al' opet svako od poslanika ima pravo da se opredeli za koga će glasati. Čuli smo i pridike oko Briselskog sporazuma. Briselski sporazum, bar kako mi kao država tumačimo, nije međunarodni akt. To je unutrašnji akt u državi. Znači, mi ne želimo da raspravljamo da je Kosovo međunarodno priznati subjekat, nego ga smatramo kao autonomnu pokrajinu. Tako da je svaki akt koji proizađe i na Kosovu koji se donese u skladu sa Briselskim sporazumom akt pokrajine Kosovo, koji će se jednog dana možda vratiti pod našu ingerenciju u potpunosti, ali ćemo uvek to tako tumačiti. Nemojmo da razmišljamo da je to neki međunarodni akt. To što je moderator bila EU ne znači ništa. Mi smatramo da je to naše unutrašnje zakonodavstvo.

Što se tiče mandata, tačno je, pravilno je citiran onaj član 102. Ustava da je narodni poslanik, vrlo je važna ova reč, slobodan da svoj mandat da stranci, dakle slobodan da može vrlo široko da se tumači. Meni se, iskreno, ne dopada što je bila tako neprecizna norma, ali smo se tada svi saglasili da je Ustav dobar i na referendumu

smo to podržali. Da li to treba promeniti? Svakako da da, ali to je sada tako kako jeste. Ustavni sud je doneo tumačenje kakvo je doneo. Mogao je da donese i drugačije, ali je većina bila ovakva.

Tako da ja razumem nekada političke priče i političke razgovore. Međutim, odluke suda je glupo tumačiti, one su takve kakve jesu. To je čak i nemoguće tumačiti. Prosto, odluka suda je odluka suda. Samim tim, naravno da ću u danu za glasanje i te kako dobro razmisliti kome ću od ovih svih kandidata dati podršku, ali evo bar sam rekao za ova tri da sigurno neću.

Inače, nadam se da će buduće sudije Ustavnog suda raditi svoj posao dostojno, onako kako bi trebalo da radi sudija Ustavnog suda i da će na najbolji mogući način štiti ustavnost u Republici Srbiji. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Imate tri minuta i 30 sekundi. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Prateći današnju raspravu mogli smo da primetimo mnoge zanimljive stvari. Deo vladajuće većine, recimo, kaže da su kandidati problematični jer nema nijednog profesora ustavnog prava, ali će, naravno, glasati za te kandidate. Deo vladajuće većine kaže da su kandidati za sudije Ustavnog suda problematični jer ima izuzetno malo kandidata van Beograda, odnosno postoji „beogradizacija“ kandidata za sudije Ustavnog suda, ali će, naravno, glasati za predložene kandidate. Sada smo čuli jednog od narodnih poslanika iz redova vladajuće većine koji govori negativno o tri kandidata sopstvene stranke, odnosno sopstvene vladajuće većine.

Šta prosečan građanin može da zaključi iz ove diskusije, zaista je veliko pitanje. Činjenica je da niko od vas predstavnika vladajuće većine nije rekao nijednu dobru reč ni o jednom kandidatu za sudiju Ustavnog suda.

Ovde nema predsednika Republike Tomislava Nikolića da brani svojih osam predloga za kandidate za sudije Ustavnog suda. Dakle, on se očito stidi svojih kandidata. Ovde nema Maje Gojković da brani svojih deset predloga za sudije Ustavnog suda. Očito se i ona stidi svojih kandidata. Iz izlaganja tolikog broja predstavnika vladajuće većine ne čusmo jednu lepu reč o nekom od kandidata koje ste sami predložili.

Evo ja imam nekoliko lepih reči o jednom od vaših kandidata, advokatu iz Beograda Dušanu Ignjatoviću, nekadašnjem šefu Kancelarije za saradnju sa Haškim tribunalom i saradniku Nataše Kandić i Fonda za humanitarno pravo. Dakle, eto jednog sjajnog kandidata koga ste vi predložili, koji je uvek bio na liniji zahteva Haškog tribunala u Srbiji, koji je sarađivao s Natašom Kandić i pretpostavljam da ga je to preporučilo da ga SNS predloži za sudiju Ustavnog suda.

Po istoj logici mogli ste predložiti i Tonija Blera, Hilari Klinton i niz drugih vaših prijatelja širom sveta, koji očito imaju isti pristup nekadašnjem bombardovanju

Srbije od strane NATO-a i uopšte svemu onome što su nam uradili vaši zapadni prijatelji na koje se toliko često pozivate.

Vaš kandidat je, takođe, i doktor Tamaš Korhec, koji je inače profesor na Fakultetu za pravne i poslovne studije „Dr Lazar Vrkatić“, a koga se odrekao i njegov Mađarski pokret, čiji je potpredsednik, a koji je bio i tvorac onog čuvenog antiustavnog separatističkog statuta Vojvodine. Dakle, i to je vaš kandidat.

Vaš kandidat je i Vesna Ilić Prelić, sadašnji predstavnik Ustavnog suda Srbije, koja je direktno odgovorna za nečinjenje Ustavnog suda u prethodnom periodu. Ona je ta koja je odgovorna zašto nije bilo ocene ustavnosti Briselskog sporazuma, zašto nije bilo ocene ustavnosti pljačke penzionera, zašto nije bilo ocene ustavnosti leks specijalisa „Beograd na vodi“.

Dakle, kada se sve ovo sabere i oduzme, jasno je da vi birate vaše stranačke poslušnike ... (Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Obradoviću.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Jerkov. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Saša Radulović. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Vesna Rakonjac.

Izvolite.

VESNA RAKONJAC: Hvala, uvaženi predsedavajući.

Poštovane kolege, Ustavni sud je okosnica u izgradnji i očuvanju pravne države. U tom smislu potpuno je nerazuman predlog pojedinih opozicionih poslanika da ga treba i ukinuti. Dobar primer za to predstavlja sudska praksa nemačkog saveznog ustavnog suda i njegov uticaj na razvoj prava. Konkretno, sudska praksa je u oblasti osnovnih ljudskih prava u znatnoj meri osnažila ljudska prava i zaštitu od akata državnih organa. Iz tog razloga ohrabruje što je u Srbiji uvedena i realizovana ustavna žalba. Nadamo se da će ona u Srbiji postići sličan cilj koji je imala u Nemačkoj.

U prethodnom periodu smo imali ustavno sudstvo sa previše promena, koje nisu dale odgovarajuće rezultate pa se nisu ni održale. Ustavno sudstvo kao kategorija podrazumeva rešavanje ustavnih sporova od strane sudova u cilju zaštite Ustava, a posledica je usvajanja principa ustavnosti. To ne znači samo postojanje pisanog ustava, nego i njegovo određivanje kao osnovnog zakona najviše pravne snage, sa kojim se moraju usaglašavati svi pravni akti i materijalne radnje kako građana tako i svih državnih organa.

Danas Ustav i vladavina prava, ali i vladavina zakona imaju milenijumsku tradiciju. Većina današnjih civilizovanih država poslednjih nekoliko vekova učvrstila je političke sisteme, ekonomiju, kulturu, ustavnost i vladavinu zakona. Iz strategije prošlosti svakako se mogu koristiti velika znanja i iskustva i važno je učiti od velikih mislilaca. Tako je jedna Ciceronova sintagma, koju je naučio od Platona, bila prihvaćena u latinskoj formi u 13. veku od vrhovnog suda Engleske; verovali ili ne, glasi – ljudi ne mogu biti iznad utvrđenih zakona.

Kod nas tek u Ustavu iz 1990. godine stoji da je Republika Srbija zasnovana na slobodama i pravima čoveka i građanina, na vladavini prava i socijalnoj pravdi. Ono što je važno istaći kada je u pitanju zaštita prava države i pojedinca jeste to da niko, da ma ko to bio, ne može biti iznad zakona i da sudije potpuno nezavisno i rasterećeno, bez pritiska, časno obavljaju svoj posao u cilju zaštite prava, Ustava i ustavnog poretka u državi.

Kažemo da je pravda spora ali dostižna, pa smo mi tako čekali punih osam vekova da, zahvaljujući Vladi koja je preuzela odgovornost za svoju državu 2012. godine i premijeru, gospodinu Aleksandru Vučiću, konačno sudovi rade nezavisno, bez uticaja raznih moćnika i da konačno pojedinac nije jači od države, ma kako se on zvao i koliko je sponzorisao i učestvovao svojim novcem i pomagao kampanje, sada opozicionih velikaša, od 2000. do 2012. godine.

Očekivanje i nada polagani u oktobar 2000. godine, tj. duboke promene u pravcu vladavine prava, demokratije i tržišne privrede nisu ostvareni, što nas je dovelo u vrlo nezavidnu situaciju i pred vrata bankrota. Nije došlo do promena institucija koje su se mogle i morale reformirati ili promeniti, a i kada su bile reformisane, kao sudstvo, urađeno je to na katastrofalan način, nepotistički, po partijskoj liniji, zbog čega i danas plaćamo danak takvim reformama, kako u stručnom tako i u finansijskom smislu.

U najmanju ruku je nekorektno nama spočitavati zastarele slučajeve i loše sudske presude. Takva nečuvena reforma sudstva bila je pravi primer da se potvrđuje pravilo da je lični interes i borba za vlast glavni uzrok što danas imamo probleme koje smo nasledili i moramo da ih rešavamo i ispravljamo na način kako najbolje znamo i umemo.

Popravljanje društvenog stanja treba početi time da se svaka stvar nazove pravim imenom, što za pravnike znači da se svaka pojava koja je relevantna za pravne odnose na pravi način kvalifikuje i jasno definiše. Uvođenje zakonitosti i ustavnosti moglo bi, takođe, početi uvođenjem pravih i preciznih pravnih termina, kvalifikacija sa širokom slobodom u granicama prava. Vladavina prava podrazumeva racionalno, pravedno pravo i trajno pravo i obavezu, trajni kontinuitet ustavnih rešenja i poštovanje stečenih ljudskih prava i sloboda.

U Engleskoj su još 1215. godine plemići i sveštenstvo potpisali Veliku povelju slobode, a 20 godina kasnije, 1235. godine potpisano je i uvedeno pravno načelo koje ograničava svaku ličnu vlast, pa i monarhovu. Konačno, delotvornost ustavnog sudstva podrazumeva da njegove odluke prihvate kako građani tako i druge grane vlasti, što zavisi od načina na koji ustavne sudije obavljaju svoje funkcije ali i od pravne kulture date zemlje.

Zarad naših građana, danas smo mogli da čujemo i nešto iz biografije gospođe Dragane Petrović, koju ne poznajem. Ono što sam čula je recital objavljen u „Blicu“ 9. februara 2015. godine, naravno skraćena verzija. Poslednjih par rečenica glasi: „Na

apelacionom sudu gospođa Dragana Petrović je dobila spor po trećem osnovu. Fakultet je osuđen i mora da joj dodeli milion dinara sa kamatom, kao odštetu.“ To ste zaboravili da kažete, to ste prećutali – a na čiji teret? Na teret budžeta i po džepu naših građana. To kako ste pripremali optužnice, kako ste radili istrage i kako ste vodili sudske sporove, vidimo danas. Plaćamo milion dinara iz budžeta, iz džepova građana Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Dušan Pavlović. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Srbislav Filipović.

Izvolite.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, pitanje izbora sudija Ustavnog suda, po meni, ne sme da bude političko pitanje. Ne sme da bude političko pitanje u tom smislu da se mi u Narodnoj skupštini svađamo do te mere da naš odnos postane gotovo nepodnošljiv. Građani Republike Srbije traže od nas da budemo odgovorni, da budemo odgovorni prema poslu za koji su nas birali, a to je da čuvamo interes svoje države.

Ustavni sud ima taj važan zadatak da čuva Ustav Republike Srbije, najviši pravni akt naše države. Mi moramo da budemo toliko odgovorni da pomognemo svom društvu, da pomognemo državi, da izaberemo u ovom visokom domu ljude koji će biti sudije Ustavnog suda, koji će biti najodgovorniji u Ustavnom sudu za odluke koje se tamo donose.

Danas su moji prethodnici pominjali i temu korupcije. Prosto moram na to da se osvrnem, jer jedno od pitanja je bilo šta se radi u Republici Srbiji kada je u pitanju prevencija u borbi protiv korupcije. Ova vlast je donela, samo da podsetim građane Republike Srbije i narodne poslanike, Nacionalnu strategiju za borbu protiv korupcije, donela je Zakon o zaštiti uzbunjivača 2014. godine. Samo nakon donošenja tog zakona, nekih godinu i po dana nakon njega, imali smo 299 sporova pokrenutih, od toga 213 predmeta koji su rešeni, tj. 71% rešenih predmeta koji su pokrenuti od ukupnog broja sporova.

Kako nekog nije sramota ko je korupciju usadio, gajio u Srbiji, podsticao, ko je saradivao sa tajkunima, ko je gušio ekonomiju i privredu da nama danas govori o korupciji? Da sam na mestu tih ljudi, pokrio bih se ušima, ne bih pomenuo korupciju. Rekao bih – evo, danas ćemo da diskutujemo samo o sudijama Ustavnog suda; poneki komentar i to je to. Međutim, ja ne bih ni o njima da dužim, tamo gde nema srama mnogo je reči o nekim ljudima koji danas vode Srbiju dobro.

I ono što hoću za kraj da kažem, nije teško da urušite državu, da srušite sve oko sebe, ali je teško da vratite državu na zdrave noge, teško je da podignete privredu, ekonomiju, teško je da vam, ako ste navikli na kriminal i korupciju, sudstvo bude nezavisno. Za neke je to teško. Zato su nekima odluke Ustavnog suda kontroverzne,

zato tolika nervoza kada se pomene rad Ustavnog suda, zato tolike kritike ka sudijama, ka sudovima, ka svemu što je pravo i pravda u jednoj zemlji.

Te i takve kritike niste čuli od strane poslanika vladajuće većine, i nekada i sada, mislim na moje kolege iz SNS-a. Mi se odgovorno i državotvorno ponašamo i prema Skupštini Srbije i prema Republici Srbiji i tako ćemo nastaviti da radimo svoj posao, sve u interesu i za dobrobit građana Srbije i naše države. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić. Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, neću uzeti previše vašeg vremena. Neću, jer smatram da nema potrebe za tim. Ovde su stvari više nego jasne. Pored toga što svakako podržavamo ostale predloge odluka koji se nalaze u okviru ovog zajedničkog jedinstvenog pretresa, želeo sam da iskoristim priliku da kažem da je, kada je reč o kandidatima za sudije Ustavnog suda naše republike, reč o dobrim predlozima.

Dakle, želeo sam to da potvrdim, pošto smo se danas u nekoliko navrata sreli sa pitanjima da li je ovde rečeno bilo šta u svrhu podrške, da li se čula „lepa reč“ za ove kandidate. Slobodno može da se zabeleži zvanično, evo je sada – reč je o zaista dobrim predlozima. Šteta je što oni koji su želeli da kritikuju nisu uspeli dokraja da isprate mehanizam predlaganja, odnosno donošenja odluke, tj. biranja, pa su onda propustili da primete da ne bira sad neka stranka neke ljude. Narodna skupština utvrđuje neki predlog, a na osnovu tog predloga biraće predsednik Republike. I obratno, na osnovu predloga koji je dostavio predsednik Republike izjasniće se Narodna skupština među više kandidata. Došlo je tu i do neke kolizije sa imenima, ali dobro, da ne insistiramo na tome da je neophodno da postoji pažnja do poslednjeg detalja od strane onih koji su nas na površnost u obavljanju posla narodnog poslanika već navikli.

Ono što bi trebalo napomenuti to je da zaista nije bilo potrebe, niti će biti ikada potrebe kada je reč o ovakvim predlozima, da se uporno insistira na političkom obračunu, na pominjanju SNS-a u negativnom kontekstu, kao i predsednika Republike – sve, svakako, u stilu primitivnom i kičastom. Nikakve potrebe za tim nema. Razumem da su predsednika Republike pominjali i oni koji mu se verovatno politički dive, jer znaju da sami neće nikada biti u toj meri politički relevantni, to opet ne opravdava određene reči izrečene ovde, kao što razumem i da postoje ljudi koji naprosto ne mogu da prebole činjenicu da je on pokazao ko je nosio političku relevantnost u nekim godinama iza nas. On i ljudi koji su ga podržali politički, a ne ti neki drugi.

No, pošto je potpuno neprihvatljivo da bilo šta danas svedemo na lične uvrede i blaćenje bilo kog pojedinačnog kandidata, jer je zaista reč o dobrim kandidatima, kandidatima koji ne samo da ispunjavaju uslove već i prevazilaze te osnovne uslove, želeo sam da pokažem svu grešku takvog pristupa na osnovu samo jednog jedinog

primera, verujem da više nije ni potrebno, a obećao sam da ću se odnositi prema vremenu ekonomično.

Neko je danas sebi dozvolio luksuz da, na primer, ospori stručnost prof. dr Dragane Kolarić. Čujte samo u najkraćem o kome je reč. Na primer, o osobi koja je završila Zemunsku gimnaziju sa priznanjima, završila Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu kao jedan od najboljih studenata, dobijala pohvale i nagrade za te osnovne studije, prosečna ocena 9,31, na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu odbranila magistarski rad, zaposlila se 1997. godine – kada govorimo o tome da li je postojala mogućnost bilo kakve političke pomoći za nečije karijere – na Policijskoj akademiji, odbranila doktorsku disertaciju, ponovo Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, izabrana za docenta na Kriminalističko-policijskoj akademiji, izabrana za vanrednog profesora, te izabrana za redovnog profesora, čemu može da se ruga samo onaj ko predstavu nema šta to tačno znači i koliko je to tačno teško.

Pored rada na Kriminalističko-policijskoj akademiji u izvođenju nastave, tu je i nastava na Pravnom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, preko 150 naučnih radova, tri monografije, dva priručnika, recenzije u naučnim časopisima, članstvo u organizacionim odborima različitih naučnoistraživačkih konferencija, dužnost prodekana, dužnost dekana, člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije, člana Radne grupe, stručnjaka koji je radio na pripremi više zakona. Da ospori stručnost u ovom primeru može samo neko ko zaista ima želju da nas ubedi da ima bistrine koliko i ova klupa ispred mene. Hvala vam najlepše.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pošto na listama Poslaničkih grupa nema više prijavljenih za reč, pre zaključivanja zajedničkog jedinstvenog pretresa pitam da li žele reč predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa ili još neko ko nije iskoristio svoje pravo iz člana 96. Poslovnika.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije koji ste pratili, odnosno koji ne pratite direktno ovu našu skupštinsku raspravu, jer se uvek, iznova, nađe način da se ona prekine u direktnom prenosu i da se emituje nešto drugo pa eventualno pratite ovo u nekom odloženom prenosu posle ponoći, želeo bih da vam kažem nekoliko završnih napomena.

Ako sam dobro razumeo ovlašćenog predlagачa, odnosno predstavnika SNS-a, dobri kandidati za sudije Ustavnog suda su saradnici Haškog tribunala i Nataše Kandić. Zapamtite to. Dakle, dobar kandidat za sudiju Ustavnog suda je saradnik Haškog tribunala i Nataše Kandić i Fonda za humanitarno pravo. Dobar kandidat za sudiju Ustavnog suda je rođaka Tomislava Nikolića; pretpostavljam da je to opredelilo, njenu kandidaturu.

Dobar kandidat za sudiju Ustavnog suda je sadašnji predsednik Ustavnog suda, koji je ćutao i ništa nije radio po ključnim pitanjima. Razumem zašto je on za vas

dobar kandidat, jer je ćutao kada je trebalo oceniti ustavnost i briselskih sporazuma, i pljačke penzionera kroz smanjenje penzija, i „leks specijalisa“ o „Beogradu na vodi“. Naravno da takve sudije podrđavate i volite da i dalje Ustavni sud nastavi da radi tako da se ne meša u svoj posao. Znači, to je vaša ideja Ustavnog suda Srbije – da se oni ne mešaju u svoj posao i da ne učine nijednu ocenu ustavnosti za sve one elemente kršenja Ustava koje vi neprestano ćinite.

Dakle, ako sam dobro razumeo, dobar kandidat je jedan vojvođanski separatista koji je učestvovao u pisanju antiustavnog separatistićkog statuta u Vojvodini. To su sve dobri kandidati po mišljenju SNS-a. Što više separatizma u Vojvodini, što više saradnje sa Haškim tribunalom i Natašom Kandić, što više ćutanja Ustavnog suda Srbije po ključnim pitanjima, to više, naravno, kvaliteta kod tih kandidata, iz vašeg ugla gledanja.

Međutim, i da zanemarimo sve o ćemu sam govorio, da pogledamo zašto ste se toliko postideli ovih kandidata. Zašto nema ovlašćenih predlagaa, zašto predsednik Srbije ne brani svoje kandidate, zašto predsednik Skupštine Srbije ne brani svoje kandidate? Zašto, dakle, ćutite? Zašto se ne ponosite svojim kandidatima? Da li možda nešto krijete? Da li možda krijete partijsko poslušništvo, partijsku bliskost ovih kandidata SNS-a?

Dakle, lakše je bilo izabrati ovde sudiju Ustavnog suda Srbije nego sudiju osnovnog suda. Za sudiju osnovnog suda je bilo više kriterijuma, više rasprave, više obrazloženja nego za sudije Ustavnog suda u ovoj vašoj interpretaciji. Naravno da je za vas logićno i da je bolje da sudija Ustavnog suda bude neko ko ima manje pravnićkog znanja nego profesori Ustavnog prava na državnim fakultetima.

I dalje niste uspeli da obrazlođite zašto nema ni jednog jedinog profesora Ustavnog prava na jednom jedinom državnom fakultetu univerziteta u Srbiji kao kandidata za sudiju Ustavnog suda. Nema ga, ali zato ima drugih, koji su bliski i poslušni SNS-u. Naravno da je ovo u interesu lićnog režima Aleksandra Vućića. Naravno da je ovo interes jednog lićnog režima koji ne Źeli da ga bilo ko kontroliše pa, kada mu odgovara, raspusti Skupštinu pa osam meseci nema kontrolnu ulogu Narodne skupštine u 2016. godini. Onda, naravno, kontroliše i predsednika, pa sada Źeli da kontroliše dalje i Ustavni sud Srbije, kao što ga je kontrolisao u prethodnom periodu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Obradoviću.

Reć ima narodni poslanik Đorđe Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Bio sam ubeđen da je danas dovoljno toga već izrećeno u ovoj sali i argumentovanog, a da je previše nevaspitanih gluposti rećeno, ali tome, izgleda, nikad kraja. Zaista je nedopustivo da se trpi vređanje sudija, kandidata ovog doma, od strane predstavnika poslanićke grupe koja nije imala ni znanja ni hrabrosti, niti je htela da pokuša da predlođi jednog mogućeg kandidata za sudiju Ustavnog suda. Oćigledno je cilj toj poslanićkoj grupi samo da vređa, da pokušava da spusti nivo rasprave u ovoj

skupštini ispod nivoa kafanske rasprave na Ibarskoj magistrali, ali jednostavno ovaj dom to neće dozvoliti.

Svi ovi kandidati su predloženi u proceduri koju Ustav propisuje. Na krajnje demokratski način je bilo svima omogućeno da predlože ono što misle. Lako je kritikovati, treba raditi. Nije rad poslanika u ovoj skupštini samo da prepričava ono što je čuo od drugih poslanika, koji znaju o kojoj temi razgovaraju, koji su upućeni u temu, i to na potpuno pogrešan način.

Naravno da smo zadovoljni procedurom koja je urađena. Podsetiću da sam predložio da treba zapamtiti i ove uslove još više poboljšati, kada se dođe u situaciju da se menja Ustav, da se menja odredba oko načina kandidovanja i izbora sudija, ali ovih 18 predloga koje imamo pred sobom garantuju mogućnost da budu izabrani izuzetno dobri, izuzetno kvalitetni ljudi u novi saziv Ustavnog suda. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Dušan Petrović. Jedan minut i 34.

DUŠAN PETROVIĆ: Još jednom samo da istaknem svoj predlog i zahtev da se predsednik Vrhovnog kasacionog suda i Visokog saveta sudstva, gospodin Milojević, pojavi ovde u Parlamentu, jer je važno da svi zajedno prodebatujemo kako je to 350 sudija manje nego danas u 2011. godini uspelo da reši skoro 700.000 predmeta više nego u 2013. godini i 670.000 predmeta više nego 2015. godine, kako je to 2011. godine jedan sudija osnovnog suda prosečno rešavao 1.500 predmeta, u 2013. godini 800 predmeta, a u 2015. godini nešto više od toga.

Onda nije čudo, još jednom ću to reći, da prema istraživanju Svetske banke 68% građana Srbije nema poverenje u sudove, prema istraživanjima onih koji su angažovani od strane nadležnih institucija posle otvaranja poglavlja 23. i 24. čak 80% građana Srbije nema poverenje u sudove, a mislim da je vrlo uputno, i zaključiću s time, da je Savet za borbu protiv korupcije Vlade Srbije u svojim referatima o pravosuđu skretao pažnju na kršenje prezumpcije nevinosti od strane članova Vlade i o problemima koje tužioci i sudije imaju zbog takvog ponašanja.

Dakle, što pre vidimo gospodina Milojevića ovde, mislim da je to bolje za sve, jer će Parlament imati prilike da sa njim prodebatuje oko onoga što je suštinski važno za građane Srbije i njihovu veru u državu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pošto se više niko ko nije iskoristio svoje pravo iz člana 96. ne javlja, zaključujem zajednički jedinstveni pretres.

Sa ovim završavamo sa današnjim radom. Nastavljamo sutra u 10.00 sati.

(Sednica je prekinuta u 19.45 sati.)